Budapest, 1901. Hatodik évfolyam. 55. szám. Vasárnap, február 24.

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Jószef-körut 18. Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF. Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR. Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

A bolgár fejedelmet halálra itélték.

Budapest, február 23.

(L.) Nagy meglepetéssel szolgál ismét a Balkán: sem több, sem kevesebb nem történt, mint hogy a bolgár-macedon liga a legutóbbi titkos ülésén *halálra itélte Ferdinánd bolgár fejedelmet* s azt irásban tudtára is adta. Előre hirdetett fejedelem-gyilkosság, nyilvánosan bejelentett forradalom — kell-e ennél nagyobb meglepetés, éppen most, amidőn ország-világ abban a hiedelemben ringatózik, hogy az orosz-magyar-osztrák *entente* véget vetett a Balkán apró államai rakoncátlankodásának s elejét veszi minden váratlan, erőszakos mozgalomnak. Bizony nem teljesedett be semmi, amit a diplomácia ettől az *ententetől* várt. Csak Oroszországhoz való viszonyunk javulását dokumentálja az uj megállapodás. Tehát inkább a megjavult európai helyzet folyománya, semmint a Balkán várt megszelidülésének biztositéka. A Balkán maradt a régi. Sőt rosszabb a réginél. Milán király halála idején az egész világ tanuja lett Szerbia hálátlanságának és megbizhatlanságának. Monarkiánk egyszer már megmentette a szerb királyságot: most a szerb király gyülöletes szavakkal szidja Magyarországot. Minden józan ember, aki a térképen olvasni tud, megérti, hogy Szerbiát a mi monarkiánkhoz ragasztotta földrajzi helyzete, a mi politikai történetünk pedig számos bizonyitékkal szolgál arra nézve, hogy ezt a helyzetet nem Szerbia ellen, hanem Szerbia javára iparkodunk forditani. Mindezt nem akarják déli szomszédjaink megérteni.

Ajánljuk ezt a magyar politikusok figyelmébe, mert látni való, hogy szemünket egy pillanatra sem szabad az Alduna mellől másfelé irányitani: vigyáznunk kell a délmenti politika meggondolatlan kalandoraira. Hiába reméltük, hogy Oroszországgal való megállapodásunk a Balkánon a békés munkásság korszakát teremti meg. Fegyverzett szemmel és fegyveres kézzel kell résen állnunk továbbra is, mert odalenn bármely percben elképzelhetetlen meglepetések érhetnek.

Ilyen meglepetés az, amelyről a sorok élén megemlékeztünk. Látszólag békés időben hirtelenül felzugó forradalom, amely legelső sorban egy fejedelem fejét követeli. A forradalmat pedig egy bizottság rendezi, amely éveken át a különböző bolgár kormányok pártfogásának örvendett, amelynek elnöke, Szárafov, ma is nyugodtan sétál Szófia utcáin. A bolgár kormány és Ferdinánd fejedelem szeme láttára müködik ez a liga, sőt merészsége akkora, hogy hirlapjaiban nyiltan kihivja a törvényes hatalmat, azonfelül egyszerüen semmisnek nyilvánitja mindazokat a rendszabályokat, amelyekkel a bolgár kormány némiképpen szükebbre próbálta szoritani Szárafovék propagandáját.

Ez a bolgár-macedon liga kétségkivül a legnagyobb hatalom ma Bulgáriában. Keze elnyul a macedon hegyektől a Kárpátokig, a Fekete-tengertől az Adriáig. Bevallott célja Macedoniának a török uralom alól való felszabaditása, Bulgáriához való csatolása és ezzel Nagy-Bolgárország megteremtése. Eszköze pénz és erőszak. Áldozatainak hosszu sorában ott van Sztambulov neve is.

A liga nagyobbára vakmerő macedon emberekből áll, akiknek lelkiismeretét nem egy gazság terheli. Intézőinek merész erőszakoskodása s keleti alattomossága részben megfélemlíti, részben befonja a Balkán északkeleti részének egész lakosságát. 1895-ben állapitották meg szigoruan fegyelmezett szervezetét. A központi bizottság Szofiában székel, azonkivül van egy-egy főbizottság Szalonikiben és Drinápolyban. A ligát pompásan szervezett rendőrsége értesiti az összes őt érdeklő eseményekről. Pénzüket részben önkéntes adományok, részben zsarolás utján teremtik elő. A gazdag bolgárokat, akik nem akarnak jelentékeny összegeket adományozni, megfenyegetik, meggyilkolják, vagy fölgyujtják házukat s elhajtják gulyáit. Nemrégiben rövid idő alatt 300.000 frank „kölcsönt" vett fel a liga erőszakkal oktrojált 50 frankos részvények kibocsátásával. A liga évi jövedelme megüti a félmillió frankot. Rémregénybe illő eskütétellel avatják fel az uj tagokat: az alapszabályokon ott hever a liga szentsége: a revolver. Van szervezett magánpostájuk, amely a legmesszibb vidékekre viszi a hireket és a központ rendeleteit. Ezek a postás-karavánok állig fel vannak fegyverkezve s átcsempészik Macedoniába a fegyvereket és lőszert. Mihelyt ebben megakadályozzák a határőrök: rendesen formális ütközetek fejlődnek ki, — azok az apró határvillongások, amelyeket oly gyakran jelentenek a török táviratok. Egyáltalán egész organizmusuk szigoru katonai fegyelem alatt áll s jaj a besugónak vagy árulónak: halála biztos. Ezért ölette meg a liga tavaly Romániában Fitovszkit és Mihajleanu tanárt. Az ilyen itéleteket a központ, vagy ennek utólagos helybenhagyása után a két főbizottság egyike határozza el. A bizottságok terveik megállapitása céljából havonkint ülést tartanak, ott felveszik a fegyverállomány-, lőszer- és pénzkészlet inventáriumát s a szükséges kisebb készleteket szétküldik, ahol éppen kell belőle. Ugyanezeken az üléseken határozzák el, hogy miféle módon csempészhetik be titkos hiveiket a fontosabb hivatalokba, a hadseregbe s olyan helyekre, ahol tájékoztató adatokat szerezhet-

TÁRCA.

A napsugár is . . .

Irta: ***Erdős Renée.***

A napsugár is kinevet —
A szüzi, tiszta napsugár,
Midőn az ablakomra száll
S hozzám beinteget.

A vad, süvöltő éji szél,
Ha rám talál, nagyot kacag:
Szégyen pirítja arcomat,
Ahogy velem beszél.

Hideg, havas tél-éjszakán
A rám sugárzó csillagok
Piros szemében gúny ragyog —
Ők is tudják talán? —

Tudják, hogy itt voltál velem —
Égett bennünk a szenvedély —
Titoktartást igért az éj —
Gyönyört a szerelem —

Titoktartást igért az éj . . .
S én szóltam hozzád: „Ég veled!
Úgy félek én, úgy reszketek —
Úgy félek tőled én . . ."

A napsugár is kinevet . . .
S bárhol vagyok, kisért a vád:
Oh mért hogy azt az éjszakát
Nem áldozám neked!

Ti gúnyos fényü csillagok,
Te szélvihar, te bősz, te vad,
Te napsugár, ki tiszta vagy —
Oh jaj, ne bántsatok! . . .

Heida, lulla!

— A *Budapesti Napló* eredeti tárcája. —

Irta: ***Molnár Ferenc.***

I.

Ez egy dalnak volt a refrénje, amely tavaly megtetszett nekünk. Valamelyik kóborló barátunk hozta a külvárosból. A város belsejében élők talán nem is tudják, hogy künn az Ujvásártér és a Nagyfuvaros-utca körül egész sereg énekes kávéház van, amelyekben teljesen ismeretlen hölgyek és urak ismeretlen dalokat énekelnek, s ahol tökéletesen ismeretlen alakok ülnek a kis márványutánzatu pléhasztalok körül. Az utóbbi években valóságos mulató-negyed alakult ott künn, hogy legyen a szegény kupeceknek hol elverni a pénzüket. S ahogy néha az Andrássy-utat és a Nagymező-utcát egy női név dominálja (ott benn angol vagy francia) — ugy itt künn is feltünik néha egy lány, akiről hetekig beszélnek a piszkos lakásokban, a Teleki-téri kis kávémérésekben, akiről szemhunyorgatva csevegnek a csizmás, bárányborsipkás zsidó lókupecek, az asztaloslegények, sőt még az asszonyok is, akik fedetlen fővel, egyszerü munkaruhában hallgatják végig a müsort.

Volt ott az egyik kávéházban egy vörös-haju lengyel lány. A müsoron mint Frl. Mimmi Mizzi szerepelt, de a rendőrtisztviselő, aki büszkén szokott ülni kis asztalánál a *Rendőrség* feliratu tábla mögött, kivánatra megmondta, hogy Pollák kisasszonynak hivták. Ez énekelte a heida lullát.

A heida lulla se volt közönséges dal. Boldogult emlékezetü Dreyfus kapitányról szólott, lengyel-német jargonban. A szövegét nem tudták, hogy ki csinálta. A zenéje valami Ziewski nevezetü lengyel karmesternek volt a munkája. Ha komolyan meg kellene határozni, azt mondanám, hogy ballada volt. Kisirt belőle a müveletlen, primitiv ember keserü fájdalma egy igazságtalanság ellen, amelyet nem értett meg. Még máig se megy a fejembe hogy miképpen került a lengyel dalostrupp müsorába a nevettető monológok, pikáns kuplék és hihetetlenül szamár egyfelvonásos bohózatok közé ez a ballada, amelynek csupa keserüség volt a szövege és csupa csukló sirás a muzsikája.

Elég az hozzá, hogy minden este, körülbelül féltizenegykor, amikor már zsufolásig megtelt a kávéház, éppen egy vig bakajelenet után megjelent a pódiumon Pollák kisasszony, a vörös lengyel lány, s ekkor halotti csönd lett a kávéházban. A kupecek némán szivták rövidszáru pipájukat, az asszonyok összebujtak, a fiatalság elhallgatott, s maguk a pincérek is egy kicsit közelebb mentek a pódiumhoz. A lengyel karmester beleütött a zongorába, a vörös lány kétszer végigsétálta a pódiumot a bevezető akkordok alatt, aztán megállt a közepén és halkan elkezdte énekelni a balladát. Az első strófa végén csöndesen elénekelte a refrént: „Heida, lulla, aludjál gyermekem . . ." Olyan volt ez, mint valami édes, régi altató nóta, amely egyszerre letörülte emlékezetünkből mind a vig kuplékat, a bakajelenetet és a fogorvos-bohózatot. A kávéházban, amelynek különösen oldalt nyuló nagy boltives szárnyában ültek sürüen a vendégek, templomi csönd volt és mindenki a sovány, kistermetü vörös Pollák kisasszonyt nézte, akinek már a második strófánál ragyogni kezdett a szeme. Ilyenkor maga a tulajdonos ur is előkerült valahonnan és egy oszlophoz támaszkodva figyelt. Jött a többi strófa. A kisasszony a második és harmadik strófát is halkan énekelte. De a harmadiknál már egy kissé fölemelte a fejét, s ebben büszkeség és öntudat volt. Valahogy magától, bizonyára minden megbeszélés nélkül, a dal is erősebben hangzott, s ekkor jött a boltivek

nek. Ez a rendszer kitünően bevált, — köztudomásu tény, hogy a bolgár hivatalnoki kar csak ugy hemzseg a liga titkos tagjaitól, a pénzügyminisztériumot pedig épp ily okból egyszerüen a liga minisztériumának hivják. A tagok ugynevezett lövészegyesületeket formálnak s nyilvánosan tartják teljesen katonai jellegü gyakorlataikat.

Ennek a félelmesen szervezett, hatalmas bizottságnak elnöke Szárafov, egy fiatal, harminc esztendős volt katonatiszt. Vakmerősége, rábeszélő- és agitáló tehetsége csudával határos, a liga tagjai rajongnak érte, tüzes fekete szemének egy pillantása jól megértett parancs. Annyira érzi erejét és hatalmát, hogy sem ellenségeinek fenyegetése, sem a kormány és fejedelem komoly intelmei nem téritik el vakmerő játékának folytatásától. Tudja, hogy mihelyt csak a hajaszála meggörbül: ezer tőr és revolver kész őt megbosszulni. Igazi forradalmi alak, nem olyan, akit a forradalom vet felszinre, hanem azok sorából való, akik maguk teremtik meg a revolueiót.

Még élénken emlékszünk arra a nagy bolgár-román összezörrenésre, amely nemrég majd hogy háboruba vitte a két szomszédos országot. Ennek a heves konfliktusnak oka szintén a liga s ennek feje, Szárafov volt. Az országközi pör még nincs végleg elintézve s ime Szárafov már uj csinyre készül. A bolgár fejedelem kerül most — a liga bejelentése szerint — az áldozatok sorába. Semmi kétség, nehéz lesz ezt a bejelentett fejedelemgyilkosságot meghiusitani, hisz a liga keze észrevétlenül benyult már a fejedelmi konak szobáiba is. S hogy a vakmerő forradalmár csakugyan haragszik a fejedelemre, arra nézve irásaink közt találtunk egy-két bizonyitékot. Csak röviddel ezelőtt, 1900. december 30-ikán *Szárafov* ezt mondta egy hirlapirónak:

— Az egész világ ellenünk van, a bolgár kormány is, *a fejedelem is*. Egyetlen támaszunk a bolgár nép. Csak az utóbbinak köszönhetjük mi, hogy még szabadon járunk-kelünk.

A „bolgár nép" alatt itt az ezerkezü, állig fegyverben álló liga értendő. Bizony ennek köszöni a Balkán e leghatalmasabb titkos ura, hogy még nem került akasztófára.

*

Midőn a rendelkezésünkre álló adatokat itt röviden sommáztuk: azért tettük, hogy a magyar közvélemény figyelmét ébren tartsuk. A Balkán szénája nincs rendben, ma talán kevésbé, mint évekkel ezelőtt is. Jó lesz ezt a nyugtalan, kiszámithatatlan népvegyületet intenziv figyelemmel kisérni, nehogy olyan meglepetés érjen minket, amiből kár érhetne minket.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Budapest, február 23.

A karzat és a folyosó ma már teli volt müvészekkel. Azt a müvészi vitát lesik, mely az idén érdekesebb és talán pikánsabb is lesz a rendesnél. De erre a vitára ma még nem került sor.

A kereszt-vita dominált megint, *Rakovszky* István mára összehozta a tiz aláirást, hogy határozati javaslatot nyujthasson be s magának a záróbeszéd jogát biztositsa. Egyébre nem is kellett neki a határozati javaslat, mert mihelyt záróbeszédét elmondotta, a javaslatot vissza is vonta. Talált valami kis ürügyet a visszavonásra s ezt az ürügyet nyilván kihasználja majd a néppárt is, pedig sovány kis ürügy. De egyéb nem maradt meg a nagy apparátussal rendezett akcióból, hát jó nekik az ürügy és kapnak rajta. Minden egyebet ugyanis halomra döntött ma *Wlassics* Gyula kultuszminiszter azzal a határozott beszéddel, melyet nemcsak a szabadelvüpárt, de a szélsőbal is kitörő lelkesedéssel helyeselt. A miniszter ebben a beszédben először is határozottan kijelentette, hogy a magyar királyi tudományos egyetem *kizárólag állami jellegü intézet*, amit nemcsak a negyvennyolcadiki törvény mond ki kategorikusan, de hatvanhét óta Deák Ferenctől kezdve minden arra illetékes államférfiu is hangsulyozott. Hogy az állami jellegü intézet fenntartására szolgáló alapok között vannak katholikus alapok is, azt soha senki kétségbe nem vonta, de ezekből az alapokból az egyetem fenntartja a theologiai fakultást. Már most nincs ugyan senki az országban, aki a kereszt magasztosságát el nem ismerné, de amikor a néppárti beszédekből világos, hogy: 1. a néppárt azért szeretné a keresztet az egyetemi helyiségekben elhelyezni, mert ezzel erősiteni akarná az állam elvi álláspontjával szemben az egyetem katholikus jellegét és 2. hogy az egyetemi ifjuság a kereszttördelések megtorlásaképpen inditotta akcióját, tehát mindkét esetben mellékes politikai célt akarnak a kereszt-mozgalommal szolgálni, — akkor a kormány nem ingadozhat. Ha csökönyösen fogják is a kereszt ellenségének hirdetni miatta, a keresztet még sem engedheti ilyen mellékes politikai célokra felhasználni. Éppen mert tiszteli a keresztet, nem is engedi a fenséges magasságból leráncigálni.

Zugó taps hangzott fel az erélyes beszéd után, de a néppárt talált egy kis kibuvót. A miniszter ugyanis azzal a váddal szemben, hogy ő az egyetemi tanács háta mögé bujt, mosolyogva konstatálta, hogy a tanács háta mögé annál kevésbé bujhatott, mert az egyetemi ifjuság kérvénye ő hozzá — *soha el sem jutott*. Megmondta ugyan a miniszter mindjárt, hogy az egyetemi tanács tévedésből tarthatta magánál a kérvényt s az is nagyon valószinü, hogy szokás szerint mindjárt a tanács véleményezésével kapcsolatosan akarta felterjeszteni: de már *Rakovszky* István és a néppárt kaptak az adaton s nyomban jelezték is, hogy a hajszát az egyetemi tanács ellen meginditják. Rakovszky a jelszót is elárulta mindjárt:

— Bánffy megsértette a levéltitkot s ezzel iskolát csinált az egyetemen.

Hát ezen az alapon a néppárt folytatni fogja a hajszát. De félteni miatta az egyetemi tanácsot nincsen ok. Ebből már vihar aligha kerekedik.

Egyébként a miniszter hatásos beszéde után a többség megszavazta a tételt s aztán egy óráig még folytatták a részletes vitát, kisebb jelentőségü kérdésekről kisebb felszólalásokkal. Egy órakor aztán áttért a képviselőház az interpellációkra, melyekből három jutott mára. *Rakovszky* István egy katholikus kör alapszabályainak meg nem erősitése miatt a belügyminiszterhez, *Molnár* Jenő a csongrád-szentesi hid dolgában a kereskedelmi miniszterhez s végül *Kossuth* Ferenc — most másodszor — a marosvásárhelyi vizsgálat ügyében a belügyminiszterhez intézett interpellációt. A két utóbbi interpellációra a miniszterek röviden válaszoltak s a Ház a válaszokat tudomásul is vette.

Az ülés elején *Széll* Kálmán miniszterelnök, mint jeleztük, beterjesztette a fiumei másodfoku közigazgatási hatóságra vonatkozó törvényjavaslatot.

A képviselőház ülése február 23-án.

— Kezdete délelőtt 10 órakor. —

Elnök: *Perczel* Dezső.

A kormány részéről jelen vannak: *Széll* Kálmán miniszterelnök, *Wlassics* Gyula, *Lukács* László, *Darányi* Ignác, *Hegedüs* Sándor.

(A fiumei javaslat.)

Széll Kálmán miniszterelnök: Van szerencsém a t. Ház asztalára letenni egy törvényjavaslatot, amely a Fiumében szervezendő *középfoku közigazgatási* hatóságról szól.

---

alól az első néhány hang, amely együtt énekelte a kisasszonynyal:

— Heida, lulla, lulla!

A harmadik strófa után a közzene alatt mindenki mozgott egy kicsit. A dolog kezdett izgató lenni. A kisasszony egyetlen egy szerény kis lépést tett előre a pódiumon és nekipiruló arccal énekelte a negyedik strófát. A boltivek alól egy kis morajlás jött, s a refrénnél már bátor hangok kisérték a kisasszonyt: Heida, lulla...

Most jött a legszomorubb strófa. Ha jól emlékszem, ebben volt szó a szegény kapitány ördögszigeti szenvedéseiről. A vörös lány hátravetette a fejét, az arca már egészen piros volt, s ezt a verset egészen hangosan énekelte, olyan diadallal, ahogy büszkék vagyunk valami becsületes embernek az ártatlan szenvedésére. Most érezni lehetett, hogy ez az egész, nagy közönség ebben a füstös kávéházban türelmetlenül várja a refrént, hogy ő is belecénekelhessen. És amikor a kisasszony a strófa végére ért, az egész kávéház bömbölve énekelte vele, hogy reszkettek az ablakok a bus lengyel melódiától:

— Heida, lulla, lulla!

Ugy jött a boltivek alól ez a hang, mintha bilincsre vert rabok panaszos éneke lett volna. A kövér kupecek pirosra gyult arccal énekelték, az asszonyok minden megvetés nélkül, majdnem szeretettel néztek a vörös lányra és a pincérek is, hónuk alatt a fehér kendővel, büszkén énekeltek.

Az utolsó strófánál már borzas volt a vörös lány. Haja kibomlott és szikrázott a feje körül. Balkezét meztelen mellére tette és ugy énekelt. Sovány kis teste az ének ritmusára mozgott, s e pillanatban senki se nézte csinos lábikráját, aranypillangós cipellőjét, rövid atlaszszoknyáját, csak a fejét nézték, az arcát, amelyet ezuttal ugy adott, aminő volt, minden affektálás nélkül. Komolyan, szinte szigoruan nézett a boltivek félhomályába és közben néhányszor erősen leszoritotta a szempilláját, mert sirt. Az utolsó strófánál nem tudott hideg maradni, magával vitte a balladá, felizgatta, felzaklatta szegény egyszerü lelkét és az utolsó sorokat Pollák kisasszony a szemébe csapzó hajjal sirva énekelte, azzal a sikoltó hanggal, amely az ilyen lányoknál a legmagasabb izgatottságot jelzi. Most már mint egyetlen nagy hang énekelt vele az egész kávéház, maga a tulajdonos meg egyenesen állt, mint a gyertya, s mintha templomi kórusban lett volna, nagyra nyitott szájjal énekelte:

— Heida, lulla, lulla!

II.

Ez a kis termetü, csontos lány azonban becsapott minket. Mi azt hittük, hogy a balladá préseli a szemébe a könnyeket; pedig ez nem is a balladá volt, hanem Ziewski, a kövér karmester. Bármennyire csodálkozott is ezen a kávéház törzsközönsége, a vörös lány szerelmes volt a karmesterbe, aki a világ legegyszerübb embere volt, s aki minden este álmosan zongorázta végig a müsort s még a heida lullánál sem volt izgatott egy csöppet sem. Amikor már mindenki lázban volt, Ziewski karnagy ur nyugodtan ült a zongora előtt, ő volt az egyetlen hideg pont ebben a forrongó tömegben. Nős ember volt s különösen ez fájt Pollák kisasszonynak. Nagyon rosszul esett neki, amikor a karmester a programm után odasietett a télikabátjához, belebujt s oly örömmel szaladt haza, mint valami iskolás gyerek. Kicsit furcsa is volt a nagy, kövér, korszakállas ur, amint nagy kabátjában sietve döcögött végig a kávéházon, az arcán azzal a boldog érzéssel, hogy most egy kedélyes kis lakásba megy, ahol a felesége várja, meg a gyerekei s ahol olyan jól esik mondania:

— Pfuj, de utálom azt az egész kávéházat!

S ezalatt a vörös lánynak ott kellett maradnia egy üveg sör mellett. Utána nézett, mint valami szabad, kósza veréb néz egy kalitkában ápolt madárra. A vörös lány ilyenkor érezte, hogy az életet csak egyszer lehet elhibázni, s hogy ő ezen már tulesett.

Én csak azt mondom el, amit az idén a főpincértől hallottam. Most már magyar trupp játszik a pódiumon és az egész müsorban egy komoly szám sincs. Folyton röhögnek a kupecek és bár megnagyobbitották a helyiséget, rám mégis azt a benyomást tette, mintha kisebb volna, mint amikor a heida lulla mély basszus hangon jött az oszlopok mögül és a sáppadt éjjeli pincérek ijedten néztek körül.

Ime, mit mondott a főpincér.

A vörös lány utóbb egészen megsoványodott és még csunyább lett, mint azelőtt. Akkor festeni kezdte magát és tudja isten miből — gyönyörü ruhákban énekelt. A karmester után, álmosan kisérte és rá se nézett. Ahhoz nagyon ostoba volt, hogy a vörös lányt megértse. Egyszer a főpincér hozzámént és megmagyarázta neki, hogy a Pollák kisasszony szerelmes belé. Ziewski karnagy urat ez fölötte meglepte, vállat vont, elmosolyodott, s amikor a kisasszony legközelebb föllépett, kivánesian nézett rá. De ez volt az egész. Azontul még annyit se foglalkozott vele, mint eddig, mert félni kezdett tőle. Félt, hogy

AZ ÉN UJSÁGOM NAPTÁRA az 1901. évre. most jelent meg. Kedves mesék, történetek szebbnél-szebb képek tarkitják. A szines kötésü naptárt, melynek bolti ára 1 korona Az Én Ujságom minden előfizetője ingyen kapja. Az Én Ujságom előfizetési ára negyedévre 2 korona. — Kiadóhivatal: Budapest, Andrássy-ut 10. sz.

Elnök tudatja, hogy Kossuth Ferenc, Molnár Jenő és Rakovszky István interpellációkat jelentettek be.

A vallás- és közoktatásügyi költségvetés.

Rakovszky István a katholikus alap tételénél a kereszt-kérdésben óhajt szólni. Sajnálja, hogy a miniszter nem tartja e kérdést tárgyalhatónak. Kötelessége lett volna e tárgyban már rég nyilatkozni. Es hogy ez meg nem történt, az azt bizonyitja, hogy a miniszter fél e kérdés tárgyalásától. Az egyetemi kereszt-kérdés nem katholikus, nem protestáns, hanem az egész kereszténységé. Nem akar semmi ujat, hanem csak egy régi szokást akar restituálni. Erdély, volt igazságügyminiszter 1895-ben adott ki egy rendeletet, mely szerint a kereszt kitevését a birőságok termeiben kötelezővé teszi. Az ifjuság is kérvényezett ez ügyben. De ugy látszik, a miniszternek aggályai voltak az ifjuság kérelme ellen. Szóló nem tudja felfogni ez aggodalmakat. O felsége a király is a feszületre esküszik, hogy meg fogja tartani a törvényeket. A kereszt a legnagyobb önzetlenség és önfeláldozás jelképe, tehát csak az lehet ellensége, akinek szivében önzés lakozik. Hivatkozik protestáns véleményekre, amelyek szintén a néppárt álláspontját támogatják ez ügyben, báró Prónay Dezső egy beszédében az egész kereszténységet harcba szólitja a hitetlenség ellen a kereszt jelvénye alatt.

A néppárt nem rémli, hogy akciójával célt ér el. De azért nem hangzik el pusztában a szava. Mert megmutatta a néppárt, hogy vannak még a magyar parlamentben is férfiak, akiknek van bátorságuk szembeszállni a terjedő hitetlenséggel.

Határozati javaslatot nyujt be, mely utasitja a vallás- és közoktatásügyi minisztert, hogy az ifjuságnak a kereszt elhelyezése céljából beadott kérvényét teljesitse.

(A miniszter beszéde.)

Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter: T. képviselőház! Mindenekelőtt Rakovszky képviselő urnak arra a megjegyzésére akarok reflektálni, hogy én nem nyilatkoztam ebben a tárgyban, mert félek véleményemet nyilvánitani. En soha sem adtam arra okot, hogy valaki azt mondja, hogy félek véleményemnek nyilvánitásától, mert én véleményemet mindig szabadon és függetlenül ki szoktam mondani (Igaz! Ugy van! a jobboldalon.) és ezen véleményemért igen természetesen felelősséget is vállalok. (Helyeslés.) A t. képviselő urnak megnyugtatására csak annyit mondhatok, hogy azért nem szóltam tel, mert az a parlamenti szokás, hogy a részleteknél bevárjuk a felszólalásokat és azután teszszük meg reájuk észrevételeinket. En ugyis többet teszek, mint a mennyit igazán szorosan véve tennem kellene. (Igaz! Ugy van! a jobboldalon.) Mert hisz minden budgetem alkalmával egy előzetes beszédet is mondok, tehát azt nem mondhatják, hogy tukarkodom abban, hogy véleményemet ide a képviselőház elé hozzam, hogy a képviselőház azután szabad kritika tárgyává tegye (Helyeslés.)

Nem hagyhatom még szó nélkül azt, amit Rakovszky t. képviselő ur az egyetem kérdésére nézve mondott, hogy azért, mert az egyetemi tanács egy bizonyos álláspontra helyezkedik, amely az ő felfogásának nem tetszik, az egyetemi tanácsot ugy állitja oda, mint amely testület az Istentől elfordul, mert ezzel bocsánatot kérek, egyenesen a vélemény szabad nyilvánitása lenne kockára téve, hogy azért, mert valaki nem olyan álláspontra helyezkedik, amely másnak kedvező, azonnal ilyen invektivákkal illessék. (Helyeslés a jobboldalon.) Hátén kérem éppen azon szokásnál fogva, amely szokás itt a Házban követtetni szokott, legelőször is arra reflektálok, amit Kossuth Ferenc t. képviselőtársam hozott elő, t. i. az olasz nyelvi tanszékre. Ezzel a kérdéssel még nem foglalkoztam, tehát majd akkor, hogy ha ezen kérdéssel, foglalkozni fogok, akkor fogok dönteni.

Nem hagyhatom szó nélkül azt, hogy *Farinnelli* Arthur, akinek meghivása javasolva van, nem osztrák ember, hanem olasz. Született Intrában, a Lago Maggiore mellett és ma még olasz honpolgár, aki Turinban tett eleget katonakötelezettségének. Ezt szükséges azért is kiemelnem, mert a külföldi philologiai tanszékekre bizony sokszor majdnem minden egyetem meghiv olyan egyéneket, akik az illető nemzetnek a fiai. Mert azon philologiai tanszékeken az a szokás, hogy azon a nyelven is adják elő az előadásokat vagy legalább is azok egy fórészét. És igy még sem tartanám helyesnek, hogy ha egy külföldi meghivása forog szóban, hogy akkor annak személyére vonatkozólag téves adatok legyenek itt cirkulációban. De amint mondottam, még nem döntöttem ebben a kérdésben. Majd ha látni fogom az egész tényállást, akkor fogok e kérdésben dönteni.

(A kereszt.)

És most, t. képviselőház, áttérek a kereszt kérdésére. (Halljuk! Halljuk!) És igen kérem a t. képviselőházat, hogy a legnagyobb higgadsággal, a legnagyobb tárgyilagossággal kezeljük a kérdést, mert hiszen nincsen a ház tagjai közül senki, aki a keresztnek magasztos jelvénye előtt meg nem hajlik és ott, ahol igazán minden más tekinteten felül emelkedik és egyenesen Istenhez akar fohászkodni, a kereszt előtt meg ne hajolnék. (Igaz! Ugy van! a jobb- és szélsőbaloldalon.) Ugy, hogy én mindazokat a szép szavakat, amelyeket gróf Zichy János t. képviselő ur a keresztről mondott, a magaméva teszem, mert a lelki egyensuly helyreállitását annak lehet köszönni de csak akkor, hogy ha nem tapad ahhoz semmiféle mellékes földi gondolat. (Élénk helyeslés a jobb- és szélsőbaloldalon.)

A képviselőházban, az utolsó években a főrendiházban évenkint a főpapság részéről óvás szokott tétetni az egyetem tételénél a budapesti egyetem katholikus jellegének fenntartása szempontjából. A miniszterek azután évenkint ezen óvással szemben ismét ki szokták jelenteni azt, hogy az egyetem állami jellegü intézmény. (Igaz! Ugy van! a jobboldalon.) Ugyanez az óvás-nyilatkozat, amelyet gróf Zichy János t. képviselőtársam is megtett tegnap, amidőn az egyetém katholikus jellegének elvi fenntartása mellett nyilatkozott. Ezen óvással szemben én ismét bejelentem azon határozott álláspontomat, amelyet szintén *óvásnak* lehet tekinteni azt, hogy én pedig *a budapesti egyetemet állami jellegü tanintézetnek tartom.* (Élénk helyeslés a jobb- és a szélsőbalon.) A budapesti egyetem az 1848 : XIX. t.-c. alapján a vallás- és közoktatásügyi miniszter főnhatósága alá van rendelve, a tanárokat ott a miniszter előterjesztésére ő felsége nevezi ki, ott semmi egyházi hatóságnak befolyása nincsen. (Élénk helyeslés a jobb- és a szélsőbaloldalon.) Következőleg fenntartom azt az elvi álláspontomat, amelyet 1868-tól kezdve (Egy hang a szélsőbaloldalon: 1848-tól.) Deak Ferenc hires beszéde óta minden miniszter megtett itt a Házban az 1848-iki törvényre is hivatkozással, hogy a budapesti kir. magyar tudományegyetem állami jellegü intézmény. (Élénk helyeslés a jobb- és szélsőbaloldalon.)

Gróf Zichy János ezen óvásával összekapcsolta a budapesti egyetem ifjuságának kérvényét, amelynek petituma az, hogy a kereszt minden tanteremben kifüggesztessék. Azt is mondja a t. képviselő ur, hogy én az egyetemi tanács háta mögé akarok bujni és ezt ismételte Rakovszky István t. képviselő ur is azzal, hogy én azért küldtem le a kérvényt az egyetemi tanácshoz elintézés végett, hogy magam kibujjak előle.

No hát én hónapokon át türtem ezeket a vádakat, amelyek az ujságokban is felhangzottak. De most kijelentem, itt van az akta, akárkinek megmutathatom, hogy az a kérvény az én vezetésem alatt álló miniszteriumban nem is volt. (Általános mozgás.) Az a kérvény én hozzám van cimezve, de az egyetemnél adták be és valószinü... (Felkiáltások a baloldalon: Halljuk! Halljuk! Ki követte el a sikkasztást? Ez nagyon érdekes!) En nem küldtem le, azonnal resersiroztattam, de az én miniszteriumomban nem volt az a kérvény. Itt van, az egyetem iktatói száma van rajta, következőleg ezt én nem küldtem le. De valószinüleg, mivel én rám volt cimezve, az én személyemhez, a miniszterhez, ennek következtében az egyetemen talán az a félreértés keletkezett, mintha én küldtem volna le és ezért tárgyalására bocsátkoztak és belementek a vélemények előadásába. (Felkiáltások a baloldalon: Gyönyörü!) Ez a tényállás.

Rakovszky István: Elhiszszük!

Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter: En nem tekintek rá ugyan nagy sulyt, mert igen könnyen megtörténhetik, sőt igen valószinü, hogy ha hozzám adják be a kérvényt, én is leküldöm. En tehát valami nagy hibát az egyetem részéről fennforogni nem látok, mert az egyetem, amely ezt a kérvényt tárgyalta, tudta azt a szokásomat, hogy én az ilyen jellegü kérvényeket le szoktam küldeni az egyetemhez véleményezés végett.

Csak konstatálni kivánom, hogy nem bujtam az egyetemi tanács háta mögé, nem is bujok senkinek a háta mögé, én a magam nézeteért a felelősséget elvállalom, és tessék elhinni, nem is oly nehéz a felelősség konzekvenciáit viselni, ha az ember lelkiismerete nyugodt! (Élénk tetszés a jobb- és a szélsőbaloldalon.) Meg vagyok arról győződve, ha lehet is politikai célból azt mondani, hogy mi keresztüldözők és keresztrombolók vagyunk, mégis nyugodtan s higgadtan senki sem fogja ezt ránk fogni azért, mert amint ki fogom mutatni, helyes és korrekt álláspontot állunk ebben a kérdésben is. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

(A karok véleménye.)

Az egyetemen, amint mondom, az egyes karok foglalkoztak ezzel a kérvénnyel. Csak kijelentem azt, hogy a jogi kar nem fogadta el az ifjuságnak a véleményét. A jogi kar, valamint az összes karok, a theologiai kart kivéve, elvetendőnek tartották az ifjuság kérvényeit. A jogi kar elmondja, hogy (Olvassa):

„Tekintve az egyetemi oktatásnak történeti átalakulását s a kultusztól való elválását tekintve, hogy az egyetemi oktatás a tanszabadságnak törvényes szokás erejére emelkedett elveinek következtében csak az észre s értelemre, nem pedig pozitiv hitvallásra tartozik támaszkodni és szabadságának határait csak a vallási, jogi és erkölcsi érzés tiszteletében birja; tekintve, hogy a tanitás és tanulás nem istentiszteleti cselekmény, — ezt mondja a jogi kar — a kereszt pedig istentiszteleti jel; tekintve, hogy a legkülönbözőbb vallásu tanárok és tanulók egyesülnek a tantermekben; tekintve, hogy a keresztek kifüggesztése a kérésnek kiindulásául szolgáló keresztcsonkitások s az innét támadt vallási izgalmak következtében vallási

---

hirbe hozzák vele és ezt megtudja a felesége. Hogy erre mily nagy oka volt, bizonyitja az, hogy a felesége egy este otthon megszólitotta:

— Te Rudolf, én azt hallom, hogy neked valami viszonyod van egy vörös énekesnővel.

Rudolf tehetetlenül bámult rá:

— Nekem? — dadogta. — Soha életemben rá se néztem. Arról meg nem tehetek, hogy utánam jár...

Az asszony erre nem felelt semmit. Föltette magában, hogy egyszer elmegy a kávéházba, hátraül valami asztalhoz, ahol a férje nem láthatja meg, s ha bármi gyanusat tapasztal, megveri a lányt. Ezt ők igy intézik el, és önekik van igazuk.

Ezt a meglesést napról-napra halogatta. Egyszer aztán a kávéház előtt elmenet meglátta a nagy tukörablakokon a plakátokat, amelyek Frl. Mimmi Mizzi bucsufellépését jelezték. „Most már el kell menni" — gondolta és este megjelent a kávéházban. Hátraült, a boltivek alá, ahol a kupeeek és családjaik egészen elfödték. A férje nem látta meg. Egyébként is oly hüséges és jó ember volt, hogy még körül se mert nézni a kávéházban.

Fél tizenegykor megjelent a dobogón Pollák kisasszony. Hatalmas tapssal fogadták, s ez már dühbe hozta a karmesternét. Csunyának találta a lányt és ugy vélte, hogy semmi ok sincs ily nagy lelkesedésre. De egyszerre csönd lett és a karmester játszani kezdte a ballada előjátékát. Aztán énekelt a kisasszony. Az asszony ámulva látta, hogy ez a kócos vörös gyerek mint viszi magával ezt a néhány száz embert. A harmadik strófánál végigfutott a hideg a hátán és a negyediknél megijedt, amikor mindenki ragyogó szemmel énekelte a heida lullát. Ekkor odanézett a pódiumra. A vörös lány az utolsó strófa előjátékát hallgatta, s egészen hátrahuzódott a falhoz. Majd neki is támaszkodott, a két karját széttárva neki feszitette a falnak, s ugy kezdte. Ez volt az utolsó heida lulla, s ezt mindenki érezte a kávéházban. Pollák kisasszony most már nem szégyelte a könnyeit. Bátran sirt, mindenki látta. A hangja soha oly fájdalmas, oly mélyről jövő nem volt, mint most, az utolsó estén. Az orrlikai reszkettek és ahogy lélekzett, magasra emelkedve zihált szük melle. A refrént is ugy énekelte, a falnál. Az oszlopok mögül félelmes keserüséggel jött a felelet. Az utolsó heida lullát mindenki olyan szépen, olyan becsületesen énekelte, ahogy csak tudta. E pillanatban a kávéház nagyon nemes hely volt s mindenkinek tele volt a szive.

Aztán feladtak egy virágcsokrot a kisasszonynak. Fölkapta és rádobta a zongorára. A karmesternek adta. Ez még mindig játszotta a végakkordokat, amelyeknek a legvégén még egyszer előfordul a refrén. Azzal beszaladt az öltözőbe, ahol nem volt más, mint a két, bakának öltözött komikus — és felvágta az ereit. A komikusok rémületesen megijedtek és az egyik a főpincérért szaladt. A főpincér berohant, de a lány már akkor halottfehér arccal feküdt a földön és csak ezt mondta:

— Mondja meg a karmester urnak, hogy most az egyszer jöjjön be és csókoljon meg.

A komikus orvosért szaladt. A főpincér kirohant a zongorához és ráorditott a karmesterre:

— Jöjjön be, a kisasszony öngyilkos lett...

A vendégek felugráltak. De ebben a pillanatban már a zongora mellett állott egy termetes asszony s magasra tartott fejjel, villogó szemmel kiáltott a karmesterre:

— Rudolf, itt maradsz!

A karmester felállt és meglepetve nézte hol a feleségét, hol a főpincért. Az öltözőből rémülten orditott ki a másik komikus:

— Karmester ur, karmester ur! Jöjjön, mert mindjárt meghal!

És intett neki, ekkor lehetett látni, hogy csupa vér a keze.

A karmesterné erősen nézte az urát. Ez a gyerekeire gondolt, családi nyugalmára, eddigi boldog, csöndes életére és becsületesen mondta:

— Esküszöm, Róza, hogy soha semmi sem volt köztünk.

A komikus orditott:

— Karmester ur! Ziewski ur!

A termetes asszony karonfogta a karmestert és elhuzta a zongorától. Ez hagyta magát, meglepett ábrázattal ment vele haza.

Mint a főpincér mondja, mindez egy pere alatt történt és az oszlopok mögött ülő közönségnek sejtelme sem volt az egészről. Azok még akkor is mélyről feltörő hangon, lelkesen énekeltek s mintha a föld alól jött volna, mintha siró rabok éneke lett volna, mintha benne lett volna a mi szegény szivünk életének minden nyomorusága, ugy zugott ki a boltivek alól a heida lulla.

———

MOLL SEIDLITZ POR feltülmulhatatlan **házi szer** mindama **gyomorbajoknál**, melyekből a rossz emésztés és székrekedés szokott keletkezni. A gyógyszertárakban **MOLL** készitménye kérendő eredeti dobozokban 2 korona.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ Legjobb fájdalomcsillapitó borszesz, csuz, köszvény és egyébb megbülési bajoknál. A raktárakban ólommal zárt (plombirt) üvegekben 1 korona 80 fillérért kapható. **MOLL** készitmény kérendő.

versengésekre, vagy éppen ujabb keresztsértésekre vezethetne s a nemzet fiai között ott is egyenetlenséget szülhetne, ahol békésen együtt működhetnek; tekintve, hogy élő emberek tanusága szerint keresztet a tantermekben 1848 előtt sem voltak, azt pedig a kar tagjai saját tapasztalásukból tudják, hogy 1850 után keresztet a tantermekben nem alkalmaztattak, a jog- és államtudományi kar nem ajánlhatja a miniszter urnak, hogy a tantermekben kereszteket függesztessen ki."

Azonban azt ajánlja a jogi kar, hogy a doktoravatásnál a diszterem asztalán és a tanácsterem asztalán ott legyen a kereszt. Ezt mondja a jogi kar. Megjegyzem egyébiránt, hogy ez a statusquo, amely ott ma található. Ma is van kereszt a rektori hivatalban, és talán a tanácsteremben Ezt zavarni senki sem akarja; senki sem akarja a keresztet eltávolitani. Itt inkább csak a statusquo fentartásáról lehet szó. Az ifjuság kérvényére nézve tehát teljes egyhanguság uralkodik a három világi kar között; nem valami nehéz dolog tehát ezt a kérdést elintézni. Magam is feltétlenül igy intéztem volna el, mert hiszen teljesen egyező vélemény van mind a három karnál. Az ifjuság azt akarja, hogy az összes tantermekben függesztessék ki a kereszt. Ezt, amint felolvastam, a jogi kar sem ajánlja a miniszternek. Az orvosi és bölcsészeti kar egyáltalában a statusquo mellett nyilatkozik. Az orvostudományi kar — csak kivonatosan olvasom fel — ezeket javasolja: „Az egyetemi kör kérvénye helyeztessék ad acta. Nem tartja a keresztény vallásos érzéssel megegyeztethetőnek hogy olyan kegyes szimbolummal, minő a szent kereszt, olyan játékot üzzön az egyetem, mint azt az ifjuság kérése óhajtja (Élénk helyeslés. Halljuk! Halljuk!) De nem tartja az egyetemnek tudomány-müvelési céljával sem megegyeztethetőnek, hogy e kérés teljesittessék, azért sem, mert egyetemünk hallgatói nem mind egy vallásuak." (Zaj a balközépen. Halljuk! Halljuk! a jobboldalon.) Bocsánatot kérek, nagy figyelemmel hallgattam, amit a t. képviselő urak elmondottak, s a magam részéről elkövettem mindent t. elvbarátaimmal is, hogy ők is meghallgassák azt. Mindig meg szoktuk ajándékozni figyelmünkkel az ilyen komoly kérdésekben, ahol minket előreláthatólag folytonosan keresztüldözéssel fognak vádolni. Azért, azt hiszem, elvárhatjuk, hogy a mi argumentumainkat is, melyeket e tekintetben felhozunk, meghallgassák. (Ugy van! Ugy van! Élénk helyeslés a jobb- és szélsőbaloldalon.)

Szükségesnek tartja továbbá az orvostudományi kar, hogy intessék meg az egyetemi kör az irányban, hogy hozzá nem tartozó kérdések tárgyalásától, amelyek részben politikai természetüek, és tanulók elé egyáltalában nem tartoznak, szigoruan őrizkedjék. (Élénk helyeslés a jobb- és szélsőbaloldalon.)

A bölcsészet-tudományi kar szintén egy hosszabb dolgozatban jelti ki álláspontját, ahol szintén napirendre tér afelett. (Élénk helyeslés a jobb- és szélsőbaloldalon.) (Olvassa): „A kereszt kifüggesztése csak arra szolgál, hogy más felekezetek érzékenységét felkeltse; már pedig a tudomány egységes igazságainak hirdetését, befogadását és kutatását semmi sem akaszthatja meg jobban, mint az erre hivatottak egyenetlensége vagy éppen szenvedélyessége, származzék az bármily okból.

Az előttünk fekvő folyamodványnak határozottan *politikai szinezete van.* Ezért nem helyesli a kérelem benyujtását, stb." (Élénk helyeslés a bal- és szélsőbaloldalon.)

Már most, mikor a karoknak a véleménye igy együtt volt, akkor az egyetemi tanács foglalkozott ezzel a kérdéssel és az egyetemi tanács az orvosi és a bölcsészeti kar álláspontjára helyeslkedve kimondotta, hogy a statusquo bolygatása egyáltalában nem ajánlatos, és kifejtette körülbelül ugyanazon indokokat, amelyeket már voltam bátor előadni. Én a statusquot, amely 30 esztendő óta fennáll, megbolygatni a magam részéről sem akarom. (Élénk helyeslés a jobb- és szélsőbaloldalon. Felkiáltások a szélsőbaloldalon: *Nagyon helyes!*)

(A katholika jelleg.)

Sőt most már a tegnapi és mai vita egy erős indokkal többet adott nekem, amely engem ezen álláspontomban megerősit és ez egy igen lényeges indok, amelyért a status quo fenntartása mellett most már a magam részéről teljes egyéni és politikai felelősségem érzetében föltétlenül helyt állani is akarok. (Élénk helyeslés a jobb- és szélső baloldalon.) Gróf Zichy János és Major Ferenc t. képviselő urak beszédéből is határozottan kitünt, hogy az egyetem katholikus jellegének kitüntetése és elismerése végett tartják szintén nagyon szükségesnek a keresztnek kitüzését. Tehát nem a keresztény, hanem a katholikus jellegről beszéltek. Azt mondja gróf Zichy János: (Olvassa.) „Én azt hiszem, hogy az egyetem katholikus jellege az ifjuság egy jogos kivánsága . . . stb." „A megszakadt jogfolytonosság helyreállitásának szükségessége parancsolja nekünk, hogy az ifjuság ezen kérését teljes mértékben magunkévá tegyük." Ő tehát már mást akar, mint Rakovszky István képviselő ur határozati javaslatában, mert az ifjuság egész kérvénye mellett foglal állást, Rakovszky István képviselő ur pedig csak azt akarja, amit a jogi kar véleményezett. (Mozgás balfelől.) De itt van, hogy az egyetem *katholikus jellegének megóvása parancsolja a kereszt kitüzését.* Már pedig az egyetemnek katholikus jellege ninos. (Ugy van! Ugy van! a jobboldalon.) Mindig, 1868-tól kezdve évenkint kimondottuk azt, hogy a budapesti egyetemi tanintézet állami jellegü. (Élénk helyeslés a jobb- és szélsőbaloldalon. Mozgás balfelől.) Tehát ez a kérdés itt egy vitás kérdés közöttünk és a vitás kérdésbe önök be akarnak vinni egy olyan tényt. (Mozgás és ellentmondások balfelől.) amely ténynyel a katholikus jelleget akarják erősiteni; azt akarják mondani, hogy: ime bevittük, tehát az egyetem katholikus jellegü. Nekem kötelességem volt erre kiterjeszkedni, (Halljuk! Halljuk!) és most legyenek szivesek meghallgatni azt, hogy mit mond erre a kérdésre nézve (Halljuk! Halljuk!) — mert vannak sokan, akik az egyetem tanintézetének állami jellegét nem merik oly bátran és határozottan hangoztatni, mint amily bátran és határozottan én hangoztatom, (Élénk helyoslés a jobboldalon. Mozgás balfelől,) hanem kerülgetik a kérdést, de nem mondják ki; — halljuk meg azt, amit a politikai tudománynak és a politikai gyakorlati életnek örökké kimagasló alakja, Deák Ferenc ezen tárgyban 1868-ban mondott. (Halljuk! Halljuk! Olvassa.) „Nem a Pázmány és Szelepcsényi által határozottan katholikus célokra alapitott egyetemről; nem az emlitett érsekek által e célra adott vagyonról van szó, hanem a jelenleg Pesten fennálló m. kir. egyetemről, mint állami tanintézetről. Mária Terézia, mint Magyarország királynéja, alapitotta ezen egyetemet és az emlitett érsek által tett alapitványokat felhasználta arra. S mi ezen egyetemnek neve? Nem „országos egyetem", mint Paczolay képviselőtársam is megjegyzé, hanem „m. kir. egyetem". Magán- vagy hitfelekezeti tanintézeteket szorosan véve királyi tanintézeteknek nem hivhatnak mert a király fejedelme az egész országnak, és amit alapit mint feje az államnak, arról nem lehet állitani, hogy kizárólag egyik vagy másik külön felekezet részére alapitotta . . . kivált ha az alapitó-levé ben a cél és a szándék nem is emlittetik. Nem ereszkedem egyébiránt jelenleg történiai vitatkozásokba. Fel tudnék erre vonatkozólag némelyeket én is hozni, miket a kultuszminiszter ur nálam részletesebben ismer, minthogy ő e kérdést különösen tanulmányozta. Megemlithetném, hogy maga Mária Terézia egykor kérdést tett az egyetemmel felállitandó protestáns tanszék iránt, nehogy a protestáns ifjak kénytelenek legyenek külföldre menni. Megemlithetnék több egyes adatot, miből világos, hogy az egyetem Mária Terézia idejétől kezdve kizárólag hitfelekezeti tanintézetnek nem tekinthető.

De mellőzöm mindezeket, csak azt kivánom magjegyezni, hogy felekezeti intézeteknél azon felekezetnek amelyhez tartozik az illető intézet tulnyomó, sőt az állam felügyeleti jogát ide nem értve, minden egyebekben kizárólagos befolyása van az intézet minden viszonyaira, a tanárok kinevezésére, a tandrendszer megállapitására. Hogyan állott ez eddig is a magyar királyi egyetemre nézve? A tanárok kinevezése, a tanrendszernek általános s részletes meghatározása nem a katholikus egyháztól függött, hanem egyenesen az állam kormányától. Az 1848: XIX. törvényeikk ezt határozottan a közoktatásügyi miniszter teendői közé sorozta. (Élénk helyeslés a szélsőbaloldalon) s az ő kötelességévé tette mindezekben a törvényhozás közbenjárásával, ahol szükséges intézkedni.

(Alapitványok.)

Nem arról van itt tehát kérdés, hogy valamely alapitvány, mely jogilag a katholikus egyházat illeti, mert hiszen ezt minden felszólaló és Deák Ferenc óta minden miniszter elismerte, hogy az egyetemnek vannak katholikus jellegü alapitványai is. (Felkiáltások balfelől: *Kérjük kiadni azokat!*) Kérem, ez az autonomiának adott nyilatkozatban benn van, csak legyen organum, amelylyel tárgyalni lehet. Azt sem Deák Ferenc, sem Csáky Albin, sem senki kétségbe nem vonta, hogy az egyetem alapitványai között katholikus jellegü is van, de azt hogy maga a tanintézet állami jellegü, azt elismerte Deák Ferenc óta mindenki, aki ezen a helyen ült. (Felkiáltások a szélsőbaloldalon: 1848 óta!) Igenis az 1848-iki törvényre hivatkozással mindig fenntartották az egyetemnek állami jellegét. Folytatom, (Olvassa): „nem arról van itt tehát kérdés, hogy valamely alapitvány mely jogilag a katholikus egyházat illeti, attól s annak céljaitól elvonassék hanem egyenesen arról, hogy a magyar királyi egyetemet állami tanintézetnek tekintvén, megszavazzuk e azon 50.000 forintot, melyet ezen intézetnek fenntartására a minisztérium kér és a pénzügyi bizottság javaslatba hoz?

Én határozottan kijelentem, hogy a magyar királyi egyetemet állami tanintézetnek tekintem s ezen alapon kért 50.000 forintot kész vagyok megszavazni".

Igy szólt Deák Ferenc. Sokat hozhatnék fel legjelentékenyebb egyéneink közül, akik ilyen határozott nyilatkozatokat tettek. Ott van Ghyczy Kálmán. (Halljuk! Halljuk!)

Madarász József: *Ott van a törvény!*

Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter: Igen helyesen jegyzi meg Madarász t. képviselőtársam, hogy ott van a törvény.

Ghyczy Kálmán azt mondta (Olvassa): „Itt sokkal tisztább, egyszerübb ténynyel állunk szemben, ez nem bonyolódott kérdés: a törvény, az 1848: XIX. törvénycikk ezen kérdést már eldöntötte, midőn az egyetemet minden tekintetben a magyar vallás- és közoktatási miniszter rendelkezése alá helyezte". (Élénk helyeslés a jobb- és szélsőbaloldalon.) Már most t. képviselőház én tételeket állitottam fel. Méltóztassék megvizsgálni teljes kritikával, hogy helyesen, hogy célszerüen járok-e el? Tudom, hogy a kérdés nehéz, és hogy nagyon ki fogják használni politikai szempontból is, de én azt hiszem, hogy a kérdések korrektsége, az ügynek szolgálata az első feladat és ezen első feladat alól kitérni nem lehet. (Helyeslés a jobboldalon.) Már most, ha ennek a visszahelyezendő keresztnek dolga, amelyet most már a t. néppárt sem akar a tantermekben kiüggeszteni, csupán csak azon két tanteremben, és ott sem kiüggeszteni, csak elhelyezni magában véve oly egyszerünek látszik is a dolog és olyan ártatlannak, de hogy ha ez megtörténik, akkor, amint bebizonyitottam, ez az egyetem katholikus jellegének erősitésére akar szolgálni, és ezzel le akarják rombolni azt az elvi álláspontot, amely elvi álláspontot az egyetem jellege tekintetében Deák Ferenc óta itt minden kormány és a kormányt támogató többség, de egyéb pártok is folytonosan helyeselték, akkor én abban a meggyőződésben vagyok, (Nagy zaj. Felkiáltások jobbról: Halljuk! Halljuk! Elnök csenget.) hogy a kereszt akár azt a célt szolgálja, hogy az egyetem katholikus jellege mellett egy erős érv legyen, akár azt a célt szolgálja, amit az egyetemi ifjuság akar, hogy a keresztcsonkitások megtorlásául egy ellendemonstáció történjék, mindkét esetben a kereszt mellékcél szolgálatában áll (Igaz! Ugy van! a jobboldalon.) és akkor a kereszt abból a fenséges, abból a magasztos szférából a földre esik, a mindent kibékitő, mindenkit felemelő magasztos jelvénye, a napiküzdelemnek porondjába vitetik . . . (Élénk helyeslés a jobboldalon. Nagy zaj balfelől. Halljuk! Halljuk! jobb elől.) Én teljes meggyőződésemet követem és kötelességemet teljesitem, midőn ehhez segédkezet nem nyujtok. (Élénk helyeslés a jobboldalon.) Kérem a t. képviselőházat, hogy a benyujtott határozati javaslatot elvetni méltóztassék. (Élénk helyeslés a jobboldalon. Nagy zaj a baloldalon.)

Rakovszky István *visszavonja a határozati javaslatot*, mert meggyőződött róla, hogy a miniszternek hivatalos tudomása az ifjuság kérelméről nem volt. De furcsának találja, hogy az, dacára annak, hogy a miniszter személyéhez cimeztetett, a miniszter kezébe nem került. A miniszter egy oly légkörben nevekedett fel, mely fél a vallásosabb irány felülkerekedésétől. A kereszt jelvényére hivatkozni nem szabad. Hát szabad azt megosonkitani, vagy letördelni?

Bartha Miklós: Nem büntettek meg senkit!

Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter: *Bár megfoghatnám azt az embert!*

Rakovszky István: Nem fogja azt soha sem megfogni! Az ifjuság egy uj irány behozatalát követeli s processzióval fogja visszavinni a keresztet, amelyet sikkasztva távolitottak el. (Zajos éljenzés a néppárton.)

Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter: Igen tisztelt képviselőház! Rakovszky képviselő urnak mindjárt ezen utóbbi tételére akarok néhány megjegyzést tenni, mert hiszen ő innen kifelé szólt és mintegy az ifjusághoz intézi szavát, tehát most már a kereszt csakugyan ilyen célokra használtatik fel. (Igaz! Ugy van! jobbfelől.)

Én felteszem Rakovszky képviselő urról, hogy ő nem az az ember, aki minden ilyen dolgot ki akarna használni, hiszen én ugy fogtam fel, hogy ők csak évenkint, protestáció szinében akarják ezt előhozni, de arra kérve-kérem, hogy az ifjuságot ne méltóztassék ilyen szempontokból felizgatni. (Helyeslés jobbfelől. Zaj balfelől.) Én a magyar ifjuságot is kérve kérem. (Egy hang balfelől: A vallásos érzületet sértették meg!) Én éppen a vallásos érzület nevében kérem őket, mert ha látnám, hogy mély vallásos meggyőződés vezeti őket ilyen kérdésekben, az egészen más volna, de mikor ugyszólván mindenki látja, hogy a dolognak bizonyos irányu politikai szinezete van, (Ellenmondás a baloldalon.) akkor a tisztelt képviselő urak semmi esetre sem tesznek ennek az országnak jó szolgálatot, ha oda viszik az egyetemi ifjuság közé ezt a kérdést. Én bizom a nemzetben, az egyetemi ifjuságban, hogy megtalálja a helyes jó utat és ha vannak sérelmei, azokat előhozza ugy, ahogy illik és kell, a maga hatóságai utján, hanem ilyen izgatástól és izgatásnak való átengedéstől, processziótól mindenesetre tartózkodni fog.

Kötelességem még két tételre nyilatkozni, mert nem szeretném, ha bármi félreértés történnék. Az alapokra vonatkozó kijelentésemet tudomásul vette a képviselő ur ugy, mintha én valami ujat mondtam volna. En az alapokra vonatkozólag azt mondtam, amit Deák Ferenc és azóta minden miniszter mondott; gróf Csáky Albin egész részletességgel tárta fel, hogy van az egyetemi alapoknak katholikus része is, és a katholikus résznek meghatározására nézve én magam is ajánlatot tettem éppen az autonomiánál. Minthogy ezt Deák Ferenc óta mindig hangsulyozták, én semmi ujat nem mondtam, amit külön kelleti volna tudomásul venni és nyugtázni.

Az egyetemi tanácsot is meglehetős kemény szavakkal illeti a t. képviselő ur azért, mert azon kérvényt, melyet az ifjuság hozzá intézett, nem terjesztette fel. Mivel folytonosan azt hangsulyozták, hogy azért küldtem le a kérvényt, hogy az egyetemi tanács mögé bujjak, konstatálni kivántam azt, hogy a kérvény az egyetemhez adatott be és az egyetem eljárt a maga hatáskörében. Meglehet, hogy az egyetemet az hozta tévedésbe, hogy a kérvény reám volt adresszálva, de mentenem kell az egyetemet, mert is biztosra vehette, hogy a kérvényt ugy is leküldtem volna véleményezés végett. (Felkiáltások balfelől: Az mindegy!) Az alsó hatóságoknál sokszor előfordul, hogy a kérvényeket az én cimemre beadják s a tanfelügyelő véleménye kiséretében felterjeszti. (Igaz! Ugy van! jobbfelől.) Ezt igy felfogni nem szabad és én magam tiltakozom az ellen, hogy az egyetemi tanács eljárása kifogás tárgyává tétessék.

Rakovszky István: Nyolc hónap óta nem terjesztették fel! (Zaj.)

Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter: A t. képviselő ur azt is felhozza, hogy a kereszteket törölni engedjük. Ez is egyike azon állitásoknak, melyeket, nem tudom, hogyan lehet folyton ismételni. Mi elrendeltük a legszigorubb vizsgálatot s hogy ez nem sikerült, arról nem tehetünk. Önök sem tehetnének róla, ha önök rendelték volna el a vizsgálatot és az sikerre nem vezetne. Legyen meggyőződve a képviselő ur, hogy a legszigorubb büntetésről gondoskodtunk volna, hogy ha ezeket a kereszttördelőket elő lehetett volna állitani.

Azt mondja a képviselő ur, hogy én bizonyára egészen ellenkező álláspontra helyezkedtem volna, hanem van itt egy hitetlen áramlat s én ennek engedek s azért nem teljesitem ugy a kötelességemet, amint azt ő fogja fel. En, t. képviselőház, semmi ilyen hitetlen áramlatról nem tudok, hanem annyit tudok, hogy ennek a hitetlen áramlatnak segélyével igen

sok történik az egyházak segélyezése és az egyházi tevékenység előmozdítása érdekében. És ez mind ennek a hitetlen áramlatnak a segítségével történik. Tehát el nem fogadhatom azt, hogy egy egész párt stigmatizáltassék, ugy mint egy hitetlen áramlat (Élénk helyeslés a jobboldalon) és nem fogadhatom el azt sem, hogy bün volna az, ha ennek a pártnak egyik vagy másik tagja azt meri mondani a plébánosnak, hogy ő jó katholikus. Nagyon szomoru volna, hogy ha csak azok volnának jó katholikusok, akik a néppárthoz tartoznak. (Élénk tetszés a jobboldalon.)

Ezeket kivántam megjegyezni és ismételve kérem, hogy méltóztassék ahhoz a párthoz illő konzervativ és előkelő nyugalommal nézni ezt a kérdést, nem pedig processziókra izgatni az ifjuságot. Erre igazán, mint az ifjuságnak meleg barátja, ismételve kérvekérem a t. képviselő urat, mert az ilyesmi nagyon veszedelmes volna és nagyon megboszulhatná magát.

(Egyetem.)

Kossuth Ferenc: Én a felolvasott cimnél az igen t. miniszter urnak azon megjegyzésére kivánok reflektálni, amelyivel ő nekem az olasz tanszék betöltésére vonatkozó felszólalásomra válaszolt. (Halljuk! Halljuk!) A t. miniszter ur mindössze is annyit válaszolt nekem, hogy az a tanár, aki az egyetemi kar által javaslatba hozatott, nem osztrák, mint ahogy én őt jellemeztem, hanem piemonti olasz. Nekem tökéletesen mindegy, hogy az illető osztrák-e, piemonti olasz-e, vagy pedig japáni, vagy khinai-e? Én a fősulyt arra helyezem, hogy magyar-e és tudja-e magyarul előadni a tantárgyakat? (Helyeslés.) A tétel, amelyet felállítottam, egyszerüen az, hogy midőn egy magyar egyetemen egy megüresedett tanszéket egy magyar erővel lehet betölteni, akkor kerüljük azt, hogy idegen embert ültessenek bele az üres tanszékbe, aki a tantárgyat idegen nyelven fogná előadni s mellőzzünk olyan magyar erőket, akik teljesen képesek arra, hogy a kérdéses tanszékeket betöltsék. (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon.) Az olasz tanszékre van egy ilyen magyar erőnk, akit én minden tekintetben hivatottnak tekintek a megüresedett tanári állásra és remélem, nem fogja senki szerénytelenségnek tekinti részemről, ha magamat illetékesnek tartom annak megitélésére, hogy valaki tud-e olaszul és ismeri-e az olasz irodalmat? Én tudom, hogy van egy magyar pályázó a megüresedett tanári székre, akit határozottan képesittetnek tartok.

Tagadásba veszem tehát azt, mintha szükség volna arra, hogy idegen országba menjünk keresgélni azért, hogy olasz tanárt találjunk, aki nem ismerheti a magyar irodalmat és nem lehet képes magyarul előadni tantárgyát, hanem olaszul, vagy németül magyarázva, holott magyar egyetemen első sorban magyarul kell a tantárgyakat előadni. Ezt akartam a t. miniszter urral szemben megjegyezni. (Élénk helyeslés a szélső baloldalon.)

Elnök: A házszabályoknak megfelelőleg járt el. A vitát azért zárta be, mert szólásra senki sem volt felirva.

Kossuth Ferenc kijelenti, hogy ő nem az elnök, hanem a miniszter eljárását kritizálta.

Rághy Gyula: Az előbb elhangzott zárszó után rögtön szerettem volna pár szóban felelni előttem szólott t. képviselőtársamnak. Azonban a házszabályok ebben engem gátolnak, én is ezen alkalmat, ezen másik tételt használom fel, nem arra, hogy visszatérjek az előbbi kérdés felvilágositására, nem arra, hogy polémiába bocsátkozzam, hanem arra, hogy némileg tényleges felvilágositást adjak két irányban: egyrészt az egyetemi tanács eljárására, másrészt a jogi fakultás álláspontjára vonatkozólag. Ezért kérem pár percre a t. képviselőház szives figyelmét. (Halljuk! Halljuk!)

A t. képviselőtársam az egyetemi tanácsot inkorrekt eljárással vádolta. Hát én, habár nem is vagyok tagja az egyetemi tanácsnak, de 30 éves egyetemi tanári működésem folyama alatt voltam tagja, tehát ismerem az ügymenetet, ismerem az eljárást. Az olyan kérvények, amelyek a vallás- és közoktatásügyi minisztériumhoz intéztetnek, vagy közvetlenül a miniszterhez adatnak be vagy pedig az egyetemi hatósághoz. Ha az egyetemi hatósághoz nyujtatnak be, akkor a tanács vagy önmaga, vagy a fakultások meghallgatásával kötelezve is van minden nagyobb fontosságu ügyben véleményt mondani és saját véleményével terjeszteni fel a miniszterhez az ügyet.

E részben tehát az egyetemi tanácsot semmi inkorrektség nem terheli, az egyetemi tanács szabályszerüleg járt el, az egész tévedés csak az egyes karoknál fordult elő, amennyiben azt hitték, hogy a miniszter küldte le véleményezés végett és nem is nyujtotta be.

Buzáth Ferenc a gyógyszerészhallgatók érdekében szólal fel.

Vészi József: Csak néhány pillanatnyi türelmet kérek. Rokonszenves visszhangot szeretnék innen adni Kossuth Ferenc tisztelt képviselőtársamnak imént hallott felszólalására. Megelégedéssel hallottam a miniszter urtól, hogy az az innsbrucki tanár, akit a budapesti egyetem olasz tanszékére akarnak meghivni, sok tekintetben előnyösen kvalifikált szakerő. Konstatálom azonban, hogy az az ur hiján van a legfontosabb kvalifikációnak: az az ur nem magyar ember, népünket nem ismeri, nyelvünk és irodalmunk tőle teljesen idegen. Ha a külföldön járja az, hogy filológiai tanszékekre ideigeneket hivnak meg, nálunk ugyan kár ezt meghonositani. Sulyt kell arra helyezni, hogy magyar ember lelkén átszürődve jussanak az idegen irodalmakra vonatkozó ismeretek a magyar ifjuság lelkébe. Ennyit akartam megjegyezni.

A müegyetem tételénél

Major Ferenc az uj müegyetem épitését hozza szóba. Tudomása van, hogy a tervek készen vannak. Kérdi, hogy mi az akadálya az uj épület felépitésének?

Elnök az ülést öt percre felfüggeszti.

(Szünet után.)

Komlóssy Ferenc a középiskolák tételénél a tanárok anyagi helyzetének javitása érdekében szólal fel. Ez immár többé el nem halasztható dolog. Hibáztatja, hogy a VIII. rangosztályon tul a tanár többé nem emelkedhetik, noha az államhivatalnokok magasabb fokot is elérhetnek. Legfeljebb a főigazgatói cimet kaphatják meg megfelelő fizetés nélkül. Még a Balkán-államokban is jobb anyagi helyzetben vannak a tanárok, mint nálunk. Különösen kirivó a vidéki tanárok helyzete a fővárosiéval szemben.

Papp Samu a tordai gimnázium felépitését sürgeti. Torda egy magyar sziget az őt körülvevő oláh tengerben. A románok készülnek ott egy gimnáziumot felállitani, amely hir Tordán, ebben a tősgyökeres magyar városban, érthető izgatottságot szül. E nyugtalanságot csakis egy magyar gimnázium felállitásával lehet megszüntetni. (Helyeslés a jobboldalon.)

Major Ferenc közegészségügyi szempontból szól a tételhez. A vizsgák idejének korlátozását követeli, mert ez által a szünidők meghosszabbittatnának.

Rakovszky István pártolja Major óhaját.

Elnök a vitát hétfőre halasztja.

(Törvényjavaslatok.)

Lukács László pénzügyminiszter: Beterjeszt egy törvényjavaslatot a magyarországi városok és községek fogyasztási adó természetü jövedelmeinek ideiglenes rendezéséről szóló 1899. évi VI. törvénycikk hatályának meghosszabbításáról, továbbá egy jelentést a kisgarami zománc gyártelep eladása tárgyában.

(Interpellációk.)

Rakovszky István a következő interpellációt intézi a miniszterelnökhöz, mint belügyminiszterhez:

1. Van-e tudomása a t. belügyminiszter urnak a 2372/V. számu belügyminiszteri rendeletről?
2. Ha igen, helyesli ezt?
3. Ha helyesli, mily megdönthetetlen bizonyitékai vannak az illetők valódi szándékairól?
4. Ha nem helyesli, mit szándékozik ezen alkotmányos jogainkkal ellentétben levő rendelet orvoslására tenni?

Széll Kálmán miniszterelnök: Azért szólalok fel, hogy kijelentsem, hogy, bár a t. képviselő ur nem kérdezte, meg fogom vizsgáltatni a körjegyző esetét is. (Élénk helyeslés.) És azt már most mondhatom a t. képviselő urnak és mindenkinek ebben a Házban és ezen a Házon kivül, hogy abban, amit rendelek, lehet olyasmi, ami talán egyiknek, vagy másiknak akár a Ház tagjai közt, akár a Házon kivül nem tetszik, de arról legyen meggyőződve, hogy én, ha valamire feljogositva érzem magamat, ha felelősséget vállalok valamely rendelkezésért, akármily irányban teszem, az az ember, aki ebből trétát akar üzni, vigyázzon (Élénk tetszés a jobb- és baloldalon.), mert sujtó kezem megtalálja. (Helyeslés a jobb- és baloldalon.)

A nyitrai főispánról, akit ismerek és régebben, mint a t. képviselő ur, fel nem tehettem azt. Én a nyitrai főispánt gyermekkora óta ismerem. Az egy szelid lelkületü, korrekt felfogásu ember. Lehet, — ebbe most nem megyek bele — hogy a Nyitravármegye területén lefolyt választások egyikén, vagy másikán történtek talán oly dolgok, amiket én sem helyeselnék. Hogy volt-e annak a főispánnak benne része, nem tudom. Én nem hiszem de arról én felelek, hogy az a főispán, amig ott lesz, az én intencióimnak fog megfelelni, (Helyeslés jobbfelől.) hogy az a főispán az ő legitim befolyásán kivül s ezt szabad — sem illetéktelen, sem törvényellenes befolyást, sem presszió, sem kijátszás alakjában nem fog gyakorolni. (Helyeslés jobbfelől.) Már egyszer volt ilyen dolgokról szó a szerencsétlen marosvásárhelyi eset alkalmával. Hát most ebből a szempontból is csak annyit mondhatok, — egyébiránt már a Házban, nem ugyanilyen szempontra alkalmazva, de megemlitettem — hogy, a mióta én a választásokba nem folyok be, de mint belügyminiszter őrködöm a választások felett és vezetem a választásokat a magam legitimus hatáskörében és mint pártvezér érintkezésben vagyok a kerületekkel, azóta én 36 választást vezettem s e tekintetben nem volt soha panasz. Egy kerületben, egyetlen vármegyében sem volt nemcsak, hogy teljajdulás, de még kifogás sem egyetlen irányban sem. Mikor ennek a képviselőháznak, mondhatnám, 1/3-ad része változott azóta időközi választásokkal és ebben az irányban jogos panasz nem volt, akkor nem lehet oly konkluziókat alappal felállitani, mint amilyeneket a t. képviselő ur nekem imputál.

Csak ezen megjegyzéseket akartam megtenni, nem akarván válasz nélkül hagyni azon kommentárt, melyet a t. képviselő ur az interpellációt szives volt kisérni, de magára az interpellációra érdemileg fogok annak idejéu megfelelni. (Helyestés jobbfelől.)

(A csongrádi hid.)

Molnár Jenő a következő interpellációt intézi a kereskedelmi miniszterhez:

Tekintettel arra, hogy az alföldi kereskedelmi és gazdasági közforgalom föllendítése érdekében a magyar törvényhozás még 1894-ben elrendelte, hogy Bajától Aradig a Tisza áthidalásával egy hatalmas tranzverzális ut létesittessék; tekintve továbbá azt, hogy ez az ut a Csongrádot és Szentest összekötő tiszai hid kivételével már ki is épült, tekintettel végre azon körülményre, hogy egy ilyen közuti és vasuti hid épitésének költségeire szükséges 2,620.000 koronát az 1900. évi XXXIV. törvénycikk a kereskedelmi miniszter urnak rendelkezésére bocsátotta:

Kérdezem a t. kereskedelmi miniszter urat, hogy van-e szándéka a hid épitéséhez a tavasz megnyiltával még oly időben hozzáfogatni, hogy a csongrádmegyei munkásnép kellő időben tájékozva legyen arról, hogy a tavaszi munkaidő megnyiltával nem kell neki idegenbe vándorolni munka után, hanem fáradságos, nehéz munkájával otthon, családjához közel keresheti meg kenyerét.

Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter: A törvényhozás a hid épitésére szükséges összeget megszavazta. Mihelyt a törvény szentesitve lett, az erre vonatkozó intézkedéseket azonnal megtettem, hogy az előmunkálatok foganatba vétessenek. Igy első sorban a hid elhelyezésére vonatkozó telekfurásokat és felvételeket kellett elrendelnem, melyek nemcsak folyamatban vannak, de végükhöz közelednek, noha az idő nem igen kedvezett. Azután az is elhatározott dolog, hogy a hid ugy lesz epitve, hogy nemcsak közuti, de egyuttal vasuti hid is lesz. Ez által egy régi nehéz kérdés van megoldva, mert mint méltóztatik tudni, a vicinális vasutból azért nem lett semmi, mert ily nagy költséggel járó hid épitésével semmiféle helyi érdekü vasut kombinálásába bele menni nem lehetett. Mihelyt ez befejeztetik azonnal megtörténik az 1890. I. törvénycikk értelmében a közigazgatási bejárás.

Remélem, a nyár elején a földmunkához hozzáfoghatunk. Köszönettel tartozom a t. képviselő urnak, hogy nekem alkalmat adott e tekintetben nyilatkozni, mert csakugyan jó a szegény népet ott tájékoztatni, mire számithat. Az évnek körülbelül derekától kezdve a munka meg fog indulni. Korábbra nem igérhetem.

(A marosvásárhelyi választás.)

Kossuth Ferenc kérdést intéz a belügyminiszterhez a marosvásárhelyi véres választás ügyében.

Széll Kálmán miniszterelnök: T. Ház! Miután Kossuth Ferenc t. barátom kontrolt tart minden héten e kérdés felett, igen szivesen vagyok hajlandó megadni reá a választ. A jelentés még nem érkezett be. Mindenféle ellentétes hirek voltak a lapokban is a vizsgálat befejezéséről, a vizsgáló-bizottság elnökének megérkezéséről: mindezekből egy betü sem igaz: az a vizsgálat még ma is folyik, sőt a ma vett sürgönyi értesités szerint még ma tanukihallgatások voltak és szembesitések szükségesek. Valószinüleg még holnapig eltart maga a vizsgálat és csak holnap lesz befejezhető.

A jelentés azonban még akkor sem tehető meg, mert a vizsgálóbirónak, aki időközileg még folytatja az előnyomozást, előbb el kell készülnie ami hasonlóképpen a napokban meg fog történni. Akkor az ügyész inditványt tesz és a biróság meghozza a maga határozatát a bizottsági eljárás felett. Szükségesnek és helyesnek tartom, hogy a vizsgálóbiztos, illetve a bizottságnak az elnöke ezt a momentumot is bevárja s ezen alapon és ez uton, ami hasonlólag csak napok kérdése, tegyen nekem jelentést; mikor ez a jelentés megtételett, akkor leszek abban a helyzetben, hogy a t. Háznak és a t. interpelláló urakuak a dologról kimeritő jelentést tehessek. Méltóztatnak látni, hogy egy napig sem késett a dolog, mert ki lett hallgatva eddig 178 tanu és köztük igen sok kétszeresen, mert mindenféle ellenmondó tanuvallomások folytán szembesitések is voltak szükségesek. A vizsgálat szakadatlanul folyik, szakadatlanul — amint magyarul szokták mondani — ugyszólván éjjel-nappal, reggeltől késő estig folyó vizsgálat be lesz fejezve és mihely jelentést kapok, azonnal fogok felelni a t. képviselő urak kérdéseire. (Általános tetszés és helyeslés.)

Elnök az ülést ½2 órakor bezárja.

BELFÖLD.

Művészeti vita a Házban. A képviselőház karzatát ma feltünő nagy számban lepték el a festők, szobrászok, mübarátok és mükritikusok, akik azt várták, hogy a müvészeknek sokat vitatott ügyei is szóba kerülnek a kulturvita rendjén. Ma azonban még hiába várták, mert nem került a sor a képzőmüvészetet érdeklő tételre, a müvészeti vita tehát hétfőre maradt. Eddig különben csak *Pichler* Győző van felirva a tételhez és hogy más egyáltalán felszólal-e, az még kétséges. Hir szerint *Hock* János csak abban az esetben szándékozik a dologhoz hozzászólni, ha provokálják.

A jászáshelyi mandátum. Az *Ortulay* Gyula halála következtében megürült jászáshelyi kerületben ma volt a választás, mely a legnagyobb rendben folyt le és *Tagányi* Sándor győzelmével végződött. Ellenjelöltje dr. *Szombathy* budapesti ügyvéd volt, aki nemzetiségi programmal próbálkozott.

Provizórium a községi fogyasztási adóról. *Lukács* László pénzügyminiszter a képviselőház mai ülésén törvényjavaslatot nyujtott be a *városok és községek fogyasztási adó természetü jövedelmeinek rendezéséről szóló törvény hatályának meghosszabbításáról.* A javaslat szerint az emlitett törvénycikk hatálya a 8. §-ban megállapitott határidőn, vagyis 1901. december 31-én tul, a törvényhozás további intézkedéseig meghosszabbittatik, azzal a módositással, hogy az egyes városok és községek részére az italmérési jövedék tiszta jövedelmében való részesedés gyanánt az 1899. évi VI. törvénycikk 1. §-a értelmében az államkincstár által két egyenlő részletben, junius és december havának végével kifizetendő átalányösszegek az 1902. évtől fogva egy összegben, a tárgyévet követő év január havában lesznek kifizetendők.

A marosvásárhelyi mandátum. A *képviselőház állandó igazoló bizottsága* ma megvizsgálta *Gerébi* Béla, Marosvásárhely szabad királyi város I. kerületében megválasztott képviselő megbizó levelét. Minthogy a megbizó levélül szolgáló választási jegyzőkönyv ugy tartalmára, mint kiállitására nézve megfelel a törvény és házszabályok rendelkezésének, a bizottság *Gerébi* Bélát a kérvényezésre megszabott harminc napi fenntartásával igazolt képviselőnek jelentette ki. E megállapodásának a Házban való bejelentésével *Belicska* Béni helyettes előadót bizta meg.

Az összeférhetetlenségi javaslat.

Budapest, február 23.

Az összeférhetetlenségi törvény reviziójára kiküldött bizottságnak a javaslat szövegezésével megbizott tagjai, amint már mai számunkban emlitettük, befejezték munkájukat s a megállapodások eredményeképpen létrejött tervezet most van kinyomatás alatt. A tervezet, amint már szintén emlitettük, csak az anyagi jogszabályokra nézve végleges, függőben lévén még az eljárásról szóló részre vonatkozó végleges megállapodás. Az anyagi részből is függőben van még az a kérdés, hogy az érdek-inkompatibilitás a *főrendiházra* kiterjesztendő-e? Ennek a kérdésnek az állását mai közleményünk szintén részletesen ismerteti.

A tervezet általában megfelel azoknak a megállapodásoknak, amelyeket a minap ismertettünk. Amint már szintén emlitettük, nincs novella alakja, hanem magába foglalja az 1878 : I. t.-c. érvényben maradt intézkedéseit is s az összeférhetetlenségi esetek szabályozását önállóan foglalja magában az eddig érvényben levő törvények hatályon kivül helyezésével. Összesen tizenhét §-a van és főbb intézkedései a következők:

Az 1—4. §. ismerteti az 1875 : I. törvénycikk 1—4. §-ának *hivatali összeférhetetlenségi* eseteit. Itt főbb kiegészités az, hogy a képviselői állással összeférhetetlennek nyilvánittatik *a közös miniszteri állás* és valamely *diplomáciai megbizatás* elfogadása. Az *egyetemi tanárok* állása továbbra is összeférhető lesz, ellenben az egyéb intézetekben működő tanárok, tanitók állása összeférhetetlennek nyilvánittatik.

Az 5. §. foglalja magában *a gazdasági és ipari érdekeltséget* a következő főbb pontokban:

a) képviselő nem lehet az állammal szerződéses viszonyban levő *vállalkozó;*

b) képviselő nem lehet az állammal szerződéses viszonyban levő *szállító.*

Kivétel ez alól: aki *saját meglevő kész gazdasági terményeit vagy meglevő kész ipari termékeit* adja el az államnak.

c) A képviselő nem lehet állami javaknak vagy javadalmaknak *bérlője.*

Kivétel, ha az évi bérösszeg 2000 koronán alul van.

d) A képviselő nem lehet az állam *szállítója, vagy bérbeadója.*

Kivételt képez, ha az évi bérösszeg 6000 koronán alul van.

Az, hogy nyilvános versenytárgyaláson történt-e a bérbeadás, vagy sem : figyelembe nem vétetik, minden bérbeadás vagy bérbevétel a fenti összegen felül inkompatibilis.

e) A képviselői állással összeférhetetlen a kormány és egyesek vagy társulatok közötti *kereskedelmi ügyletek* közvetitése, ha dijazással jár;

f) Segélyezéssel vagy kamatbiztositással ellátott *ipari vagy közlekedési vállalatoknál* elfoglalt igazgatósági állás vagy bármely dijazással járó alkalmazás.

6. §. Az országgyülési képviselői állással össze nem férhető helyzetbe jut azon képviselő, aki *pénzért,* vagy bárminő anyagi előnyökért, vagy ellenszolgáltatásért *bárkinek érdekében a kormánynál közbenjár,* vagy cimek, kitüntetések, rendjelek adományozását közvetiti.

Azután jön az ismeretes *Horánszky*-féle szakasz a képviselők *nem pénzért* való közbenjárásáról. E szerint tilos a képviselőknek akár egyesek, akár vállalatok javára hatóságoknál, minisztériumoknál közbenjárni, ha az illetőkre nézve kedvezést, jogot, anyagi előnyt tartalmaz. (Az esetek nagy részletességgel és taxative vannak felsorolva; ide tartozik bérlet, italmérési engedély, javadalom, cim stb.) Az *állásokért* való közbenjárásra ez a szakasz ki nem terjed. A szakasz kimondja, hogy *miniszter és államtitkár* vagy *más hivatalnok* ilyen közbenjárást *el nem fogadhat.* Az alantas hivatalnok fegyelmi eljárás alá kerül. Egyedül választókerületének *hivatalos,* vagy *egyházi* dolgaiban járhat el a képviselő.

A *pénzintézeteknél* és más vállalatoknál elfoglalt igazgatósági és más állásokat illetőleg körülbelül az eddigi rendelkezések maradtak meg, két főbb kiegészitéssel; először, hogy az összeférhetetlenség a *jogtanácsosokra* és *bármely* más *fizetéssel biró alkalmazottra* kiterjesztetett, másodszor pedig, hogy az 5. §. a), b), c), d) pontjaiban foglalt összeférhetetlenség akkor is fennforog, ha az az intézet vagy vállalat maga vesz részt a fenti pontok alatt foglalt vállalkozásokban.

A javaslat többi szakaszai az eljárást szabályozzák; ezek azonban még végleges megállapodásoknak nem tekinthetők.

Törvény Fiuméról.

Budapest, február 23.

Fiuméval rendben vagyunk, a törvényes rend helyreállott s a magyar állam szuverénitása minden csorbától védve van. Elkövetkezett tehát az időpont, mikor a magyar állam méltányos is lehet a tengerparti várossal szemben s tekintettel lehet annak speciális viszonyaira. Erre vonatkozik az a törvényjavaslat, melyet már előre jeleztünk s melyet ma *Széll* Kálmán miniszterelnök be is nyujtott a képviselőházban. A törvény szövege szerencsés és ha megnyugvást visz Fiuméba, megnyugvással szolgál a magyar nemzetnek is, mert a Fiumében szervezendő középfoku közigazgatási hatóság ugy pótolja a közigazgatási bizottság intézményét, hogy a magyar állam szuverénitása csak még jobban kidomborodik benne. A szervezendő hatóság ugyanis a kormányzóból, az ő helyetteséből és négy referensből, tehát a magyar állam tisztviselőiből áll s a kormányzó és a kormányzói tanács fogja végezni mindazt, ami a megszüntetett közigazgatási bizottság tisztje lett volna. Ez a csere megfelel Fiume óhajának s megfelel a magyar állam szuverénitásának, nincs tehát ok a méltányos törvény alkotása elől elzárkózni.

A törvény, mely a hosszantartó kivételes állapotnak végét szakitja s békét teremt Fiuméban, itt következik:

Törvényjavaslat

a Fiuméban szervezendő középfoku közigazgatási hatóságról.

1. § A közigazgatási bizottsági intézménynek Fiume város és kerülete területén megszüntetése mellett a bizottság teendői a fiumei kormányzóra ruháztatnak és a teendők ellátására a kormányzóság kebelében kormányzói tanács szerveztetik.

2. §. A kormányzói tanács áll a kormányzóból, helyetteséből és négy előadóból.

A kormányzói akadályoztatása vagy a kormányzói állás üresedése esetében a kormányzói helyettes képviseli.

A négy előadó szakok szerint a következő:

a) politikai közigazgatási;

b) pénzügyi;

c) tanügyi;

d) közgazdasági előadó.

A tanügyi előadó egyuttal a kir. tanfelügyelő teendőit végzi.

Minden előadó mellé megfelelő fogalmazói személyzet osztatik be.

3. §. Azon jogokon és kötelességeken kivül, amelyek a kormányzót ma megilletik, a kormányzónak a kormányzói tanáccsal együttes hatásköre a következő:

1. Felügyel és intézkedik, hogy a közigazgatás összhangzatosan teljesittessék; a különböző végrehajtási szervek közt netán előforduló összeütközéseket elintézi.

2. Gyakorolja a fegyelmi hatóságot az összes választott és kinevezett tisztviselők felett, azok kivételével, akikre nézve törvény vagy miniszteri rendelet eltérően rendelkezik, ezek közé értve a város polgármesterét is, kivel szemben az eddigi szabályok is hatályban maradnak.

3. Határoz azon felebbezési ügyekben, amelyeket törvény, miniszteri rendelet, vagy városi statutum hozzá utal.

4. Végzi mindazt, amit a pénzügyi, a tanügyi, a kereskedelmi és a földmivelési minisztérek ügykörében törvény vagy miniszteri rendelet a közigazgatási bizottsághoz sorolt.

5. Eljár mindazon ügyekben, melyeket törvény vagy rendelet hozzá utal.

A kormányzó az ő, illetőleg a kormányzói tanács hatáskörébe tartozó ügyekben az utasításokat az illető minisztertől veszi.

4. §. Az ügyeket rendszerint a kormányzó, illetőleg helyettese a kormányzói tanács illető előadójával együttesen saját felelőssége alatt intézi.

A fegyelmi s az ügyrendben megállapitandó fontosabb ügyek a kormányzó, illetőleg helyettesének elnöklete alatt tanácsülésben intéztetnek el.

5. §. A kormányzó, illetőleg kormányzói tanács határozatai ellen felebbezésnek van helye:

a) önkormányzati ügyekben a városi statutumban meghatározott módon és mérvben a belügyi miniszterhez;

b) átruházott hatáskörben a városi hatóságok által elintézett, valamint az állami igazgatás körébe tartozó ügyekben — amennyiben ez utóbbiak a kormányzó hatáskörébe esnek — az illető miniszterhez.

Amennyiben a törvények vagy rendeletek két egybehangzó határozat ellen a felebbezés igénybevételét kizárják, ezen rendelkezés a kormányzó, illetőleg kormányzói tanács másodfoku határozatával szemben is érvényt nyer.

Azokban az ügyekben melyekben az 1896. évi XXVI. t.-c. vagy annak 16. §-ában emlitett rendelet vagy szabályrendelet erejénél fogva a közigazgatási bizottságnak határozata ellen a közigazgatási birósághoz panaszszal lehet élni, a kormányzó, illetőleg a kormányzói tanács határozata is ily panaszszal támadható meg.

6. §. A minisztérium felhatalmaztatik, hogy a kormányzói tanács szervezetét, részletes hatáskörét, ügyrendjét és eljárási módját jelen törvényben foglalt elvek alapján rendeletileg megállapithassa és amennyiben bármely irányban módositás szükségessége állana elő, a megfelelő módositásokat a mutatkozó szükséghez képest mindenkor rendeli uton megtehesse.

7. §. A királyi tengerészeti hatóság szervezete és hatásköre érintetlen marad.

8. §. Ezen törvény 1901. évi . . . . hó 1-én lép életbe. Végrehajtásával az összminisztérium bizatik meg.

Budapesten, 1901. évi február hó 18-án.

Széll Kálmán.

KÜLFÖLD.

Szent Alfonzo a Reichsrathban.

Bécs, február 23.

A *Reichsrath* ma délelőtti ülése méltó folytatása volt az eddigieknek s bár a jelenetek s a szereplők változtak, a hang és modor a régi maradt.

Az ülést gróf *Vetter* elnök háromnegyed tizenkettőkor meglepő jelentés kiséretében nyitotta meg.

Vetter elnök: Jelentem, hogy *Eisenkolb, Stein* és társai lojálisan visszavonták a *gyónásra* vonatkozó, megütközést keltő és szeméremsértő interpellációjukat. Egyuttal kijelentették, hogy interpellációjuk legnagyobb része *Liguori Szent Alfonzo* morál-theologiájának hüséges forditása.

Wolf: A nyilvánosság előtt konstatálom, hogy igenis Szent Alfonzo morál-theologiája a papok számára készült utasitás arra nézve, hogy mivel traktálják a gyóntatószékben a német parasztok leányait és feleségeit. *El Rómától, el Rómától!*

Wolf még tovább beszélt, de szavai belevesztek a felháborodás zajába, mely a katholikus néppárton és a centrumon támadt.

A fülsiketitő zajból csak dr. **Katbocics** éles hangja hallatszott ki.

— Összes párthiveim nevében tiltakozom e gyalázatos gyanusitás ellen. Éppenséggel nem áll, hogy ez az interpelláció Liguori Alfonz morál-theologiájának hü vagy akár csak megközelitő forditását is tartalmazza.

Kathrein dühösen ugrik föl helyéről s hangosan mondja:

— A katholikus egyház nevében tiltakozom ellene, hogy ilyen rágalmakkal illessék a papságot.

Wolf: Nem rágalom! Ezt kérdezitek a leányainktól és asszonyainktól! El kell szakadnunk Rómától!

A hosszantartó zsivajból durva közbeszólások hallatszanak csak ki. Több képviselő szólásra jelentkezik.

Az **elnök** azonban rátér egy **Schönerer** által benyujtott interpellációjára, mely a katholikus papok fajtalansági aktusait sorolta föl. Fölolvasása végett zárt ülést rendelt el.

A zárt ülésben elsőnek gróf *Dziedusiczky* szólalt föl. A lengyel klub nevében tiltakozott az ellen, hogy oly egyházi ügyeket, amilyeneket Eisenkolb és társai bolygatnak, a képviselőházban vita tárgyává tegyenek. Ide nem szabad belevinni a Rómától való elszakadás mozgalmát. Elég politikai vitatárgy van, fölösleges még a vallási kérdésekkel is fokozni az izgatottságot. Sajnálja, hogy ezt a nézetét nyilt ülésben nem hirdetheti.

Wolf: El Rómától! El Rómától!

Wolf szakadatlan sikoltozása nagyon felbőszíti a lengyeleket. *Egyikük, Komarovszki dühtől lángoló arccal kirohan padjából és ököllbe szoritott kézzel Wolfra akarja vetni magát. Az utolsó pillanatban, amikor a tettlegesség már elkerülhetetlennek látszik, több képviselő lefogja a vadul rugdalódzó lengyelt és elcipeli helyére.*

Közben **Eisenkolb** *felsiet az elnökhöz és harsány hangon azt követeli,* hogy a gyónásra és a liguoriánusok gyónó kérdéseiről beterjesztett *és időközben visszavont interpellációját ujból beterjeszti.* Az elnök ugyanis az ülés elején némileg kétkedő formában mondotta, hogy ez az interpelláció Liguori Alfonz morál-theológiájának forditása. Éppen ezért az interpelláció teljes felolvasásához ragaszkodik.

Az **elnök** erre elrendelte az interpelláció felolvasását, mely háromnegyed óra hosszáig tartott. Az interpelláció bőségesen foglalkozik a nemi élet legdiskrétebb részleteivel, még pedig a legszókimondóbb módon. Miközben a jegyző egymásután felolvassa a legdrasztikusabb kifejezéseket, a katholikus néppárt, a centrum és a szocialisták közt a legdurvább szóváltás keletkezik.

Kathein: Tiltakozom a felolvasás ellen, mely arculcsapása az erkölcsnek!

Az **elnök**: *Magam is kijelentem, hogy megérdemelném az egész művelt világ szemrehányását, ha eltürném, hogy ezt az interpellációt nyilvános ülésben felolvassák vagy a jegyzőkönyv mellékletén kinyomatnák.*

A lengyelek és a klerikálisok már nem tudják hallgatni a szemenszedett ocsmányságokat, hanem tüntetően kivonulnak a teremből.

Ott azonban egyre izgatottabbá válik a hangulat. **Sustersohic** felbőszült *Wolf* szakadatlan kiáltozásán és feléje kiáltja:

— *Fogd be a szádat, elzüllött diák!*

Wolf neki rohant a szlovén képviselőnek és arcul akarta ütni. Ez azonban nem sikerült, mert Susterschic jókor odább állott, *Wolfot pedig több képviselő kabátján ragadva visszatartotta.*

Közben az interpelláció benyujtója, **Eisenkolb** is beszélni kezdett:

— Fontos dologról van itt szó. A népek szabadságáról ...

Harsogó kacaj volt erre a válasz, de Eisenkolb pátétikusan folytatta:

— Emlékezzenek vissza arra a pápai bullára, amely átokkal sujtotta az osztrák törvényeket. A katholikus egyház minden haladás ellensége. Csak Róma ellen kell hadakoznunk! El Rómától!

Báró *Schweigel* sajnálattal konstatálja, hogy *az itt lezajlott gyalázatos jelenetek mélyen alássák a ház tekintélyét.*

Miután még *Ploy* udvari tanácsos és *Krucsy* beszélt, dr. **Seihert** választották meg vezérszónoknak. Záróbeszédében megvédelmezte Liguori Szent Alfonz morál-theológiáját. A 18-ik században másképpen vélekedtek a morálról, mint a mai viszonyok közepette.

A záróbeszéd alatt **Wolf** és lovag **Delovjeszki** lengyel képviselő a *leggyalázatosabb szidalmakkal illették és tettlegességekkel fenyegették meg egymást*, aminek valószinüleg lovagias affér lesz a folytatása.

A szavazásnál valamennyi szavazattal nebány nagynémet szavazat ellenében elhatározták, hogy Eisenkolbnak a gyónásra és a liguoriánusok gyónató beszédeire vonatkozó interpellációját *nem nyomatják ki a jegyzőkönyv mellékletén.*

Ezután ismét megnyitották a nyilvános ülést. A beérkezett irományok felolvasása után az elnök a legközelebbi ülést *keddre* tüzte ki.

A délafrikai szabadságharc.

Budapest, **február 23.**

Nagy boer győzelem hire járt ma Budapesten. Egy esti ujság hosszu londoni táviratot közölt, amely elmondja, hogy *Botha* boer fővezér elfogta *Smith-Dorrien* angol tábornokot kétezer katonájával és hadi készletével együtt. *Éjjel kérdést intéztünk Bécsbe és Berlinbe*, de sem itt, sem amott *nem tudnak semmit arról*, hogy ilyesfajta hir megjelent volna a londoni lapokban. Igy tehát csaknem bizonyos, hogy ez a hir téves.

Az emlitett esti ujság hiradása szerint az *összes* délafrikai harctéri tudósitók ma *egybehangzóan azt jelentik*, (?) hogy *Botha* Lajos boer fővezér *Smith-Dorrien* angol tábornokot kétezer emberből álló seregével együtt *elfogta*. A hadügyminisztérium most még csak annyit vall be, (?) hogy *Smith-Dorrien* sulyos vereséget szenvedett és sok embert elvesztett, de magától *French* tábornoktól eredő táviratok egész terjedelmében megerősitik az angol csapat katasztrófájának hirét s egészen leplezetlenül beismerik, hogy Smith-Dorrien február 17-én Wonderfontein mellett a boerokkal harcba keveredett, amely azzal végződött, hogy kétezer emberével együtt magát megadni volt kénytelen. A táviratok hozzáteszik, (?) hogy Smith-Dorrien a saját hibájából került ebbe a bajba s hogy a boerok ugy meglepték, hogy még csak nem is gondolhatott a védelemre.

Az angol hadoszlopnak egy része azonnal kitüzte a fehér lobogót. Másik része egy ideig ellenállott ugyan a boeroknak, de mivel a parancsnokok látták, hogy nincs menekülés, s már az első rohamra katonáik közül huszonnyolcan elestek és igen sokan megsebesültek, ők is megadták magukat. A boerok elvették az angoloknak valamennyi ágyuját, fegyverét, lövőszerét és lovát s miután a foglyokat kivetkőztették az egyenruhájukból is, szabadon bocsátották őket, becsületszavukat véve, hogy többé nem fognak a boerok ellen harcolni. Az angol hadügyminiszter elmozditotta *Smith-Dorrient* állásából.

London, február 23.

A *Daily Telegraph* jelenti De Aarból: A megáradt Oranje-folyó apadása lehetővé tette a Fokföldre betört menekülő boeroknak, hogy *a folyón átkeljenek* és Oranjeba visszatérjenek, de *De Wet* és *Froneman* seregét Reetdriftnél keményen szorongatják *Knox* és a többi angol vezérek, akik elől Griquatownba és Priescába igyekeznek jutni a boerok.

Durban, február 23.

Körülbelül 300 boer e hó 20-án Heidelberg közelében leshelyből megtámadta a Johannesburg felé haladó postavonatot. A vonatot robbantással, mely a sineket felszakitotta, megállásra kényszeritették, mire a boerok a vonatra lövöldöztek, miközben 5 utas és egy katona megsebesült. A boerokat végül az időközben odaérkezett csapatok elüzték.

A *Reuter-ügynökség* jelenti Cradockból tegnapi kelettel: Egy boer kommandó, amely több mint egy hónapja háboritlanul a Spitzkopon tartózkodott, most 4 órányira Karrefonteintől nyugatra tábort ütött. A karrenfonteiniek számára érkező postaküldeményeket e hó 21-én a boerok lefoglalták és elégették.

Brüsszel, február 23.

Egy brüsszeli lap kérdésére *Van Boeschoten* követségi titkár egy Utrechtben föladott táviratban *határozottan megcáfolta* azt a hirt, hogy *Krüger* elnök ma Hollandiában találkozni fog *Edvárd* angol királylyal.

Fokváros, február 23.

Február 10-étől 16-áig *pestisben megbetegedett husz ember*, köztük egy európai, s meghalt három ember. Azonkivül azon a héten 104 bennszülött volt orvosi kezelés alatt.

HIREK.

A szünidő.

Rakovszky István mai beszéde alatt könnyen eszébe juthatott az embernek a tridenti iskola, melyben erős vasláncczal láncolták a tanulókat a padhoz, hogy szépen csöndesen üljenek, kellőképpen figyeljenek idő előtt el ne hagyják a tantermeket. A tanszabadság e klasszikus idejétől napjainkig annyi minden megváltozott s olyan arányban, amekkora különbség van a tanulók mai szabadsága és az ama időbeli rabszolgaság között. És mégis, annak a kornak az eszméit, annak a kornak az erkölcseit óhajtják vissza azok a politikusok, akik között a legelső sorban harcol Rakovszky István.

Ezeken a hasábokon ritkán jut elismerés ezeknek a politikusoknak, amiről nem mi tehetünk, hanem ők; de az a különbség, mely a tridenti iskola szabadsága között s a közt a felfogás közt van, melynek Rakovszky István ma szószólója volt, egy pillanatra azt a gondolatot ébreszthetni bennünk, hogy a néppárt padjain ülők is beálltak azok közé, akik az elrozsdásodott láncokat le akarják szaggatni az emberek kezeiről.

Amily mértékben meglepő, épp oly mértékben érdemes az elismerésre az a humánus kivánság, hogy középiskoláink tanulóinak hosszabbitsák meg szünidejüket s a junius hónapi lézengést szüntessék be. Ereszszék szabadjára a kilenc hónapig agyontanitott ifjuságot s adjanak a fiuknak két hónap helyett, három hónapi szünidőt.

A tanév utolsó hónapja vizsgálatokkal és felesleges ismételgetéssel telik el rendszerint s ha akadna is olyan ember, aki azt állitja, hogy ezek az ismétlések elmaradhatlanul szükségesek, semmi esetre sem akad olyan, aki az ismétlések szükségességénél netartaná fontosabbnak azt, hogy a kilenc hónapon át sanyargatott tanulók egy hónappal tovább tölthessék idejüket a szabadban, ahol kifejlődnek az izmok s vért termel a napsugár.

Ez a pogány indokolás, mely mintha a peripathetikusok iskolájából maradt volna fönn, nagyon messze esik a tridenti iskola nevelési elveitől, de nagyon közel esik a modern tudomány s a modern oktatás szempontjaihoz. Az ifjuság testi nevelésének fontosságát mindjobban belátják az emberek s lassanként szakitanak azokkal az elvekkel, melyek szerint az ugynevezett derék ifju mintaképe csak az lehetett, aki az iskola padjához láncolva, belevakult a betünézésbe s pupos lett a sok nagy tudományosságtól.

Rakovszky István kéréséhez a legnagyobb elismeréssel csatlakozunk mi is, de most, mikor az első esetben tudunk érintkezési pontot találni egy oly politikus óhajtásával, kinek eszméit a mieinktől egy egész világ választja el, hangsulyoznunk kell, hogy az óhajtásában megnyilatkozó elv nem abban a politikai talajban termett, melynek ő is egyik müvelője.

G—a.

Budapest, február 23.

— **BUDAPESTI NAPLÓ. Február 15-én uj előfizetés nyilt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztassanak a megujitásról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.**

— **Lapunk legközelebbi száma hétfőn délelőtt jelenik meg.**

— **Személyi hir.** A *király* egy bécsi táviratszerint ma délelőtt meglátogatta a Künstlerhausban az akvarell-festők körének kiállitását.

— **A király jótékonysága.** A király a *fehérgyarmati római katholikus hitközségnek*, leégett temploma felépitésére magánpénztárából 200 korona segélyt, a *nagybaconi görög keleti román egyházközségnek* templomépitésének befejezésére 200 korona segélyt, a *bucsumi görög keleti román egyházközségnek* uj temploma felépitésére 200 koronát, a *szász-szent-györgyi görög katholikus fiók hitközségnek* templomépitkezése befejezésére, illetve az uj templom belső berendezésére 100 korona segélyt adományozott.

— **Kitüntetések.** A király *Hunyor* Sándor egri törvényszéki elnöknek nyugalmaztatása alkalmából, *Fekete* Márton királyi tanácsos és a körös-tisza-marosi ármentesitő társulat főigazgatójának buzgó és sikeres működése elismeréséül a harmadosztályu vaskoronarendet dijmentesen adományozta.

— **Frigyes császárné betegsége.** *Berlin*ből táviratozzák, hogy *Frigyes* császár örvegyének állapota válságosra fordult, ugy hogy a katasztrófa bekövetkezésétől minden perczben tartani lehet. *Vilmos* császár állandóan a friedrichshofi kastélyban van beteg édesanyja mellett. Egy londoni távirat szerint *Edvárd* király ma este hajóra szállott és egyenesen Friedrichshofba megy, hogy beteg nővérét meglátogassa. Ezuttal nem megy Berlinbe az angol király és nem fogadta el Vilmos császár meghivását sem, hogy szálljon meg a homburgi császári kastélyban.

— **Erzsébet királyné és a gödöllői hölgyek.** Gödöllő hölgyközönsége megindító módon adott ma kifejezést annak a kegyeletnek, amelylyel Gödöllő első uri asszonyára, Erzsébet királynéra emlékezik a község megszomorodott szivü asszony- és lánynépe. Fölkeresték Róna József mütermében annak az Erzsébet szobornak nagy mintáját, melyet a müvész a gödöllői Erzsébet-szoborbizottság megbizására készitett s gyönyörü ibolyabokrétát helyeztek el az atelierben a szobor talapzatára. Az ibolya is gödöllői, magukkal hozták künnről, arról a talajról, amelyen a felséges asszony megszerette ezt a világot. Hosszasan elnézegették azután a megszólalásig hü szobormintát s *Kapczy* Vilmosné meleg szavakban tolmácsolta a müvésznek a gödöllői nők hálaját azért a müvészi szeretetért, amelyet beleöntött ebbe a müvébe. A szobor ez ideig leghivebb mása az elhunyt királyné jóságos arcának s ezt boldogan konstatálták ma a gödöllői asszonyok is, akiknek sok alkalmuk volt szemtől-szembe látni Magyarország nagyasszonyát. — Itt emlitjük meg, hogy *Wlassics* Gyula közoktatásügyi miniszter és *Korniss* grófné tegnap tekintették meg a gödöllőiek szép Erzsébet-szobrát, mely már hétfőn érbeöntés céljából a Beschorner-gyárba kerül.

— **Eczken Sándor ünneplése.** *Marosludasról* jelenti levelezőnk: *Marosludason* az ottani közbirtokosság és lakosság felbuzdulva *Eczken* Sándor birtokos hazafias adományán, a derék földesur tiszteletére nagyszabásu ünnepet rendezett. Ez alkalomból a közönség *Darányi* földmivelésügyi miniszterhez a következő üdvölő táviratot küldötte:

> Marosludason Eczken Sándort ünneplő közönség határt nem ismerő lelkesedéssel üdvözli Nagyméltóságodat az erdélyi részekben megindított hazafias akciójáért, melylyel magának örök emléket állit s minket örök hálára kötelez. Az ünneplők nevében dr. *Vajda.*

Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter következő választ küldötte:

> Szives megemlékezést őszinte köszönettel vettem és azon hazafias érzelmekben, melyekkel Eczken Sándor urat ünnepelték, szivemből részt veszek és reménylem, hogy ezen nagylelkü alapitvány Marosludas felvirágzásának egyik hathatós eszköze lesz.

— **Böjti prédikációk.** A belvárosi főplébániatemplomban a böjti időszak alatt minden pénteken délután négy órakor *Baumann* Károly segédlelkész tart böjti prédikációt. Az első szentbeszédet tegnap mondotta nagyszámu hivő közönség jelenlétében.

— **Az angol trónörökös-pár utazása.** Az angol trónörökös-pár március tizenhatodikán indul el nyolc hónapig tartó világkörüli utjára. *Cornwallis és York* hercege és hercegnője Portsmuthban szállnak az *Ophir* nevü hajóra s Gibraltáron, Máltán, Suezon, Adenen, Colombón és Singaporen keresztül utaznak. Utjuk végcélja Ausztrália, hova május hatodikán érkeznek s Melbournében szállanak partra, ahol az ujonnan alakult ausztráliai államszövetség első parlamenti ülését nyitják meg. Tervbe vették, hogy Kanadát is meglátogatják s hogy Dél-Afrikában is partra szállanak.

— **Az olasz királyi pár népszámlálási lapja.** *Olaszországban* február 9-ikéről 10-ikére virradó éjjel volt a népszámlálás. Az olasz lapok most a sok millió cédula közül lenyomtatják a legérdekesebbet, azt, amelyik a királyi párra vonatkozik:

> Savoyai Viktor Emánuel, az elhunyt Umberto fia, született 1869. novemberben, Nápolyban; katholikus, vannak házai és birtokai, főfoglalkozása: Itália királya, irni, olvasni tud. Elena, Petrovics Niegos Miklós leánya, született 1873 januárban Cettinjében, a családfő neje, katholikus királynő, irni, olvasni tud.

— **Verdi sirja.** Verdi holttestét, mint *Milánó*ból táviratozzák, szerdán nagy ünnepélyességgel átviszik abba a kápolnába, amelyet az elhunyt zeneköltő a zenészek otthonában épittetett magának. Hogy a temetőn kivül tehessék örök nyugalomra Verdi hamvait, erre külön törvényre volt szükség. A szenátus egyhangulag, a képviselőház tagjai pedig valamennyien tizennégy szavazat ellen elfogadták a törvényt. Verdi holttestének az átszállitása fényes gyászszertartás közben fog végbemenni. Az átszállításnál jelen lesznek a király, a kormány, az olaszországi városok diszküldöttsége és az összes szinházak képviselői. Verdi emlékezetének megörökitése céljából különben a szépmüvészetek minisztere a napokban elrendelte, hogy a *milánói* konzervatóriumnak ezentul *Conservatorio Verdi* legyen a hivatalos neve.

— **Natália — Milán sirjánál.** Eddig még nem volt ott, de el fog menni. Natália királyné készülődik Krusedolba és utiterve szerint: a Milán király halálát követő negyvedekik napon jelen lesz a krusedoli zárdában tartandó rekviemen és *ezüst* koszorut fog letenni meghalt férje koporsójára. Ezüst koszoruval rójja le kegyelettartozását a királyi özvegy. Ugy látszik a hideg fém ebben az esetben jellemzőbben szimbolizál, mint az élő és a halott sirján elhervadó virág. Az élő virág szeretetről, az ezüst koszoru gazdagságról mesél. Natália bizonyára jól választott és női tapintata nem sérti meg a kegyeletet.

Natália királyné egyik bizalmas belgrádi barátnőjével közölte ezt a szándékát levélben s egyuttal magyarázatát adta annak is, hogy miért nem ment el Bécsbe, amikor Milán haláláról értesült. A bizalmas levélből csakis ennyi szivárgott ki a nyilvánosság elé.

— **Levasseur Jekelfalussyról.** *Levasseur* a bires párisi tudós, *Jekelfalussy* József, az országos statisztikai hivatal főnöke halála hirére levelet intézett *Láng* Lajos országgyülési képviselőhöz és többek közt ezeket irja:

> Jekelfalussy urban magas értékü és kivételes müveltségü férfiut tiszteltem. Legutoljára Krisztiániában volt szerencsém vele találkoznatni. Egészsége megrendültnek tetszett, de azt semmi sem sejtette, hogy ez a még fiatal éiet végéhez ért. A neje és leánya vele voltak. Kérem tolmácsolja előttük tiszteletteljes részvétemet. A francia nemzetközi statisztikai akadémia velem együtt sokat vesztett a kiváló férfiu halálával. Ha egészségem engedi, remélem, lesz alkalmam már a jövő évben az elhunyt sirjánál a francia kollégák elismerésének koszoruját letenni,

— **A párisi kiállitás kitüntetettjei.** Mint értesülünk, a párisi kiállitás alkalmából a magyar kiállitóknak adományozott legelsőbb kitüntetéseket a jövő héten fogják közzétenni.

— **Megszökött a halottaskamarából.** Zentán fura eset esett meg a napokban. Egy parasztasszonyt mozdulatlanul találtak meg az ut mellett. Az ura is azok között volt, akik ráakadtak s föléje hajolva ugy vette észre, hogy kedves neje nem annyira halott, mint inkább holt részeg. Azonban nem akarta rontani az eset stilszerüségét s valami kis hasznot is várt a tréfából a jövendőt illetőleg, tehát bevitette az asszonyt a halottaskamarába. Lefektették a márványasztalra s azzal távoztak. Reggel hiába keresték a halottat. Megszökött, s ugylátszik, hogy nem volt ideje a sok meggondolásra se, mert az ablakon át távozott és a kellemetlen kamarában felejtette az egyik papucsát is. Arra nézve, hogy az urával hogyan beszélték meg a kalandot, mindezideig semmiféle értesülés se áll rendelkezésünkre.

— **A német császár és László Fülöp.** Ismeretes az a rajongó érdeklődés, amelyet a németek zseniális császára a müvészetek iránt tanusit. Jellemző példáját adja e rajongásnak az az elösmerés, amelyiyel *Vilmos* császár *László* Fülöpnek, a kiváló portraitistának adózott, amikor a Hohenlohe kancellár arcképét megtekintette. A császár tüzes és mély impresszióiról érdekesen ad számot dr. *Kovács* Jenő kollégánknak az Uj Időkben megjelent nagyértékü tanulmánya, amelyből közöljük a következő intim apróságot:

László Fülöp minden portréjéhez szenzációs sikerek láncolata tapad. Egyik a másikat szülte. Tökéletes müvészete megszerezte számára mindazt az elismerést, amely zsenijét méltán megilleti. A lángészt üdvözölte benne a németek müvészlelkü császárja is, akivel hogy miképpen került először össze, igy beszéli el a müvész:

— Hohenlohe kancellár hetvenedik születésnapjára készült el az arcképe, amelyet számára festettem. Nagy fénynyel ünnepelte a kancellár életének ezt a nevezetes fordulóját s diszvacsorára hivta magához az összes minisztereket, nagyköveteket. A diszvacsorán a császár is megjelent. A képet a kancellári palota egyik diszteremében állitották ki, ahol a vendégek szemlélték.

Ugyanaznap este én a Ratibor hercegi családdal a berlini Uránia-szinház egyik páholyából néztem végig az előadást. Ugy tiz óra tájban, mikor épp javában elmerültem a szinpad látványosságának szemléletében, gyengéden a vállamra üt Ratibor herceg s igy szólt:

— A császár hivatja önt. — Nevetve fordultam meg s kértem a herceget, hogy ne tréáljon. De ekkor már észrevettem a páholy hátterében a császár küldöttét, aki igy szólt:

— Az a óladatom, hogy bárhonnan keritsem elő és vigyem ő felségéhez a müvészt.

Láttam, hogy ennek fele sem tréfa. Szerencsémre frakkban voltam és elbucsuzva a hercegi családtól, követtem a császár küldöttét. Nemsokára a kancellári palotába értünk, ahol már izgatottan várt az előcsarnokban a kancellár fia és Szögyény-Marich berlini nagykövetünk.

Fölvittek a diszterembe, ahol a császár képem előtt mély beszélgetésbe volt merülve a kancellárral. A császár a kép felé fordulva, háttal állt az ajtónak, mig a kancellár szemben állt vele s igy látott bennünket és barátságosan mosolyogva, felém intett.

Erre a császár is hátranézett, majd nagy sietve felém tartott, megragadta mindkét kezemet s igy szólt:

— Okvetlenül látnom kellett önt még ma, mert még sohasem láttam egy ily hasonló, eleven arcképet. Legelső benyomásom hatása alatt óhajtottam önt üdvözölni.

Majd a kép felé fordulva az elragadtatás hangján mondotta:

— S ezek a pompás szemek! Óh, ezek a kék szemek, hány szivet törtek ezek meg egykoron!

Sokáig beszélt még velem a császár. De nem is a császár volt az talán, hanem egy lelkes müvészbarát; egy ember, aki őszintén rajong a müvészetért.

Késő járt már az idő. Sör mellett, szivarüst közben éjfél után két óra lett. S a fiatal, rajongó müvészlélek hirtelen a császárra gondolt. És egyszerre megváltozott.

Ujra császárrá lett.

— **Hideg van.** Mi tudjuk, s éppen csak a tájékozatlan idegen számára irjuk meg, hogy akcióba léphetnek azok a bizonyos legöregebb emberek, akikre a rendkivüli időjárásokban szokás hivatkozni. Ilyen hidegünk régen volt. Esztergomnál már ujra befagyott a Duna s legközelebb már valószinüleg megujul a hatalmas folyamon a jégpáncél. Székesfehérvárott áldozata is van a hidegnek. A Vörösmarty-szobor talapzatánál tegnap reggel megfagyva találtak egy embert, akiről kiderült, hogy Butkievic lovag, lengyel festő. Egyszerü, tökéletlen festményeket csinált s bejárta velük az egész országot. Tegnapelőtt valami vendéglőből botorkált haza, de utközben leült pihenni s a hideg éjszakában megfagyott. Külföldön is mindenütt kemény a tél. A Rajna völgyében rendkivül nagy a hideg s több helyen szerencsétlenségek történtek a hideg következtében. Egy kocsis leesett a bakról, mert mind a két lába lefagyott. Remagensnél egy megfagyott kerékpárost találtak, aki gépjéről leesett s a nagy hidegben nem tudott fölkelni az árokból.

— **Nagy Vörösmarty estély.** A Vörösmarty ünnepélyt rendező *százas bizottság*, amely hirlapirókból, magánhivatalnokokból és főiskolai növendékekből alakult, estélyét nem mint tévesen hirdetve volt 12-én, hanem jövő hó 11-én tartja meg a *Vigadó* összes termeiben. A rendezőség irodája a *Pannonia szálloda*ban van, ahol a jegyek az estélyre kaphatók. A jegyek árai: személyjegy 5 korona, családjegy (három személyre) 12 korona.

— **Szent a politikában.** Az osztrák Reichsrath obstruáló politikusairól eddig senki sem gondolta, hogy szentek könyveit is forgatják. Lám, mégis megesett egy pár Schönerer-párti osztrák honatyával, de nem ájtatoskodás céljából olvasgatták liguori szent Alfonz könyvét hanem, hogy benne ujabb, eddig el nem koptatott eszközt találjanak az obstrukció folytatására s egy parázs botrány keltésére. A botrány tudniillik szükséges kelléke egy osztrák parlamenti ülésnek, olykor falragaszokat, olykor asztalfiókot, olykor ökleiket használják ily célra a képviselők. Most a liguori szentnek könyvét vették elő botránykeltés céljából. Az eset eddig páratlan s egyik különlegessége a Reichsrathnak. A csunya tréfa szerzője pedig egy *Eisenkolb* nevü osztrák honatya, aki a mai ülésen megtámadta a rég elhalálozott szentnek azt a könyvét, amely a gyóntatói székről szól. Persze, ennek a könyvnek tartalma kissé idegenszerü s nagyon kényes: a rigorózus szent benne pontos utasitást ad a gyóntató papnak, hogy miképpen kell hiveit kikérdeznie. A hivek sorában ott vannak a gyengébb nem képviselői is, asszonyok s leányok is. Az ajánlott kérdések pedig éppen nem olyan diszkrétek, hogy azokat manapság megtorlás nélkül lányokhoz intézhetné valaki. Nos, *Eisenkolb* elég izléstelen volt velük előhozakodni; meginterpellálta a kormányt, ha vajjon ma is igy megyen a gyónás. A kellemetlen interpellációt az indiskrét honatya — belátván izléstelenségét — visszavonta. Igy aztán a rég elhalt szent mégis megmenekült az osztrák Reichsrath kellemetlen kritikájától.

— **Az angol nyelv a német iskolákban.** *Berlin*ből jelentik: A képviselőház költségvetési bizottságában *Studt* közoktatásügyi miniszter kijelentette, hogy nem akar hozzányulni a gimnáziumok humanista irányu közoktatásához, másrészt azonban számot kell vetni a kor követelményeivel s azért több gimnáziumban, különösen az ország nyugati részén *be fogják hozni az angol nyelv tanitását* és pedig a szükséghez képest *fakultative vagy kötelezően*. Hogy a reális élet szükségleteinek még inkább megfeleljenek, a reálgimnáziumokat egyenlővé teszik a főreáliskolákkal. Az a kérdés, hogy az orvostudományok hallgatására elegendő-e a reálgimnázium távozási bizonyitványa, még a szövetségtanács döntésére vár.

— **Éljen a müvészet.** Rómában a Piazza Terminin van egy gyönyörü szökőkut. A suhogó viz közvetlen közelében persze nem diszitette a szobrász a kutat felöltözött figurákkal. Könnyen azt mondhatná a néző a szobornak ilyenformán, hogy: tessék tovább menni, mert benedvesedik a pantallója. Najádok veszik körül a bőséges vizet, karcsu testüek, meztelenek, hogy érvényesüljenek a gyönyörü formák, a keblek, a csipők, szóval mindaz, amit a női testben ezer és ezer esztendők óta szépnek ismer el a világ. Nem is haragudott a najádokra mindezideig senki s legkevésbé a római nép, a melynek, ha még olyan tanulatlan is, nagy érzéke van a szép iránt. Megmutatta ezt Róma városának közgyülésén a karzat, amelynek a publikuma pedig nem áll csupa akadémiai szobrászból. Az történt tudniillik ezen a közgyülésen, hogy fölállott Giovanelli községi tanácsos, aki egy a legfeketébb klerikálisok közül és azt inditványozta, hogy távolitsák el a najádokat a kutról, mert ő, valahányszor arra jár, megbotránkozva szalad tőlük odább. Erre a karzaton kitört a ribillió. A najádokat, Róma kedves najádjait akarja elrabolni a várostól odalenn az az ur. Lehurrogták iszonyuan. Azt kiabálták:

— Le a jezsuitákkal! Le a képmutatókkal! Éljen Giordano Bruno! Éljen a müvészet!

Csak akkor lett egy kis csend, amikor Giacobani állott föl szólásra. Ez az ur szintén községtanácsos és pedig liberális. Elmondta, hogy a müvészetekhez semmi köze sincs a szeméremnek, persze még kevesebb az álszeméremnek. A pápák is tudták és tudják ezt. A mostani pápa például annyira tisztában van ezzel a tétellel, hogy lehuzatta a nadrágot azokról a géniuszokról, a melyeket Canova faragott a Stuartok siremlékére és a melyeket IX. Pius öltöztetett föl divatosan. — Ugylátszott már, hogy nem lesz békesség a najádok miatt, de fölállott egy se hideg, se meleg városi képviselő, Texo nevezetü s áthidalta az ellentéteket egy közvetitő inditványnyal. Azt mondta, hogy küldjenek ki egy bizottságot, amely majd véleményt mond arról, hogy megmaradhatnak-e helyükön a najádok, vagy pedig be kell dugni őket valami muzeumba. S mivelhogy az ügyek temetője Rómában is a bizottság, akárcsak nálunk, nyugodtan alhatnak a najádok. Az inditványt tudniillik elfogadták, és pedig elég ünnepélyesen. A karzat a *miserere*-t énekelte a szavazás alatt.

Vass József könyvkereskedésének és minta-antiquáriumának Budapest, VII., Erzsébet-körut 38. sz.
Éppen most megjelent GAZDAG KÉSZLETÉT FELÖLELŐ és mélyen leszállitott áru könyvárjegyzéke kivánatra **ingyen és bérmentve küldetik.**

— **A Jildiz-kioszk titka.** A nagyur palotájából olykor kiszivárog egy-egy hir, amely érdekesen leplezi a szultán környezetében folyó, olykor politikai jelentőséggel is biró dolgokat. Legutóbb nevezetesen egy *revolver-merényletről* beszéltek, amely magában véve jelentéktelen ugyan, de politikai háttere is van. A Jildiz-palota lapjának, a *Szervet*-nek a szerkesztője, *Tahir* bej ugyanis a palotában szóváltásba keveredett *Szélim Melhamme* földmüvelésügyi miniszterrel, aki ellen hosszabb idő óta állandóan támadó cikkeket irt lapjába, hibáztatva sáfárkodását. A szóváltás olyan heves volt, hogy a szerkesztő revolvert rántott elő s lelövéssel fenyegette a minisztert. Minthogy a legszigorubban meg van tiltva, hogy valaki fegyverrel lépjen be a Jildiz-palotába — hiszen még a tiszteknek is le kell tenniök a kardjokat, ha kihallgatásra mennek — azt lehetett volna hinni, hogy a revolveres szerkesztőt sulyos büntetés, legalább is számüzés fogja sujtani. E helyett az történt, hogy Szélim Melhamme miniszter hirtelen, nyomtalanul eltünt. Az eltünt miniszter, valamint testvérei, kik mindannyian magas állásokban vannak, keresztény sziriai ember. Már pedig az ismeretes kegyencnek, *Izzet* bejnek a vezetése alatt álló pán-izlám kamarilla minden eszközzel a keresztény főtisztviselők megrontására tör, mint akik sokkal müveltebbek mohamedán tisztviselő-társaiknál, habár talán nem kifogástalanabb gentlemanek is. A kamarilla cselszövényei azonban eddig sikertelenek voltak. Ugy látszik tehát, hogy a Szelim Melhammeval való jelenet és azután a miniszter eltüntetése vagy eltünésének hiresztelése csakis a kamarilla sakkhuzása, hogy a legiőbb keresztény méltóságok egyikét sulyosan kompromittálja.

— **A Vörösmarty-szobor alapja javára** *Kondor* Béla, a pécsi felső kereskedelmi iskola igazgatója 17 korona 50 fillért küldött be hozzánk. Az intézet ifjuságának gyüjtése ez az összeg, amelyivel együtt *3559* korona 23 fillér gyüjtésünk eddigi eredménye.

— **A magyar szabadkőmüvesek és az angol király.** *VII. Edvárd* király tudvalevőleg az angol szabadkőmüvesek nagymestere volt és e méltóságáról csak most mondott le, amikor elfoglalta Nagybritannia trónját. Utódja a nagymesteri állásban testvéröcscse a connaugthi herceg lesz, de *Edvárd* király elvállalta a brit nagypáholy protektorságát. A Magyarországi Szimbolikus Nagypáholy a következő feliratban üdvözölte az uj angol királyt:

Felséges Ur!

Magyarország Szimbolikus Nagypáholya a magyar szabadkőmüvesek egyetemét képviselve, hódoló tisztelettel hajol meg Felséged szine előtt.

Mübelyeinkben jó remények boldog érzetével dobognak a szivek s a testvéri láncon, mely átövezi ezt az anya öldet, végighangzik a háromszor hármas üdvözlés, amidőn Felséged dicső elődeinek trónusára lép.

Hálás kegyelettel adózva a megdicsőült nagy királynő emlékezetének, áldjuk az emberiség fölött őrködő gondviselést, hogy oly kézbe adta a királyi pálcát, mely a szabadkőmüves munka kalapácsával szolgálta az emberszeretet szent ügyét s hogy oly királynak adott világrészekre terjedő hatalmat, aki fejedelmi erényeinél és lelki nagyságánál fogva szövetségünknek legnagyobb disze és legiőbb büszkesége.

A jövendőbe vetett hittel fohászkodunk a Világegyetem nagy Epitőmesteréhez, védje és óvja Felségedet óriási tisztének teljesitésében, hogy a jogara alatt élő népekre és nemzetekre a béke és szeretet áldásait árasztva napkelettől-napnyugatig biztositva legyen eszméink győzedelme.

Trónja zsámolyánál esedezünk Felségedhez, fogadja kegyelmesen a védelmünk alatt dolgozó testvérek ezreinek legmélyebb hódolatát, melyet odaadó lelkesedéssel tolmással

Magyarország Szimbolikus Nagypáholya.

Megemlitjük itt, hogy az angol szabadkőmüvesek március 6-án választják meg nagymesterüket. Az egyetlen jelölt a *connaugthi* herceg.

— **Hetven éves férjgyilkos.** Jungbunzlau osztrák községben a hetven esztendős Korinek Barbára fejszecsapásokkal meggyilkolta a vele egykoru férjét. A szörnyü gyilkosságot azért követte el, mert férje unokaöcscsének és nem az asszony rokonainak akarta hagyományozni vagyonát. A házaspár ötven esztendeig élt egymással. A férjgyilkos asszonyt tegnap *kötélhalálra* itélte az esküdtszék.

— **A munkátlanok mozgalma.** A rendőrség a munkanélküliek tegnap délutáni zavargása alatt 23 békétlenkedőt tartóztatott le. Később még nyolc munkanélküli tüntetőt fogott el. A harmincegy letartóztatott fölött a VII-ik kerületi kapitányság itélkezik.

— **A betüiró gyorstelegráf.** A *Magyar Mérnök- és Epitész-Egyesület* ma este egyetemes szakülést tart, amelyen Virág József egyesületi tag előadást tartott a *Pollák és Virág-féle betüiró gyorstelegráfról.* Előadó a régi Morsé-jelekkel dolgozó gyorstelegráf ismertetése után azokat a különbségeket magyarázta meg, melyek a régi és uj készülék között vannak. Az uj készülék az eddigi telegráfoktól abban különbözik, hogy a betüket nem nyomtatja, hanem irja; ennek megfelelőleg a telegramm is irott betükben jelenik meg. A telegramm teljesen készen kerül ki a készülékből. Ez az uj készülék valamivel lassabban dolgozik, mint a régi, de azért a gyorsaság még mindig igen nagy (harminc-negyvenezer szó óránkint). Az előadó azután röviden felemlitette azokat az előnyöket is, melyeket e készülékkel elérni akartak. A készüléket gyakorlatilag is kipróbálták a budapest—fiumei (600 kilométer hosszu) vonalon és előadó táviratokat is mutatott be, melyeket ezzel a készülékkel leadtak. A próbából kitünt, hogy a fentebb emlitett gyorsaság a készülék minden forszirozása nélkül elérhető. Az előadó, előadásának végeztével a készüléket, melynek szerkezetét rajzok alapján is kimeritően megmagyarázté, működésében is bemutatta.

— **A sanfranciskói katasztrófa.** Az a katasztrófa, amely tegnap a sanfranciskói kikötő előtt történt, sokkal borzalmasabb, mint az első táviratok jelentette. Ujabb jelentések szerint a *City of Rio de Janeiro* gőzös elsülyedése alkalmával *122 ember vesztette életét*, köztük 19 tiszt. A vizbefultak legnagyobb része khinai és japán volt. Megmentettek *79 embert*, ezek közt 12 kajütutast és 11 tisztet. *Wildman* hongkongi *amerikai konzul nejével és gyermekeivel a viebe fult.* A hajó kapitánya *Word* a hajó fedélzetén állt, mig az teljesen viz alá került és azután felment a parancsnoki hidra, folyton parancsokat osztva, mig a hajóval együtt elmerült. A megmenekültek közt van *Hecht* német korvettkapitány, aki mentőövvel a vizbe ugrott. A hajó több mint fél millió dollár értékü rakományt vitt, közte 600,000 márka kivert aranyat. Az elsülyedt gőzös egy, mely new-yorki társaság tulajdona volt, január 21-én indult el Hongkongból és e hó 12-ikén Jokohamába, tegnapelőtt este pedig San Franciskóba az Aranykapuhoz ért, ahol a sürü köd miatt horgonyt vetett. Mikor tegnap reggel öt óra tájban a kikötőbe ment, egy sziklába ütközött és negyed óra alatt elsülyedt. A csolnakok lebocsátásakor nagy zürzavar támadt. Sokan a tengerbe ugrottak. Minthogy a pénztáros az utasok névjegyzékével eltünt, ez ideig nem tudták megállapitani, hogy hány ember veszett el. A megmenekült utasok azt beszélik, hogy a matrózok *teljes fegyelmezetlensége* csak növelte a veszedelmet.

— **Sipido büntársa megőrült.** *Brüsszel*ből jelentik, hogy François *Geerts*, az a 18 éves fiatalember, aki Sipidonak, a walesi herceg merénylőjének büntársa volt, tegnap megőrült. Tegnap megjelent a rendőrség épületében és telefonozni akart a királynak, hogy adjon neki kitüntetést, mert megakadályozott egy ellene készülő merényletet. A rendőrség első pillanatban komolyan vette a dolgot, de később látták, hogy őrülttel van dolguk s beszállitották a bolondok házába.

— **Nem halt meg, csak meghült.** Gyulafehérvárról tegnap egy telegrammot adtak föl özvegy Székhelyi Majláth Stefánia uradalmának cimére. A telegramm kézirata nem lehetett tulságosan kifogástalan, vagy a telegrammhivatalnok volt szórakozott, elég az, hogy ki a falura ugy érkezett meg a telegramm, hogy az urnő meghalt. Persze nagy gyászba esett a falu. Ahány fekete zászlót elő tudtak keriteni, azt mind kitüzték a házakra. A kastély tornyára fölhuzták a gyászlobogót, a templom tornyában, fekete zászló alatt szomoruan kongani kezdett a harang s kongott egész délig. Az uradalom tisztikara azalatt összegyülekezett a kastélyban s megbeszélték mindannak a gyászünnepségnek a részleteit, amelyivel részt vesznek az urnő temetésén. Telegrammban rendeltek koszorut a koporsóra — s még tovább is szomorkodott volna a falu, ha meg nem érkezik Gyulafehérvárról a másik telegramm, amiben helyreigazitották az elsőt. Ugy esett meg a tévedés, hogy *meghült* helyett *meghalt*-at kopogtatott le a telegrammhivatalnok. E között a két szó között pedig — hál istennek — van egy kis különbség.

— **Házasság.** Királyfiai báró *Jeszenák* Pál, cs. és kir. hadnagy, özvegy báró *Jeszenák* Gáborné fia eljegyezte *Mayer* Györgyikét, Mayer György budapesti ügyvéd és neje, kirá'yházai *Raffy* Natália leányát.

Weinberger Sámuel Ujvárosról eljegyezte *Friedmann* Stefike kisasszonyt Budapesten.

— **Londoni hirek.** A londoni politikai életben az uj király trónralépése nem hozott különösebb változást. Az alsóházban csöndesen folydogál a fölirati vita s folyásában mindössze egy kis illetlenség zavarta meg, melyet *O'Donnel* képviselő követett el azáltal, hogy a törvényhozó testületet ó-ir nyelven szólitotta meg. Maguk a nacionalisták, akik ezt a farsangi tréfát rendezték, ugyancsak zavarban volnának, ha O'Donnel példáját kellene követniök, mert amint Irlandban is fehér holló számba megy, aki ezt az ősi szójárást ismeri, ugy a nacionalisták közt sincs O'Donnelon kivül valaki, aki megérti. Nem is lehetne különb módot találni arra, hogy az irek szószaporitásának véget vessenek, mint azt, hogy kötelezővé tennék minden nacionalistára nézve, hogy ezentul az irek ősi nyelvén kell beszélnie.

Általános örömet keltett az a határozat, hogy ezentul olyan helyiségben tartják meg a parlamentet megnyitó ünnepélyes ülést, ahol az alsóház tagjai is leülhetnek. Ugy beszélik, hogy maga a király rendelte el, hogy ilyen ünnepélyes alkalmakkor az országgyülést a Westminster-Hallban tartsák, ahol nemcsak a résztvevőknek és hallgatóknak van elég hely, hanem ahol régi történeti emléktárgyak összekötik a multat a jelennel. A parlament megnyitási ünnepélyén ezen a helyiségen kivül egyéb baj is esett. Az előkészületeket ugy elhamarkodták, hogy a belépti jegyeket elcserélték. Igy történt aztán, hogy az angol arisztokrácia hölgyei olyan belépő jegyeket kaptak, melyeken a következő utasitás állott:

— X. Y. urhölgy kéretik, hogy gyászruhában és nadrágban jelenjék meg.

Természetes, hogy az urhölgyek mosolyogva fogadták ezt az utasitást s sietve cserélték ki belépőjegyeiket valamelyik lorddal, aki aztán az utasitásnak könnyebben megfelelhetett. A belépő jegyek mindenfelé óriási derültséget keltettek s nem egy csipős megjegyzést tettek az udvari szertartásokra, melyeket Edvárd király elődeinél sokkal fontosabb dolognak tart s melyekre nagy sulyt akar helyezni. Bármily egyszerü viselkedést kivánt is trónörökös korában magánháztartásában, most mint Anglia ura megkivánja, hogy udvari ünnepélyek alkalmával a legkisebb etikettügyet is kellő figyelemben részesitsék.

A király koppenhágai utazásáról is pozitivebb hireket tudnak már Londonban. A király és királyné csak március végén utazik el Londonból és az északi csatornán keresztül megy Koppenhágába, honnan Kielbe is átrándul Henrik herceg látogatására. Aprilis végén a királyi pár visszatér Angliába, de utközben meglátogatja Frigyes császárnét.

— **A feleséggyilkos.** *Máramarossziget*ről irják: *Szurdukon* Báján Gyorgve tekintélyes oláh parasztgazda rémes gyilkosságot követett el. Báján rosszul bánt a mostoha leányával s ezért az anyja elküldte őt a háztól egy másik gazdához, ahol a leánynak csakhamar kérője akadt. A lakodalomra azonban nem hivták meg a bősz mostoha apát, ami annyira feldühitette őt, hogy a lakodalmas házba rohant tegnap a lakodalom napján és feleségét egy szekercecsapással megölte. Mikor felesége holtteste mellett kihallgatták, azt felelte:

— Miért nem hivott meg a lakodalomba!

— Hát csak ezért ölte meg a feleségét?

— Ezért no, megharagudtam, hogy karácsonyra nem sütött tésztát!

Mikor a börtönbe kisérték, a legkisebb megbánást sem érezte.

— **Segitség a szegényeknek.** A Podmaniczky-utcai kenyérosztó-bolt javára ma *Neubauer* Róza (Budapest) hat koronát küldött, mint a Stiller tanár személyzetének adományát. Az adományt rendeltetési helyére juttatjuk.

— **Talált pénz.** Lapunk egy olvasója a Damjanich-utcában egy bőrerszényt talált, amelyben husz korona és kilencvennyolc fillér volt. Az erszényt megtalálója szerkesztőségünkbe hozta, ahol tulajdonosa hétköznapokon este öt és hét óra között átveheti.

— **Farsang után.** Letüntek a nagy bálok, de azért farsang után is egész sora van a kedélyes mulatságoknak, amelyek bőséges szórakozást nyujtanak a mulatni vágyó közönségnek. Ezek között a farsang utáni mulatságok közt tizenkét esztendő óta a fővárosi hirlapkiadóhivatali tisztviselők müvészestével egybekötött tánemulatsága a legpompásabbak és a legsikerültebbek egyike. A hangversenyen a müvészvilág legjobbjai vesznek részt s mindig van benne valami eredeti parodisztikus jelenet, melyet azután elvisznek a müvészek és mükedvelők az ország minden részébe. A mulatság iránt, amely március 10-én lesz a Royal fényes termeiben, általános az érdeklődés; meghivók és jegyek kaphatók (egyes 4 korona, családra szóló 10 korona) minden fővárosi napilap kiadóhivatalában.

— **A valódi glicerin-szappant** meg lehet különböztetni a silány utánzatoktól. A valódi glicerinszappan, amelynek a Sarg-féle készitmények a leg-

Szájpadlás nélküli fogak. Fölöslegessé teszik az inylemez használatát. A szájból kivenni nem kell, nem is lehet. Számos elismerő levél. Jótállás.

Wellner Gyula
speciálista a szájpadlás nélküli műfogak készitésében
VI. kerület, Andrássy-ut 38. szám.

jobb képviselői, átlátszó is lehet, átlátszhatatlan is. A Sarg-szappanok zsirosak és sohasem száradnak ki, üdén és fehéren tartják a bőrt, mig az imitációknak éppen ellenkező a hatásuk.

(x) **Dr. Kovács képpasr'tja** (csakis félholdalaku védjegygyel valódi) 3 nap alatt minden kezet gyöngéddé és fehérré varázsol. Egy tégely 60 kr. Főraktár: dr. *Kovács* gyógyszertára Budapest, Gyár-utca 17. Megjelent *Toilett-titkok* kivánatra ingyen.

(x) **Kérjünk mindenütt Emke-gyujtót!**

(x **Ki akar egyéves önkéntes lenni?** Bővebb fölvilágositást *Lichtblau* A. debreceni katoni előkészitő tanfolyamának hirdetése ad.

(x) **Takarékos** ember kenje be cipőjének talpát *Durátor*ral; ezáltal *ötször* oly tartós és viz-áthatlan lesz. Ára 1 korona, Duratorgyárban, V. Lipót-körut 1/B.

Mentőkéz.

Budapest, február 23.

A munkátlanok és a szükölködők fölsegitésére diszes album jelent meg a Magyar Szalon kiadásában *Mentőkéz* cimen. A magyar nők adják ezt a könyvet a nyomorgók fölsegitésére; *Klotild* főhercegnő védnöksége és *Hegedüs* Sándorné elnöksége mellett szerkesztette kiváló gonddal *Hevesi* József irótársunk az albumot. Az első sortól az utolsóig nők irták a kötetet, az illusztrációk is hölgyek müvészi rajzai. A Mentőkéz ára két korona.

Az album gazdag tartalmából közöljük a következőket:

A jótékonyság és könyörületesség az emberi szív legszebb vonásaihoz tartoznak. Egy ily nemes jellemvonásokkal megáldott népnél, a szükölködők bizalommal és megnyugvással tekinthethetnek a jövő elébe.

Izabella főhercegnő.

•

A kötelesség olyan az életnek, mint egy világitó torony, mint egy csillag, mely hideg és komor fényével bevilágitja utunkat.

Megmondja nekünk: Igy kell cselekedni, ezért kell küzdeni, ez az ut, melyen haladnunk kell egész végig, még akkor is, ha utunk minden öröme eltünt s ugy tetszik, mintha mindenki elhagyott volna.

Kötelesség! Hatalmas szó, szigoru szó, mely gyakran könyeket sajtolsz, nagy ritkán mosolyt varázsolsz, szó, mely erőből állasz és áldozatból, szó, mely cselekvésre inditasz s gyakran szenvedésre, mégis mennyi vigaszt nyujtasz annak, aki küzdött, hogy téged teljesitsen.

Lelkéből édes öröm áradoz és besugározza egész lényét. Ez az a jutalom, melyet az ég küld neki.

Stefánia.

•

Hó s jégvirág az ablakon, — meleg, jó szobának ablakán. Mesésen szép azon átnézve a zuzmarás, csodásfehér világ! — A fehér világon reggelente izzó vörös fényfolt lobban föl az átelleni háznak ablakán: pirosra festi azt az első kelő napsugár.

Boldog lakók huzódnak ott is meg, meleg, védő tüzhely körül; puha fészkük biztos menhelyük, onnan nézve, örvend a fehér csodának apraja, nagyra. De mig gyönyörködünk Isten művének e szép téli mezén, oh jusson eszünkbe szegények ezere, kik fáznak, kiknek nincsen puha menhelyük, kik átoknak érzik azt, miben mi gyönyörködünk; és a hány millió jégvirág nyilik boldog embereknek ablakán: szivükből fakadjon, oh! megannyi szánalomvirág!

Gróf Cséky Albinné.

•

Valahányszor nyomort vagy inséget látok, mindig eszembe jut egy szép mese: A gonosz mostoha anya! Elüzte mostoha leányát a szülői háztól, azért, hogy a saját leánya élvezhessen mindent, mit a leány szülői szereztek. A szegény leány tehát elment szolgálatot keresni. Útközben talál egy nagy körtefát, melynek ágai rakva voltak körtével. Azt mondja a körtefa a leánynak, hová mész te kis leány?

— Elüzött a mostohám, megyek szolgálatot keresni.

Kéri a körtefa a leányt; — Tégy jót velem! Rázd meg ágaimat, mert összetörök a nagy teher alatt. Jótetédért jót várj!

A leány megrázta a körtefát, megszabaditotta a nagy tehertől és odább ment.

Megy, mendegél és találkozik egy birkával, melynek dus gyapja tele volt bogáncskóróval. Kéri a leányt, hogy szabaditsa meg a bogáncstól. Jótetédért jót várj!

Végre utjában talál egy vak koldust, ki az éhségtől már alig vánszorog, kéri: Adj enni, mert meghalok. Jótetédért jót várj! A leány oda adta azokat a körtéket a koldusnak, melyektől a körtefát megszabaditotta.

Ez a kis egyszerü népmese mutatja, hogy az Isten minden kis füszálat arra teremtett, hogy segitségére legyen annak, akinek szüksége van rá! Nemcsak gazdagság kell a jótetthez, de jó szív és felebaráti szeretet. Az, mely megérti a nyomort és kinyujtja mentőkezét bármely nyomor enyhitésére. És ott már megvan az Isten áldása. Mert az a magasztos érzés, melyet érzünk, ha valakivel jót tehetünk, az az Istennek egy különös ajándéka. Igaznak bizonyul az a mese, hogy jótettedért jót várj! Nem azt teszi, hogy attól várjak jótettet, kit én segitek. Nem, hanem az isteni Gondviseléstől, ki őrködik azok fölött, kik megértik a nyomorultak panaszát és segitenek a maguk tehetsége szerint azt enyhiteni. Ezen a téren a magyar hölgyeknek nem kell példa, mert naponta gyakorolják a jótettet. Meg is van fáradságukon a jótett áldása. Az az érzés a jótett jutalma, ha valaki föl tudja fogni és megérteni a nyomort és bánatot és osztozik annak elviselésében, vagy iparkodik azon segiteni. Ezt a magasztos érzést csak azok nyerhetik el, kik Istenbe vetik bizodalmukat. Istenbe vetett reményemmel hiszem, hogy a hölgyek jótettének meg lesz a jutalma.

Hegedüs Sándorné.

•

Ragadjunk meg minden alkalmat a nyomor enyhitésére; szedjük föl a sok elhullatott morzsát s kenyér lesz belőle.

Berzeviczy Albertné.

•

Aki Istenben bizik, az bátran tekint maga körül és nem csalatkozik.

Splényiné Blaha Lujza.

•

Legyen áldva minden „Mentőkéz", mely a munkaképtelen éhezőnek és nélkülözőnek kenyeret és vigaszt nyujt, mely segitséget visz mindenhová, ahol a „res sacra miser" szent jogánál fogva támogatásra, pártfogásra igényt tarthatnak. — Adná Isten, hogy mindinkább csökkenne a szükölködők száma és meg is érjük azt, ha majd az államban is érző szív lüktet és a betegek, rokkantak, özvegyek és árvák biztositása által gátat vet a terjedő nyomornak.

De másképen áll a dolog a munkaképes szegényekkel szemben, akik kedvezőtlen viszonyok folytán nem képesek kenyerüket megkeresni. Segélyezni kell ugyan azokat is, de csakis ideiglenesen, nehogy az alamizsna erkölcsi és anyagi romlásává váljék annak, akit segiteni akartunk.

Első sorban munkát és ismét csak munkát szerezzünk a munkanélkülieknek! Létesitsünk dologházakat, munkatelepeket, melyek külföldön máris fényesen beváltak, ahol foglalkoztatják, munkát adnak azoknak, akik azt hiába keresték és ez által elejét veszik annak, hogy koldulva, henyélve tengessék életüket, sőt ellenkezőleg tevékenységhez, rendhez szoktatják őket. Munka, munka — ez legyen jelszava ugy az államnak, mint a társadalomnak, ezt valósitsa meg minél előbb!

Nenman Árminné.

Gringoire

— *Az inkriminált ballada.* —

Irta: LUCIÁN.

A XV. század geniális dalnoka, *Gringoire* Péter állott ma a budapesti törvényszék előtt királysértés vádja miatt. Vádlottal minthogy állandó lakást igazolni nem tudott, a toloncházból állitották elő a mai főtárgyalásra, melyet *Bakonyi* Kálmán biró vezetett. A vád képviseletében dr. *Keserü* Lajos kir. alügyész jelent meg. Védő: dr. *Gál* Jenő.

Minthogy egyik költőtársunk elitélése forgott kilátásban, a Petőfi-társaság és a többi irodalmi körök külön egyesületi zászlók alatt vonultak fel a tárgyalásra. Az Aurora-kör hölgytagjai nagy kaliberü gukkereket villogtattak kezükben. Ez az irodalmi érdeklődés mindenkire lesujtó hatást tett.

A vád alapját *Az akasztottakról* szóló ballada képezi, melyet Gringoire Péter irt. Ez a ballada a vád szerint a btv. 140. §-ában meghatározott királysértés vétségét képezi s minthogy nyomtatásban is megjelent, ugyanezen §. második bekezdése szerint minősül.

Az inkriminált ballada a plessis-i erdőt tárgyalja, de nem az okszerü fatenyésztés szempontjából. A vádlott a nevezett erdőben számos akasztott embert látott himbálódzni a tölgyek ágain. Az akasztottak ebbe a különös helyzetbe XI. Lajos francia király intézkedései folytán kerültek. Bizonyos politikai tekintetek kivánatossá tették, hogy az akkori ellenzék agilisabb tagjai politikai jogaiktól és egyébként is fetfüggesztessenek. Erre a politikai transzakcióra a plessis-i erdő tölgyfaágai kiválóan alkalmasnak bizonyultak.

A tömeges akasztások ötletéből irta Gringoire az inkriminált balladát, melynek refrénje a plessis-i erdőt a király gyümölcsös kertjének mondja, hol a fákon gyümölcs helyett akasztott emberek teremnek.

Minthogy ez a sértő guny nyilvánvalóvá teszi a vádlott szándokát, a fentebb megjelölt §. szerint volt felelősségre vonandó.

(A kihallgatás.)

Az elnök:

Neve?

Gringoire:

Nevem? Titkolni nincs okom,
Nyomába hirem jár.
Legendaként kering e név...
A nevem Gringoire.

Az elnök:

Mi a foglalkozása?

Gringoire:

Mint annyi más poéta én
Ábrándokat lesek,
S az álmok tünde fellegin
Kuponokat nyesek.

Az elnök:

Minő iskolákat végzett?

Gringoire:

Diligenter frekventáltam
Iskoláim egykoron,
Mégis szekundába pónált
Sok szamár professzorom.

Az elnök:

Ohó! Nekem ugy tetszik, hogy ez plágium.

Gringoire (zavartan):

Csak kölcsön volt, nagyságos ur,
Korántsem rút lopás,
Elkölcsönözni ötletet
Köztünk bevett szokás.
A költő és a pumpolás
Olyan közel rokon.
A kettőt egy anya szülé . . .
Ne essék ez zokon.

Az elnök:

Családi állapota?

Gringoire:

Családom, a mi illeti
Valóban állapot.
A nőm, az Isten tartsa meg,
Járat divatlapot,
De foltozatlan gyermekim
Nadrági ülepe.
A gólya, ah, háromszor is
Ikrekkel meglepe.

Az elnök:

Rokona önnek a sorsharag?

Gringoire:

Azt elhiszem, de mennyire!
Tanum reá a hold,
Hogy emberemlék ótától
Egy árva sou-m se volt.

Az elnök:

E szerint nincs vagyona?

Gringoire:

Enyém az üdv, amit az Ég
A csillagokba rótt,
Ezek után vetik ki rám
Az állami adót.

(Dal az akasztásról.)

Az elnök:

Ön balladát irt?

Gringoire:

Való, e műfajt kedvelem,
Bár nem egetverő,
De van benn, amit kedvelek,
Sok drámai erő.

Az elnök:

És mért irt az akasztottakról?

Gringoire:

Mert tisztelem a férfiut
Magasba hogyha száll,
Akárminő uton jut fel,
Nekem az imponál.
A plessis-i tölgyek ágain
Ah! háromszáz lógott:
A széllel akkor folytatám
A nagy dialógot.

Az elnök:

A széllel? És mit beszélt önnek a szél?

Gringoire:

Oly furcsa, szörnyü dolgokat,
Eltölt a borzadály.
Hogy a kötél és a polgár
Milyen viszonyban áll.
Fura viszony, azt mondhatom,
Fura a jogszabály
A király int s a polgártárs
Fürgén a légbe száll.
Kacagva szólt, beszélt a szél,
Szava most is kisért,
Háromszáz embert húztak fel . . .
Csak tudnám, hogy miért?
Utolsó sóhajtásukat
Elkapkodá a szél,
Mely néha, annyit mondhatok,
Pogány dolgot beszél . . .
Ez akasztómotivum
Nyomomba ballaga,
És minthogy rímem volt elég,
Kész lett a ballada.

Az elnök:

De ön a refrénben gyülölettel emlékezett meg a király személyéről. Azt mondta, hogy az erdő az ő kertje.

Gringoire:

Lelkemben nincsen gyülölet,
Harag avagy bosszú.
Miért a lantot pöngetem,
Soronkint három sou.
Ennyit fizet a kiadó.
A vén, smucig legény
Akár ha ballada, akár
Alanyi költemény.

Az elnök:

Tehát ön pénzért dolgozik?

Gringoire:

Haha! Uram, nagyságos úr
Naiv az ön szava.
A költő pénzért dolgozik,
A rossza s a java.
A burzsoá s a szociál
Ebben megegyezik,
A honorárium nélkül
Fülük se hegyezik,
Rajongásunk az vo'n elég,
De hol a táplálék?
Ki ingyen irna költeményt,
Olyat még nem leié.
Se Heltai, se Makai,
Se Laczkó s Gergely úr
Pedig ez mind, ha jól tudom,
Bejegyzett troubadur.

Az elnök:

Tehát ön visszaszíjja a sértő célzatot?

Gringoire:

Ha vissza-é? Mindent uram.
Mit dalba foglalék,
Reálisabb lett az idő,
A ló a táplálék.
Azonfelül, megvallhatom,
Függetlenség miatt
Nem óhajtok én függenni
A lombos fák alatt.
Jobb arról dalt szerezni itt,
Mint lógani amott,
Bolond, ki gyászmiséket ir
Vigabb dal a gavott.

(A perbeszédek.)

Dr. *Keserü* Lajos kir. alügyész. Keserü leszek, tek. kir. törvényszék, nevemnél és hivatásomnál fogva egyaránt. Elitélni kérem a vádlottat a 140. §-ban meghatározott büncselekmény miatt. Ő is azt teszi, amit a többi agitátor, künn a szabadban államokat forgat, trónokat dönt, királyokat fejeztet; benn a tárgyaló teremben adja a békés nyárspolgárt. Az ilyen polgárokat nézetem szerint nyársolni kell. Minthogy a büntetésnek ez a radikálisabb neme a btkv. életbeléptetésével hatályon kivül helyeztetett, kérem őt megfelelő államfogházzal sujtani. Kérem sulyosbitó körülménynek venni, hogy az inkriminált ballada oly csudar magyar forditásban jelent meg, hogy azt külön deliktumként kellene tárgyalni.

Dr. *Gál* Jenő védő: Tek. kir. törvényszék! Egy balul értelmezett balladáról van szó. Védencem egy tömeges jusztifikáció alkalmával reflexiókba bocsátkozott a halálbüntetés eltörlése fölött. Minthogy nem kriminalista, hanem poéta, a kötött formát használta. Ezért még XI. Lajos sem köttetett fel senkit. A halálbüntetés ellen korunk legnagyobb jogászai szállottak sikra és egyiket sem vonták büntetőjogi felelősség alá. Kivánhatjuk-e a szelid lelkü költőtől, hogy az akasztófák árnyékában kéjes borzongást érezzen? Elvégre a költő nem reporter. Hogy a plessis-i erdőt kertnek, nevezetesen a király kertjének mondotta, azt még költői tulzásnak sem minősithetjük. Hisz az erdő rendszerint nagyobb, mint a kert. Az olyan költő, aki ennyire tartózkodik a tulzásoktól, az nem lehet az államl rendre nézve veszélyes. Kérem felmentését.

A törvényszék rövid tanácskozás után felmentő ítéletet hoz. *Gringoire* kijelenti, hogy ezentul semmi kifogást nem emel az akasztás ellen, ha azt másokon bajtják végre:

— Nem érdemes magát exponálni, mondotta és távozott.

FŐVÁROS.

(*) **A főváros egészsége.** Dr. *Schermann* tiszti főorvos a főváros közigazgatási bizottságának terjedelmes jelentést adott arról, hogy milyen volt a mult évben a főváros egészségi állapota. A jelentés szerint, amely statisztikai adatokkal bőségesen szolgál, a közegészségügyi viszonyok kedvezőek voltak, amit bizonyit az, hogy a születés száma tetemesen nagyobb a halálozás számánál; hogy a legutóbbi tiz év alatt jóval nagyobb volt a természetes szaporulat, mint 1881—1890-ig, hogy a halálozás arányszáma évről-évre csökken. A ragadós betegségek közül a sulyosabb természetüek általában csökkentek. Himlő a főváros területén egész éven át nem volt. Februárban Oroszországból közepes hagymázt hurcoltak be, de bár ez a baj nagyon ragadós, ujabb megbetegedés nem történt. A kanyaró és a bronchitis némiképpen emelkedett. A jelentés az itt elmondottaknak statisztikai bizonyitása után megemlékezik azokról az intézkedésekről, amelyeket az egészségügy javitására tettek. Ezek közé tartozik a csatornahálozat kiterjesztése, négy uj park létesitése, néhány utca befásitása és a vizvezeték kiépitése.

SZINHÁZ, ZENE.

** **Hangverseny a Lipótvárosi Kaszinóban.** A *Lipótvárosi Kaszinóban*, ahol a külföld annyi nagysága gyönyörködtetett már bennünket, ma este egy magyar művész mutatkozott be, aki a külföldön lett híres emberré. *Nemes* Dezső hegedümüvész, aki tiz év előtt ment ki Londonba, ez alatt az idő alatt diadalra diadalt aratott, az angol fővárosban a legelőkelőbb művészi poziciót vivta ki magának és immáron azok közé a virtuózok közé tartozik, akiknek hangversenyéről a *Times*, mint elsőrangu művészi eseményről külön cikkben emlékezik meg. Tiz évi távollét után, mint elismert művész jött most Budapestre, hogy művészetét honfitársainak is bemutassa. *Sanderson* Sybillel, a párisi *Opera* ünnepelt divájával együtt hivták meg, hogy folyó hó 27-én a *Poliklinika* javára rendezendő hangversenyen közreműködjék. Ma este a *Lipótvárosi Kaszinó* intimebb körében hallatta először hegedüjét és valósággal elragadta az előkelő hallgatóságot. *Nemes* Dezső első sorban nobilis művészi egyéniség, aki távol minden zsonglőrködéstől a tiszta művészetet szolgálja. Brilliáns a technikája, tónusa meleg és fényes és nemes stilérzék, meg mély bensőség jellemzi a játékát. *Mendelssohn* poétikus hegedühangversenyét, *Saint-Saëns* brilliáns *Ronde Cappricioso* és *Sarasate* káprázatos *Cigánynótáit* egyforma tökélyilyel játszotta. A hallgatóság, amelyet valósággal lázba ejtett, lelkesen ünnepelte a kiváló művészt. — *Bessenyei* Ferenc helyett, aki az utolsó órában hirtelen rosszulléte miatt lemondta a felolvasást, *Pichler* Győző képviselő „ugrott be". Ragyogó elmésséggel csevegett a nap aktuális témáiról és különösen a közbeszólásokra reflektált kifogyhatatlan ötletességgel. Állandó derültségben tartotta a hallgatóságot, amely fényesen sikerült rögtönzéseit végül zajos ovációkban részesitette.

** **A testvérek.** A jövő hét csütörtökjén, február 28-án kerül bemutatóra a Nemzeti Szinházban *Latzko* Andor Testvérek cimü 3 felvonásos szinmüve P. Márkus Emiliával a női főszerepben. A fiatal iró első nagyobb alkotása felé mindenütt nagy várakozással tekintenek. A Testvérek nyilvános főpróbája szerdán délelőtt lesz. A *Demi-monde*-nak jövő hétre tervezett feleleventését a Testvérek bemutatója miatt a Nemzeti Szinház igazgatósága egy héttel elhalasztotta. Az ujdonságszámba menő reprise pénteken, március 8-án lesz.

** **Jászai Mari.** *Jászai* Mari asszony a jövő hét folyamán visszatér Abbáziából a fővárosba. Az illusztris müvésznő gyöngélkedése után március 3-án, vasárnap délután lép föl először a Vigszinházban, a Hóbortos Mártában.

** **Az Operaházban** holnap vasárnap Kiss Béla betegsége folytán a hirdetett *Észak csillaga* elmarad és helyette *Bánk bán* kerül szinre P. *Bianchi Bianca* utolsóelőtti vendégfelléptével. A dalmü a következő szereposztással kerül előadásra: Melinda P. *Bianchi Bianca* m. v., Gertrud *Diósyné* H. B. Bánk bán *Broulik*, Endre *Beck*, Ottó *Kertész*, Petur bán *Ney* D., Biberach *Szendrői* Sólyom mester *Mihályi*, udvarmester *Kornai* és Tiborc *Takáts*. A dalmüben előforduló „Nagy kettős tánc"-ot előadják *Balogh* Sz. és *Carbone*. A *Bánk bán* eredetileg csütörtökre volt kitüzve P. *Bianchi Bianca* utolsó fellépteül; a változás folytán *Bánk bán* helyett csütörtökön *Észak csillaga* kerül szinre s ebben fog a vendégmüvésznő elbucsuzni.

** **Tóth Ede emlékezete.** E hó 26-ikán lesz 25 éve annak, hogy *Tóth* Ede, a *Falu rossza*, a *Tolonc*, a *Kintornás család* és több más népszinmü szerzője meghalt. A Népszinház igazgatósága e napon azzal kiván a költő emlékének kegyelettel adózni, hogy előadatja legsikeresebb népszinmüvét a *Falu rosszát*, amelyben Finum Rózsi szerepét, minthogy *Blaha* Lujza asszony ez idő szerint Abbaziában üdül, *Z, Bárdi* Gabi fogja játszani. A *Falu rosszának* ez lesz a Népszinházban a 174-ik előadása. Először 1875. november 19-ikén adták a Népszinházban.

** **Vigszinház.** A Vigszinház jövő heti müsorát is teljesen Herczeg Ferenc *Ocskay brigadérosa* tölti be. A kiváló iró nagybecsü darabja szenzációja a főváros szinházi életének, amit mi sem bizonyit jobban, mint, hogy a holnapi, tizenötödik előadásra épp oly jelentékeny az elővétel, mint a premiérre volt.

** **Barbi Alice jótékonysága.** *Barbi* Alice, (Wolff-Stromersee báróné) e hó 15-én tartott hangversenyének jövedelméből 700 koronát a *Fehér Kereszt eggesületnek* adományozott.

** **Komáromi Mariska vendégjátéka.** A *Vigszinház* igazgatósága fölkérte *Komáromi* Mariskát, hogy ismételje meg az *Aranykakas*ban a tegnapi nagysikerü vendégjátékát. A müvésznő engedett a kérelemnek s holnap, vasárnap délután ismét fellép az *Aranykakas* Szikra Julis fogadósné szerepében. Az előadást, mint a vasárnap délután előadásokat rendesen, mérsékelt helyárak mellett tartják meg.

** **Hangverseny.** A Tisztviselők Országos Egyesülete ma este pompásan sikerült hangversenyt rendezett pazar klubhelyiségében. Előkelő közönséget, a fővárosi társaság szine-javát gyüjtötte egybe a Tisztviselők Egyesülete a mai mulatságára. A koncerten közreműködtek: *Szánthó* Imre, aki nagy készültséggel zongorázott, *Dalnoky* Győző, a Népszinház tagja a *Bajazzók* prológusát énekelte nagy hatással, *Dienzl* Oszkár egy magyar rapszódiát adott elő zongorán, majd *Sebeők* Sárika, a királyi Zeneakadémia énektanszakának legtehetségesebb és nagy jövővel kecsegtető növendéke lépett a dobogóra és az *Alarcos-bál* áriáját gyönyörü szép organuummal, meglepően bravuros technikával énekelte. A bájos fiatal müvésznőt valósággal ünnepelte a publikum. Utána ismét Dalnoky szerepelt a müsoron egy Faust-áriával és több dallal, *Vecsey* Ferike, egy nyolc éves kis hegedüvirtuóz pedig alig győzte ráadással. Utolsónak maradt *Küry* Klára, a Népszinház kitünő müvésznője, aki egyenesen a szinházból jött előadásról a hangversenyre és tomboló taps kisérte minden egyes énekszámát; a kacagó-dallal nem tudott betelni a közönség s ujra meg ujra hallani kiváánta a müvésznőt. A hangversenyt kedélyes társasvacsora követte.

** **Hegyi Aranka — Vöröshaju.** Vasárnap, március 3-án *Lukácsy* Sándor népszinmüve, a *Vöröshaju* kerül szinre a Népszinházban. A cimszerepet, ezuttal, mivel *Blaha* Lujza három hétre Abbaziába utazott, *Hegyi* Aranka fogja játszani.

** **Cello-szoló hangverseny.** Bürger Zsigmond tanár cello hangversenyét a jövő hó 4-én, hétfőn este 7½ órakor tartja meg a Royal szálloda termében. Az érdekes hangverseny müsora a következő: *Bóna* Józsefné urnő. Griey dalai (uj sorozat) és Massenet, Elegia celló kisérettel. Bürger Zsigmond d'Albert cello koncert és Beethowen A dur sonata (zongorán kiséri Forrai S. tanár ur), Bürger Zsigmond, keringő 4 cellora. Wiaor-Popper, Carneval espagnol.

** **Sanderson Sybille**, a párisi opera müvésznője, hétfőn, f. hó 25-én érkezik Budapestre és a Hungáriába fog szállani. A Vigadóban folyó hó 27-én este ½8 órakor a Poliklinika Kórháza javára rendezendő hangversenyen Charpentier „Lujza"-jának nagy áriáján kivül Delibes „Lakmé"-jának és Massenet „Esclarmond"-jának nagy áriáját, Gounod „Romeo és Julia"-jának keringőjét, valamint Hahn, Massenet és Chominade-nak néhány dalát fogja énekelni. Ugyanekkor *Nemes* Dezső Bruch G-moll hegedüversenyét, Bach nagy áriáját, Merkler Andor „Bercense"-ét és Wieniawsky „Polonaise I."-ét fogja a közönségnek bemutatni. A fennmaradt jegyek a Harmonia-zeneműkereskedésben (IV Váci-utca 20.) kaphatók.

** **Magyar müvésznő sikere Bécsben.** *Freund* Etelka budapesti zongoramüvésznő, akinek berlini sikereiről minap adtunk hirt, még fényesebb sikert ért el Bécsben a Bösendorfer-teremben adott hangversenyével. Játszotta Bach-Busoni es-dur preludiumát és fugá át, melyben a felfogás vallásos költészete és a szokatlan férfias erő meglepetés számba ment. Utána Lisztnek H.-moll szonátáját adta elő kitejlett technikával. A legnagyobb hatást Chopin tizenkét etudjével érte el a müvésznő és azután a felzugó tapsvihart szerénysége nyomta el, játékának folytatásával. *Freund* Etelka, Busoni e legkedvesebb tanitványa igy nyerte meg a császárváros kényes izlésü publikumának elismerését. Nagy sikerét mutatja, hogy a hangverseny rendezője őt március 8-ikán *Wedekind* Erika asszonynyal együtt lépteti fel a zene-egylet nagy termében, amikor Freund kisasszony Liszt spanyol rapszódiáját fogja zenekari kisérettel előadni.

** **Uránia.** Ma délután megismételték a főrangu mükedvelők élőképes előadásukat, a tegnapihoz hasonló anyagi és általános sikerrel. Az Uránia jövő

Szabadalmakat Értékesitő Vállalat
Budapest, VII., Erzsébet-körut 17. szám.
Kieszközöl szabadalmakat, finanoiroz találmányokat és belajstromoz védjegyeket és mustrákat.
Felvilágositás dijtalan

heti müsora nevezetes lépés az Uránia-szinház feilődésében. Az alig másfél éves szinház ezzel a héttel érte el azt a fokot, hogy müsoron maradt darabjaiból a hét minden napjára más-más darab jut. A hét müsora egyébként ez: Vasárnap délelőtt 10 és délután 4 órakor 1848, este ½8-kor a XIX. század, hétfőn Amerika, kedden 1848, szerdán a XIX. század, csütörtökön Khina, pénteken A szecesszió, szombaton Spanyolország.

** **Négy menyasszony.** A Magyar Szinház legközelebbi ujdonságul Lacôme *Négy menyasszony* cimü operettejét hozza szinre, amelynek bemutatójára alapos munkával készül a Magyar Szinház személyzete. Az igazgatóság, bár a *Postás fiu* még folyvást teli házakat csinál, a premiére bérlők jogaira való tekintettel kitüzte a *Négy menyasszony* bemutatóját és az első előadás napját március 5-ére állapitotta meg.

** **Filharmonia.** A nyolcadik filharmoniai hangversenynek, mely szerdán, március 6-án lesz, *Kerner* István vezénylete alatt, két érdekes vendége lesz. Az egyik Miss Mary *Münchhoff*, amerikai énekesnő, ki legutóbb egy lipcsei — Gewandhaus — hangversenyen igazolta azt a fényes hirnevét, amely megelőzte. A másik *Altschul* Rezső zongoramüvész, Budapest egyik legkedveltebb zongoratanára. A zenekar is két ujdonságot mutat be: *Bátor* Szidor Nyitányát és *Saint-Saëns* Liszt Ferenc emlékének ajánlott III. szimfoniáját (C-moll), melyben a nagy zenekaron kivül még orgona s két zongora is müködik.

** **Jótékony hangverseny.** A *Telefon Hirmondó* szerkesztősége e hó 25-én este kilencedfél órakor saját helyiségében jótékony hangversenyt rendez a fővárosi müvészvilág és kiváló irók közremüködése mellett a terézvárosi közjótékonysági egyesület javára. A beszélő ujság hangversenyének rendező-bizottsága a jótékony cél számára szivesen fogad előfizetőitől, kik kényelmes otthonukban hallgathatják az előadást — és a nagy közönségtől adományokat, melyeket a szerkesztőség (VII. Kerepesi-ut 22.) hálás köszönettel fogad és hirlapilag nyugtat.

** **Népszinház.** A Népszinház ujdonsága *Guthi* Soma és *Rákosi* Viktor énekes bohózatai, a *Jupiter és társai*, a hoinapi előadáson kivül kétszer kerül szinre e héten, csütörtökön és vasárnap (délután), a főszerepben *Küry* Klárával. Ugyancsak *Küry* Klára kétszer játszik azonkivül a *San-Toyban*: hétfőn és pénteken. Kétszer kerül szinre a népszerüvé lett *Modell* is, *Z. Bárdi* Gabival a cimszerepben: szerdán és szombaton. Ezuttal a Nicolo rikkancs szerepét *Kovács* Mihály, ki a szerepet kreálta fogja játszani.

** **Stark Ludovika** énektanárnő elhalasztotta folyó hó 25-ére megállapitott dalestélyét.

** **Hangverseny az inségesek javára.** Március hó 2-án a *Demokrata Kör* is nagyszabásu hangversenyt rendez a főváros inségesei javára. A vigalmi bizottság a hangversenyen való közremüködésre a következő müvésznőket és müvészeket nyerte meg. *Z. Bárdy* Gabi grófnő a Népszinház tagja, *Szerémy* Gizella asszony a Vigszinház tagja, *Thury* Zoltán az ismert jeles iró, *Bilkei* Irén a kolozsvári Nemzeti Szinház primadonnája, *Szerémi* Zoltán a Vigszinház tagja, *Kenedich* Kálmán a Népszinház tagja, *Kalmár* Piroska a Vigszinház tagja, *Polónyi* Elemér és *Pfeifer* József zongoramüvészek. Belépődíjegy ára 2 korona, családjegy (négy személyre) 6 korona. A meghivókat ma küldötte szét a vigalmi bizottság. Hangverseny után tánc lesz.

** **Operaelőadás a Telefon Hirmondóban.** *Pollininé Bianchi* Bianca asszony utolsóelőtti vendégfelléptével ma este Meyerbeer operája, az *Észak csillaga* kerül szinre a M. Kir. Operaházban. Az előadás a Telefon Hirmondó összes állomásain keresztül hallható lesz, s igy az előfizetők odahaza a lakásaikon is végighallgathatják az opera előadását. Az opera közvetitése után *Zöldy* Marci cigánybandájának a muzsikája lesz hallható a Hirmondón keresztül egészen 11 óráig.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

○ **László Fülöp huszonhét képéről** ad müvészi, részben szines reprodukciót az Uj Idők legujabb száma, köztük több oly rajzot, amelyet ez a hires müvész egyenest az Uj Idők számára készitett. Valóságos albuma ez a világhirü nevezetességeknek, amikhez dr. *Kovács* Jenő, ez az előkelő ujságiró irt érdekes intimitásokkal átszőtt cikket. A sok szeretettel megirt cikknek egy nagyérdekü részletét lapunk hirrovatában közöljük. Az Uj Idők e száma egyébként valóságos müvészeti esemény is, amennyiben e kitünő festő legjobb müvei most először vannak igy egybegyüjtve. Verset *Szabolcska* Mihály irt, a delelő Marsról tudományos cikket közöl *Hoffmann* Ottó, azonkivül gazdagon szerkesztett apróságok tarkitják a szöveget. A képek közül még kiemeljük azt a hat pillanatnyi fényképet, amelyek Milán király temetésére vonatkoznak.

○ **Ülés az Akadémián.** A magyar tudományos Akadémia e hó 25-én, hétfőn délután 5 órakor összes ülést tart az Akadémián. A tagajánlások beadásának határideje e hó 28-án jár le.

○ **A hunyadmegyei történelmi régészeti társulat** februári gyülésében Issekutz Antal nyugalmazott polgármester érdekes felolvasást tartott a dévai bolgárokról, akiket gróf Steinville generális 1713-ban telepitett le. A társulat a kolozsvári Mátyás-szobor leleplezésekor szintén Mátyás-ünnepélyt rendez.

○ **A Vasárnapi Ujság** február 24-iki száma 34 képpel s érdekes tartalommal jelent meg. A füzetben vannak: „Hadzsics Antal". Negyvenéves irodalmi müködésének ünneplése alkalmából (arcképpel). — „Szerb népmondák". Forditotta: Dömötör Pál. — Regénytár. — „Szerb uralkodók tragédiái". — „Milán király temetése a krusedoli zárdában" (több eredeti fényképpel) Popovics V. Istvántól. — „Esküvő a spanyol uralkodóházban" (Don Carlos és Maria de las Mercedes asturiai hercegnő arcképével.) — „Nemzetközi kiállitás a Nemzeti Szalonban" (képekkel Puvis de Chavannes, Rochegrosse, Zuber, Barillot, Robert-Fleury, Breton stb. festményei után). — Irodalom és Müvészet, Közintézetek és Egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg, stb rendes heti rovatok. A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre négy korona, a „Politikai Ujdonságok"-kal és „Világkrónika"-val együtt hat korona. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, IV., ker. Egyetem-utca 4. szám.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap", legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 korona 80 fillér.

Dr. Molnár Géza.

(Bevezető a zenetudományba. — Az Athenaeum kézikönyvtára. Budapest. Athenaeum részvénytársulat kiadása. — Ára 2 korona 40 fillér.)

Budapest, február 23.

„Nagyon szeretném, ha az olvasó egy véleményen volna velem, amikor minden fejezetben azt vallom, hogy az elméletek nem oly szürkék, aminőknek látszanak."

Ezekkel a szavakkal adja át dr. *Molnár* Géza a közönségnek *Bevezető a zenetudományba* cimü munkáját, mint első kötetét *A zene elmélete, története és esztétikája* cimü nagy müvének, amelyet a magyar irodalom elvár ettől a fényes tollu és nagy tudásu zeneirótól és bizonyos, hogy az elmélet, ha országába dr. *Molnár* Géza vezetésével térünk be, nem szürke kopárság, hanem szinekben és formákban viruló élet. Mert ő nemcsak tudós, de müvész is.

Az uj magyar irodalomban, amely — ugyszólván — azonos a zsurnalisztikával, dr. *Molnár* Géza egyike a legjelentékenyebb alakoknak. Érdekes, bátor, okos profilja kiválik a hétköznapiak sorából, emlékezetünkbe vésődik, mert senkihez se hasonit. Valaki. Mikor ragyogó munkáival megjelent, hadat üzenvén a régi birálatnak, mely tanitó bácsi módjára jelest, jót elégségest és elégtelent osztogatott müvésznek és müremeknek, — maga iránt sok rokonszenvet, sok ellenszenvet keltett. Uj hangot, uj módszert hozott, amely szokatlanságával megzavart, de később hóditott. Kisült, hogy a zenekritikus is lehet poéta. Sőt kell, hogy az legyen. Hogy a kritika lirai válfaj. Önvallomása az egyik poétának arról, mint hat reá a másik. Nincs alanyibb müfaj az eszményi birálatnál, ellenben objektiv a nagyképü korlátoltság, amely pókhálós szobában a szabályok kaptafájára akarja kényszeriteni az eleven életet.

Dr. *Molnár* Géza, a poéta kritikus éppen ugy érdekel, mint a müremek, amelyről ir. Egyénisége prizma lett, amelyen át alkotórészeire és alapszineire oszlik a müremek. Volt olyan müvészi esemény, amelynek fontosságot csak az adott, hogy *Molnár* Gézát megszólaltatta, ez európai és mégis magyar artista-embert, ezt a finom hangszert, amelyet minden müvészi hatás rezgésbe hoz. De nemcsak élvező, aki a szépet fölszivja magába, hanem harcos hitvalló is. Végtelenül szilaj temperamentummal, erős meggyőződéssel, amelyet ugyan eklektikus izlés szeidit — és csalhatatlan müvészi ösztönnel tudott harcolni.

Artista-ösztöne azonban nem merül ki a zenében hanem az összes müvészeti ágakra vonatkozik. Képet lát a zenében, a képből daiamot hall ki és Beethoven neki szobrász. Müvészetet müvészet segedmével ért és érttet meg: ez a stiiusa. Látja azokat a finom aranyszálakat, amelyek a szép különböző formáit összefüzik, mert világlátogása a müvészet.

Az ilyen egyéniség, amely legfelsőbb rétege a intelligenciának, mindnyájunk közkincse: ra ta keresztül szürődik át ellenőrizhetetlenül, észrevétlenül a legalsóbb rétegekbe is müvészi meggyőződés és müvészi ösztön.

Ez a müvészember most mint tudós lép elénk, hogy az elméletek világába vezessen bennünket.

Bevezető a zenetudományba cimü munkája az első magyar zenei tankönyv, amely a harmonia-, kontrapunkt-, alak- és hangszerelestan váziatát nyujtja. Világos áttekinthető könyv, amely nem követ el erőszakot az életen, hogy megievő szabályok igájába hajtsa, hanem függet enül minden dogmától a modern átalakulásokban uj törvényre is les. Fölöttébb érdekes *A magyar zenéről* szóló tanulmány, a könyv utolsó fejezete, amelyben dr. *Molnár* a magyar hangszer természetéről fölállitott uj és báró *Eötvös* Lóránt által az Akadémiában is bemutatott elméletét fejtegeti. Ezzel a könyvvel, amely népszerü módszerével mindenkinek megközelithetővé teszi a zene-theoriát, a szerző nagy szolgálatot tett hátramaradott zenei müveltségünknek. Jöjjön most minél hamarabb a zene története és esztétikája!

Mi meg azért is örvendünk ennek a kötetnek, mert első sorban alkalmul szolgált arra, hogy magáról, a szerzőről irhassunk. **(G—ly.)**

MULATSÁGOK.

Kereskedők bálja.

Budapest, február 23.

Már már el is maradt erre az esztendőre. Némelyek a legtakarékosabbak közül kiadták a jelszót, hogy ez idén nincs mulatság. Drága belépőjegy, toalett az asszonynak, a lányoknak s mindez egy olyan esztendőben, amikor cálolat nélkül kelt szárnyra a röpke hir a becsapott butonokról — nem járja. Azonban hát ember tervez, asszony végez. Az üzlet stagnálásához igen kevés köze van annak az örök hajlandóságnak, hogy mulatni jól esik, s miután a hölgyek nem akarták elengedni a bált, gyönyörüen megtelt szép asszonynyal, lánnyal ma este a Royal-terem. S az asszonyi akció rácáfolt a férfiakra. A bál nagyon szépen sikerült s nem lehet panasza azoknak a jótékony intézményeknek se, amelyek között a pénzbeli eredmény megoszlik. A legvérmesebb várakozást se remélt annyi táncos párt a négyesekre és annyi bankót a kasszába. S hogy ezuttal minden babértól elüssük azokat, akiknek a fajtájából kikerültek az aggodalmaskodók, ideirjuk, hogy ezt a bált tisztára asszonyok rendezték. Illetőleg ők voltak a vezérkar és a férfiakból csak a közönséges szolgálati személyzet telt ki. A vezérlő generálisoknak ez esetben bálanya a méltóságuk. A megjelent előkelőségek közt láttuk *Hegedüs* Sándor kereskedelmi minisztert és államtitkárát *Nagy* Ferencet is.

Bálanyák: domonyi Brüll Miksáné, maróthi Fürst Lászlóné, Sándor Pálné, Szohner Károlyné.

Jelen voltak még a bálon:

Asszonyok: Adler Szigridné, dr. Arany Zsigmondné, Adler Sándorné, Auer Gyuláné, Auer Béláné, Barta Arnoldné, Berkovits Dezsőné, Bergsmann Sománé, Beck Nándorné Bíró Arminné, Blumenthal Ferencné, Blau Arnoldné, Blum Bertalanné, Breitner L. Zsigmondné, hatvani Deutsch Károlyné és Józsefné, domonyi Domony Ödönné, Demjén Ignácné, dr. Deutsch Ernőné, Egger Gyuláné, Eisler Samuné, cserkuti Engel Miksáné, Faludi A.-né, Fleischl Sándorné, lovag Faik Zsigmondné, Fellner Henrikné, dirstai Fischl Béláné, Fon Dezsőné, dr. Fried Adolfné, dr. Fried Vilmosné, Glasz Sándorné Glück Frigyesné, Glückstha Gyuláné, Gomperz Károlyné és Miksáné, Gottschlig Agostonné, Groszmann Ernőné, Grosz Albertné, Guttmann Ádámné, Gyömrői Manóné, ifj. Haggenmacher Henrikné Hatschek Sándorné, dr. Hetai Ferencné, Herz Lajosné, dr. Herzfeld Samuné, Hesz Izidorné, Herzka Gusztávné, Herz Viktorné, dr. Hirschfeld Antalné, dr. Herczel Manóné, királdi Herz Zsigmondné, dr. Holitscher Szigfridné, dr. Iricz Adolfné, John Rezsőné, Katzburg Fülöpné, Karsai Vilmosné, Kertész Ignácné, Klein Bertholdné, Klein Lipótné, Kohner Agostonné és Henrikné, Krisshaber Károlyné, Krausz Adolfné, és Gyuláné, Kramer Leóné, Krausz Józsefné, Láng Józsefné, Latzkó Károlyné lovag Lederer Károlyné, Lang Samuné Löwenstein Nándorné és Béláné, dr. Löw Sámuelné, dr. Mangold Arminné, dr. Marmorstein Mórné, Mauthner Adolfné, Mauthner Ödönné, May Andor Henrikné, Mértey Gyuláné, dr. Messinger Simonné, dr. Mezey Sándorné, Milch Dávidné, Munzinger Albertné, Neményi Ödönné, dr. Némai Józsefné, Ney Gyuláné, dr. Neumann Adolfné, gárdonyi Neumann Frigyesné, dr. Neumann Ernőné, Palotay Rezsőné és Ödönné, dr. Pauncz Sándorné, Perl Julia dr. Pick Jenőné, dr. Polák Gyuláné, Popper Károlyné és Hugóné, Pozsonyi Aladárné, dr. Radó Lipótné, Rakos Manóné, Radnay Károlyné, dr. Reich Miklósné, Reimann Lázárné, Rosen Gyuláné, Rubin Arminné, ruszti Ruszt Oszkárné, Sátori Mórné, Surányi Béláné, Simon Miksáné, Surányi Józsefné, Seidner Mórné, Seitensieder Józsefné, dr. Schreyer Jakabné és Samuné, Schwarz Felixné, ifj. Sváb Sándorné, dr. K. Stamberger Ferencné, Stern Bernátné és Henrikné, Steiner Józsefné, dr. Stiller Bertalanné, Strasser Izidorné, Szécsi Pálné, dr. Székely Miksáné, dr. Temesváry Rezsőné, Ullmann Emilné, erényi Ullmann Gyuláné, dr. Thaisz Sándorné, Viola Imréné,

Leányok: Brüll Ella, Brust Ilona, Beck Etelka és Rózsi, Bárdosi Gizella, Bachrach Rózsa és Olga, Demjén Mariska, Duschak Gizella, Deutsch Janka, Ernyei Jolán, Fürst nővérek, Feuer Hermina, Fényes Anna, Grünstein Etelka, Gerő Mariska, Gomperz Róza, budai Goldberger Anna, Glückstha Irén, Gál Margit, Herz Vilma, Heller Aranka, Hainal Aranka, Hajós Mariska, Krausz Ilona, Keleti Anna, Klein Paula, Mezey Sári, Mautner Elvira, May Ella, Neumann Margit, Némai Etelka, Oller Rózsa, Perl Paula, Pál Ibolya, Roheim nővérek, Rosen Gizella, Ráoz Anna, Riesz Bella, Seidner Ilona, Seitensieder nővérek, Stern Anna, Szücs Ella, Szél Alice, Szécsi Gizella, Szász Ilona, baranyavári Ullmann Sarolta, Viola Margit, Weisz Jolán, Werner Anna, Weinberger Olga, Weninger Juliska, Zahler Dóra, Zilzer Paula.

○ **A képviselői piknik.** A képviselők piknikje, mely március 9-én lesz a Hungária szállóban, lázasan foglalkoztatja a rendezőséget, melynek élén régi, ki-

próbált rutinjával Csávossy Béla háznagy áll. Buzgón segédkező munkatársai gróf *Forgách* Antal, *Latinovics* Géza és *Manaszy* György országgyülési képviselők. A piknik iránt széles körben nagy az érdeklődés.

)(**A budapesti polgári dalkör** március 10-ikén, vasárnap tánccal egybekötött dalestélyt tart az Irányi-utca 17. szám alatti Sasok körében. A dalestélyen bemutatják a kassai országos dalünnep versenydarabjait. Ez az estély lesz a dalkör 329. nyilvános föllépése.

)(**A kenyérbál** nagybizottsága e hó 26-ikán, kedden este 6 órakor a Hungária-szálló földszinti 6. sz. termében dr. *Wekerle* Sándor elnökletével ülést tart, melyen a bál jövedelmének elszámolása és a segélyezés elosztása kerül napirendre. A nagybizottság tagjai kéretnek, hogy az ülésen minél számosabban jelenjenek meg.

Nyilttér.

Vérgyógyitás

HEMOPÁTIA.

Ezen uj eredeti gyógymód bámulatos sikerrel lesz alkalmazva **köszvény, asthma, szív-, vese-, gyomor-, bél- és hólyagbántalmaknál, sulyos ideg-, vér- és bőrbajoknál.** Biztos védelem **szélhüdés** és **elmezavar** ellen. 12 év óta ki lett próbálva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be.

E gyógymód megalapitójának és **egyedüli** képviselőjének

Dr. Kovács J. egyet. orvostnak (Hemopata) rendelő intézete van Budapest, V., Váci-körut 18. sz. alatt.

Rendelés naponta 9—1 és 3—6-ig. Díjazott levélre válaszol. Betegeket intézetén kivül is kezel. Nehéz betegeknek legbiztosabb gyógymódja.

Szombat, 1901. március hó 2-án a Royal-szálló nagytermében

működvelői előadás

a pesti izr. nőegylet javára.

Előjegyzések ülőhelyekre: Herzl Antalné elnök (Béla-u. 3. sz.) domonyi Brüll Miksáné (Andrássy-ut 43. sz.) valamint a választmány összes hölgytagjai által elfogadtatnak.

Jegyek ára: 15 és 10 korona.

Kezdete 8 órakor.

Szt-Lukácsfürdő

TÉLI gyógykezelés. BUDAPEST.

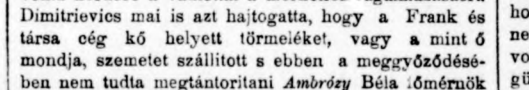

Iszapfürdők, helyi iszapkezelés, stb. olcsó ellátás. Prospektust ingyen küld az igazgatóság.

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

EGYESÜLETEK.

(A Magyar Jogász-Egyesületben) ma este Vécsey Tamás alelnök elnök ete alatt tartott felolvasó ülésén dr. *Baracs* Marcell fővárosi ügyvéd tartott felolvasást. A harmadik személyek javára kötött szerződéseknek, mint önálló szerződéskategóriának történeti kifejlődéséről és fogalmi elhatárolásáról adott rövid vázlat után kritikailag lejtegette a polgári törvénykönyv tervezetében szándékolt szabályozást. A tervezetszöveg szerinte helyenkint homályos és önmagának ellentmondó. Másrészt azonban a tervezet határozottan fölötte áll a német polgári törvénykönyv illető fejezetének, mely fukaron és elmosódó általánossággal végez az anyaggal. A tervezetszerkesztőknek érdemül kell betudni a bátorságot, melylyel az intézmény részletes rendezését megkisérli. Ilyen művel szemben a szigoru birálat sem tagadhatja meg a teljes elismerést.

SPORT.

⁂ **Vivóakadémia.** *Santelli* Italo vivómester vivótermében a francia vivótermek mintájára az egyes vivóestélyek, akadémiák rendezésére *intéző bizottság* alakult. E bizottság elnöke merai Horváth Károly, alelnök dr. Prokopius Béla, titkár Huszár Ernő, tisztséget nem viselő intéző bizottsági tagok Erb Ferdinánd, dr. Fauser Árpád, dr. Hulitius János, Mészáros Ervin, dr. Portelely László, dr. Tatits Árpád, gróf Teleki Domokos és Várady László.

⁂ **Labdarugás.** A *Budapesti Torna-Klub* és a *Magyar Uszó-Egyesület* csapatainak a szövetségi bajnokságért való mérkőzése holnap, vasárnap délután három órakor kezdődik a csömöri-uti versenypályán. A mérkőzést az időjárásra való tekintet nélkül megtartják és hogy a talaj se legyen a játékra befolyással, a pálya vezetősége a játékteret a hótól teljesen megtisztitotta. A mérkőzésre a közuti vaspálya-társaság 30 zuglói különkocsit indit végállomásairól. — A Müegyetemi Football-Klub I. csapata szintén holnap délelőtt tizedfél órakor mérkőzik a Ferencvárosi Torna-Klub I. csapatával a Külső-Soroksári-ut 57. szám alatti lévő pályán. E két első osztályu csapat tavalyi mérkőzése 3 : 1 eredménynyel végződött a M. F. K. javára, amikor feltünt, hogy a második félidőben a Ferencvárosiak 1 goalja ellen a müegyetemiek egyet sem tudtak csinálni. A holnapi játékra csak tréningjegyek váltandók.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **Megrágalmazott mérnökök.** Amikor a Duna-szabályozást a Tisza-torok fölött megindították, a kőszállitást árlejtés útján az ujvidéki Frank és társa vállalkozó cégre bizták. Ez bántotta *Dimitrievics-Csakics* Sándor karlócai földbirtokost és bányatulajdonost, aki szintén pályázott a kőszállitásra, de ajánlatával megbukott. Hogy valamiképpen megbosszulja a kudarcát, 1897. junius 22-ikén a földmivelésügyi miniszteriumhoz memorandumot intézett, amelyben ugy a vállalkozót, mint a szabályozási munkát ellenőrző ujvidéki folyammérnökséget meggyanusitotta. Ezt irta ugyanis a memorandumban:

> A Tisza-torok fölötti Duna-szabályozásnál nagy visszaélések történtek. Az állam hivatalos közegei sem a bányában, sem az épitkezési munkánál nem gyakorolták a köteles ellenőrzést, s az anyag gyakran minden fölülvizsgálat nélkül került a Dunába. A vállalkozó az épitkezési föltételeket kijátszva, a kinostárt megkárositja s veszélyezteti a munkálat célját.

A földmivelésügyi miniszter, mihelyt a memorandumot kézhez vette, rögtön elrendelte a vizsgálatot. Megbizta *Kovács* Aladár osztálytanácsost, hogy menjen a helyszinére, s vizsgálja meg, vajjon a vállalkozó megfelelt-e mindenben a szerződésnek. Kovács osztálytanácsos hetekig vizsgálta az ügyet. Kihallgatta Dimitrievicset, akinek az volt a legsulyosabb vádja, hogy a vállalkozó dimenziós kő helyett törmeléket szállitott, s ezzel megszegte a szerződés föltételeit. Ez a vádja azonban alaptalannak bizonyult s még inkább fölsült azzal a gyanusitásával, hogy a mérnökök felületesen ellenőrizték a vállalkozót. A vizsgálatnak ilyetén eredménye után a miniszter áttette az ügyet a büntető törvényszékhez, mely *Dimitrievics-Csakics* Sándort nyilvános rágalmazásért vád alá helyezte.

Az itélőtanács *Eördögh* András elnöklésével ma vonta kérdőre a vádlottat a mérnökök rágalmazásáért. Dimitrievics mai is azt hajtogatta, hogy a Frank és társa cég kő helyett törmeléket, vagy a mint ő mondja, szemetet szállitott s ebben a meggyőződésében nem tudta megtántoritani *Ambrózy* Béla főmérnök és *Kovács* Aladár miniszteri osztálytanácsos sem, akik kijelentették, hogy a szabályozásnál a legcsekélyebb szabálytalanság sem történt. A törvényszék délután hirdette ki az itéletet, amely *Dimitrievics* Sándort nyilvános becsületsértés és rágalmazás vétségért *kétszáz korona* pénzbüntetéssel sujtja. Az itélet ellen az ügyész és az elitélt is fölebbezett.

TÁVIRATOK.

Bamberg, február 23. Az itteni csillagvizsgáló intézet egyik növendéke, *Grümler*, az erlangeni csillagvizsgáló intézetből, egy elsőrendü csillagot fedezett fel.

Panizzardi utóda.

Róma, február 23. Conte Barattieri di San Pietro vezérkari ezredest katonai attasénak nevezték ki a párisi olasz nagykövetséghez.

A khinai bonyodalom.

London, február 23. A *Morning Post* jelenti Pekingből: A Pekingtől keletre eső kerületből, amely japán ellenőrzés alatt áll, rablók garázdálkodásának hire érkezik. *Waldersee* utasitotta a japánokat, hogy fékezzék meg a rablókat. Egy japán sereg tegnap e célból elindult. Ugyanennek a lapnak jelentik Pekingből, hogy *Li-Hung-Csang* értesitette a követeket, hogy *Csvang és Jühszien büntetését végrehajtották a követek követelései szerint.*

Páris, február 23. A *Temps* shanghaii levelezője jelenti: Gróf *Waldersee* egyelőre beszüntette a szövetséges csapatok mozgósitását, amelynek célja volt egy expedició vezetése. Vasárnap kivégeztek egy boxer-vezetőt. *Tuán* hercegen októberben fogják végrehajtani a halálos itéletet.

Páris, február 23. *Voyron* tábornok azt táviratozza, hogy Petitjean százados, akiről annak idején azt hireszteltték, hogy meggyilkolták, október 12-ike óta utban van Paotingfu felé és sem merényletet nem intéztek ellene, sem baleset nem érte.

Oroszország és Japán.

Berlin, február 23. A Wolff-ügynökség jelenti Tokióból tegnapi kelettel: Tekintettel a külpolitikai vitákra, amelyek a parlamentben legközelebb várhatók, a tokiói kormánypárti sajtó erélyesen szembeszáll az orosz lapoknak azzal az állitásával, hogy Japán és Oroszország között politikai közeledés történt és azt mondja, hogy Oroszországnak Mandzsuriában elért hadisikerei éppenséggel nem alkalmasak arra, hogy Japánt megfélemlitsek.

Halálos itélet.

Szófia, február 23. A macedón bizottság legutóbbi titkos ülésén elhatározta, hogy nem fog engedni a nagyhatalmak nyomásának s *folytatni fogja Macedónia felszabadítását.* A bizottság felszólitotta a szófiai lövészegyesületet, amelynek már kétezerkétszáz tagja van, hogy folytassa a toborzást. A bizottság valamennyi szavazattal kettő ellenében *elhatározta Ferdinánd fejedelem halálát* és a halálos itélet végrehajtásával a bizottság ruszcsuki és szalonikii tagjait bizta meg. Ferdinánd fejedelem másnap csakugyan megtalálta iróasztalán *a halálos itéletet.*

Olaszország külpolitikája.

Róma, február 23. A szélső baloldal már a legközelebbi napokban megkezdi a végletekig menő harcot *Prinetti* külügyminiszter ellen. A párt elhatározta, hogy meg fogja interpellálni a külügyminisztert a hármasszövetségről forgalomban levő teljesen ellenkező nyilatkozatai miatt.

Harc a berberekkel.

Páris, február 23. Egy hivatalos távirat megerősiti, hogy mintegy ezer berber megtámadta a timmimani francia őrséget, de az őrség visszaverte őket. A berberek körülbelül száz embert vesztettek, a franciák vesztesége pedig kilenc halott és huszonöt sebesült volt.

Közgazdasági táviratok.

Berlin, február 23. Mértékadó részről kijelentik, hogy azok a cikkek, amelyeket az orosz pénzügyi kormánynak tulajdonitanak s amelyek a gabonavámok emelése ellen irányulnak, az orosz-német viszonyt nem fogják megzavarni s nem kell attól tartani, hogy azok miatt vámkonfliktus fog keletkezni. Hangsulyozzák illetékes helyen, hogy a viszony Pétervár és Berlin között a lehető legjobb s szó sem lehet arról, hogy ezek a gazdasági ellentétek diplomáciai utra terelődjenek.

Bécs, február 23. *(A Budapesti Napló telefonjelentése.)* A nagy hideg nem okozott aggodalmat, minthogy eddig a vetések állásában a fagy egyáltalán nem tett kárt. A nemzetközi gabonaforgalomban nagy volt a kedvtelenség. A világpiacon az irányzat gyöngült és az árak csekély veszteséget szenvedtek. A külföldi piacok irányzatához általában alkalmazkodott az itteni piac.

Köttetett: Buza tavaszra 7.73, buza május—juniusra 7.83, buza őszre 7.94, rozs tavaszra 7.59, tengeri május—juniusra 5.46, tengeri julius—augusztusra 5.58—5.59, repce augusztus—szeptemberre 13.——13.10 korona.

Eladattak: 2000 mm. 76·5 kg. és 2000 kg. 77·8 kg. 7.60 K. három hónapra Csornáról, 77·5 kg., 7.35½ K. Herceghalomról, 76 kg. 7.55 K. bécsi raktárakból, 78 kg. 7.15 K. és 76 kg. 6.95 K. Lévárol, 77 kg. 6.90 K. Balassa-Gyarmatról, 78·5 kg. 7.55 K. Szeredről, 79 kg. 8.— K. bécsi raktárakból.

Rozs bágyadt irányzat mellett 5 fillérrel hanyatlott, 72—73 kg. 7.37½ K. Csornáról budapesti 7.70 K. bécsi raktárakból, egyébként 7.80 K., Ersek-Ujvárról 6.85 K., Kistelekről 6.90 K. Félegyházáról.

Tengeri szilárd volt: 5.90—5.95 K.

Zab nyugodt és árait megtartotta. Magyar zab minőség szerint 6.70—7.25 K.

Rozs irányzata gyöngült és nyolc fillért vesztett e héten.

New York, február 23. *(Terménytőzsde.)* *(Zárlat.)* *Gyapot:* New Yorkban helyben 9 ⅝ (9.⅝). Márciusra 9.02 (8.94). Májusra 9.09 (9.04). New-Orleansban helyben 9.⅛ (9.⅛). — *Petróleum:* Stand white New Yorkban 7.95 (7.95). Stand white Philadelphiában 7.90 (7.90). Rafined in Cases 9.— (9.—). Credit Balances at Oil City 1.28 (1.28). — *Zsir:* Western steam 7.75 (7.75). Rohe és Brothers 7.85 (7.85). — *Tengeri* irányzata nyugodt. — Februárra —.— (—.—). Májusra 46.⅞ (46.½). Juliusra 45.⅞ (45.½). — *Buza* irányzata állandó. Piros őszi helyben 81.— (80.¾). Februárra —.— (—.—). Márciusra 79.⅝ (79.¼). Májusra 80.⅝ (80.—). Juliusra 79.⅞ (79.½). Gabona szállitási dija Liverpoolba 1.¼ (1.⅜). — *Kávé:* Iair Rio 7. sz. 7.⅜ (7.⅜). Feb.-ra 6.15 (6.05). Májusra 6.20 (6.05). — *Liszt:* Spring Wheat clears 2.75 (2.75). — *Cukor:* 3.¾ (3.¾). — *Ón:* 26.95 (26.95). — *Réz:* 17.— (17.—). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, február 23. *(Terménytőzsde.)* *(Zárlat.)* *Buza* irányzata állandó. Febr.-ra 74.⅝ (74.—). Májusra 76.⅛ (75.⅝). *Tengeri* irányzata állandó. — Februárra 38.⅝ (38.⅞). — *Zsir:* Februárra 7.47 (7.47). Májusra 7.52 (7.52). — *Szalonna* short clear 7.50 (7.55). — *Sertéshus:* Februárra 13.90 (13.80). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

MESE.

Kormos-bormos Pimpóka.

Gábor bácsi, a falu dobosa megköszörülte a torkát, megpörgette a dobon a verőt és három utcában is elhallatszó hangon ezeket mondta:

— Hirdettetik először: Miután a király ő felségének a fia háztüznézőbe jár az országban és három nap mulva a mi falunkat tiszteli meg magas látogatásával, azonképpen e szerint minden lányos háznál nagy rend és tisztaság létezzék. Kivül-belül söpörtessék, meszeltessék s minden viganó simára vasaltassék. Hirdettetik másodszor . . .

Ezt már senki sem hallgatta meg. Elég volt annyit tudniok, hogy a királyfi jön . . . Tyhü, ilyen felfordulás nem volt még a világon az özönvíz óta! Nosza rajta, kippegett-koppogott a seprő minden házban, csattogott a meszelő, de száz meszelőnél is jobban csattogott a Mózesné nagyasszony nyelve, akinek hat eladó leánya volt és annyi volt a parancsa, hogy fület sem lehetett volna elegendőt találni, ami végig hallgassa.

Az Esztike szoknyájára másik fodrot kell varrni, a Juliska pruszlikját ki kell vasalni, az Erzsike pártájára uj pántlikát kell varrni, azután két véka buzát, egy véka lencsét, egy véka borsót ki kell szemelni, a buzát malomba vinni, a lisztjét megszitálni, tizenkét kenyeret belőle megsütni s ezt mind te fogod elvégezni, pernyén ülő kormos-bormos Pimpóka!

Pimpóka sóhajtott s nem szólt rá semmit. Árva leány volt szegényke, se apja, se anyja, valahol künn találták a zöld kukoricásban s ott nőtt fel a nagyasszony házánál.

— Na Pimpóka, — kacagtak csufolódva a lányok — jön a királyfi háztüznézőbe, hátha te rajtad akad meg a szeme! Uccu Pimpóka, mosdjál ki, fésülködj meg, fele se tréfa annak! . . .

— Hagyjatok neki békét — szólt közbe a leányok anyja — egy kut viz kellene ahhoz, hogy ő kimosdjon, meg egy tucat fésü, hogy kibontsa azt a kócos hajat . . . Hajrá Pimpóka, hadd csattogjon az a meszelő, hadd pattogjon a tüzön a venyige, oszt' reád is sor kerül majd egyszer! Majd eljön te érted is a Felvégről hóbortos Benedek a nyikorgós, fakó talyigáján.

Kiesordult erre a beszédre a könny a Pimpóka két szeméből, de megint csak nem szólt semmit. Megraktа a tüzet, egy csöbörbe meszet öntött s kiment az uteára, a ház elejét meszelni.

Csak meszelt, meszelt szegényke, szurtos kis ruhája, kormos arcocskája csupa pöttyös lett a mésztől s két szeméből lassan szivárgott a könny és folyt-folyt végig csöndesen kormos arcocskáján.

Amint nagy szomoruan meszelt-meszelt Pimpóka, észre sem vette, hogy a szomszéd ház lócáról nagy figyelemmel nézi őt egy rongyos ember. Sőt egyszer meg is szólította:

— Kormos-bormos kis leány, kása pötyög a padkán, mi bajod van szeretem?

Pimpóka felvetette a szemét s a hang felé nézett, azután megint tovább meszelt.

— De jó kedve van kelmednek, ismeretlen idegen — mondta csöndesen.

A másik nevetett.

— Róka fogja el az ürgét, mért ne volna jókedvem? Neked se kellene olyan arcot vágni, mintha almaesutka akadt volna a torkodon, hisz most minden lánynak jó kedve a faluban, mert jön a királyfi háztüznézőbe.

— Engem ugy sem fog meglátni! — sóhajtott Pimpóka.

— Hát aztán miért nem? tudakozódott a rongyos ember.

— En a padka alatt lakom, a pernyében.

— Hm . . . Hát ott benn a virágos ablakok mögött ki lakik?

— Hat virágszál pártában, aranyos köntösben, selyem cipellőben.

Ujra azt mondta a rongyos ember:

— Hm . . . Hát a virágukat ki öntözi?

— En.

— Hát a tehenet ki feji meg?

— En.

— Hát kenyeret ki süt?

— En.

— Hát a harmatgyönge arcocskádat mért nem mosod meg?

— Nem szabad.

— Hát az aranyhajadat mért nem fésülöd ki?

— Nincsen fésüm.

— Ki szól hozzád szépen, édesdeden, ki szólit lányomnak, édes mindenemnek?

— Senki.

— Ki szid, ki üt, ki bánt?

— Hat virágszál pártában, a hetedik főkötőben.

— Hát jól van, — mondta a rongyos ember, aztán felállt, köszöntötte Pimpókát és elment.

Három nap mulva berobogott a királyfi hintója a faluba s ott ült a királyfi a selyem párnákon, hanem hét országban sem termett még olyan csunya jószág, mint ez a királyfi volt!

Az arca csupa egy ragya, a két szeme közül csak az egyikkel látott, hanem hát ez mind nem baj. O azért királyfi volt s a ruhája olyan gyönyörüségesen ragyogott a sok gyémánttól, hogy bizonyosan megért a ruha a királyfi nélkül is vagy egy millió forintot.

Másnap aztán elindult a királyfi háztüznézőbe.

Na, hogy dobogott a leányok szive, amint irigykedve gondolták el: Jaj Istenem, ha a papkisasszony tetszenék meg neki! . . . Jaj Istenem, ha a nagy biró lánya kellene neki . . . Jaj Istenem, Istenem . . .

Pedig kár volt olyan nagyon szepegniök, mert a királyfinak egyik sem tetszett meg. Sem a papkisasszony, sem a nagy biró, sem a kisbiró leánya s egyszer csak bekopogtatott a Mózesné nagyasszony ajtaján is.

Ott állt a hat virágszál gyöngyös pártában, drága viganóban, selyem cipellőben, mosolyogtak is, illegették-billegették magukat s a királyfi is mosolygott, amint mondta:

— Szépek, szépek. És nincs több leány a háznál?

— Nincs — felelte Mózesné.

— Egy se?

— Egy se.

— Nem lehet az . . .

— De ha mondom — csodálkozott a nagyasszony.

— Ej, mosolygott a királyfi — gondolkozzon csak nénémasszony. Hát hogyne lenne. Csak nem ez a szép hat virágszál teji a tehenet, süti a kenyeret?

— De kérem alássan — csodálkozott az asszony — a szolgálómat csak nem hozhatom fenséged elé?

— De csak hozza nénémasszony, én minden leányt a faluban látni akarok.

Nem maradt más hátra, mint kikiáltott a nagyasszony Pimpókáért s a leányok hangos kacagása között bejött a kormos-bormos Pimpóka.

— Tudod-e Pimpóka, — szólt hozzá a királyfi — hogy én ki vagyok?

— Tudom, — felelte Pimpóka.

— Hát aztán tudod-e Pimpóka, hogy te tetszel nekem és én el foglak téged feleségul venni! Mit szólsz hozzá?

A hat virágszál pártában majd elájult csodájában, hát még mikor Pimpóka azt felelte a királyfinak:

— Köszönöm szépen a nagy megtiszteltetést, hanem én már csak itthon maradok.

— Miesoda? — csodálkozott a királyfi — te nem akarsz én hozzám feleségül jönni?

— Nem, — mondta Pimpóka.

— Es miért nem?

— Mert én csak ahhoz fogok feleségül menni, akit szeretni fogok.

A hat virágszál pártában se eleven, se holt nem volt erre a beszédre s csak ámultak, bámultak.

— De gondold meg csak — mondta a királyfi — királyné leszel!

— Mindegy — felelte Pimpóka.

— Aranyos palotában fogsz lakni, drága köntösben fogsz járni, szolgák lesik a parancsodat . . .

— Nem kell, fenséges uram, semmi sem kell.

— De nem addig van a'! — pattant fel a királyfi. — Ha nem jössz önszántadból, elviszlek erőszakkal. Hé, szolgák, vigyétek csak ki a hintómba ezt a kis kormos vadmacskát!

A szurtos királyfi.

— REGENY —

Az ifjuság számára irta:

KABOS EDE.

IX. Mese a holt király szivéről.

Azt hitte Viki, ha nem mondja el szüleinek a bántalmazást, melyet szenvedett: hálás lesz neki nagylelkűségéért az öreglegény. Talán nem bántja többé, mert nem futott mindjárt panaszra a szüleihez. S az első napokon csakugyan szelidebben bántak vele a műhelyben, nem is gyötörték nehezebb munkával. De ez csak addig tartott, mig megbizonyosodtak, hogy Bors Mihály uram meg a felesége csakugyan semmit sem tudnak a szombati nagy esetről. Mihelyt azonban napok multak s Bors Mihály nem hivatta az öreg legényt, hogy számon kérje tőle azt az embertelen durvaságot, akkor a műhelybeli legények le is vették szájukról a lakatot. Megint csufolták Vikit s a legkisebb dologért nagyokat lódítottak rajta. Aztán kiröhögték a gyáva kis legénykét, aki tudja, hogy otthon még külön porció verést is kapna, ha panaszkodni merne. Idelökték, odataszigálták, mint gyerekek a hintát s Viki sápadtan huzódott meg valamelyik sarokban. Erezte, hogy csupa gonosz ellensége van a műhelyben.

Péterke olykor a fülébe sugott:

— Viki, szólj az édes anyádnak, mert baj lesz. Ezek egyszer a kalapácsot is a fejedhez vágják.

A fiu csak összeszoritotta ajkait dacosan, elfojtott haraggal. Ugy sugta vissza Péterkének:

— Hát te szóltál valakinek? Senkinek se szóltál, még se lett bajod. Azt akarom látni, hogy bánthatnak-e, ha vigyázok és mindent megteszek, amit kivánnak.

Az ám, ha csak egy legény lett volna a műhelyben! Egy legény, ha gonosz is, csak egyet kérhet egyszerre. Egymásután meg akármit kérjen, lehet neki engedelmeskedni. De öten voltak legények a műhelyben s mintha csak megbeszélték volna, mind az ötnek volt egyszerre parancsa Viki számára.

— Add ide a fakalapácsot!

— A furót hozd ide!

— Mi lesz azzal a lyukasztóval?

Es mindegyik mást akart. Viki pedig hiába szedte a lábait, hogy gyorsan adja kézhez a fakalapácsot, a furót, a lyukasztót, amit éppen kértek, háromnál mindig meg kellett késnie, ha kettő nem is panaszkodhatott rá. S a műhely ilyenformán mindig tele volt durva szitkozódással. Jó, ha csak szitkozódással. Mert amióta látták a legények, hogy az öreglegénynek nem lett bántódása miatta, ők sem kiméltek egy pár ütést Vikitől. Ha csak a fülét cibálták, az még nem is volt nagy sor. De akárhányszor a lábához repült egy kalapács is, ha már a verést ügyesen kikerülte. S annyi kék folt volt a testén, hogy alig győzte hazugsággal ámitani az édes anyját. Mert hát most is azt mondta még, hogy elesett, kőbe vágódott, vagy valami szerszám esett rá.

A végin mégsem birta tovább. Erezte, hogy mind az öt legény ellensége, akinek gyönyörüsége telik benne, hogy őt kinozhatja. S egy estén ugy indult haza, hogy mindent elmond Bors Mihály uramnak.

Az ott ült szokás szerint a lócán Román Kázmérral és pipázgatott. Régi dolgokról beszélgetett a két invalidus, a Viki köszönését egyikük se hallotta.

— No hiszen, cifra kis katonák is volnának, mesélte éppen Román Kázmér, ha jó szóval akartuk volna nevelni. Jó szó! Olyan az a katonának, mint kétesztendős gyereknek a betü. Mit értsen belőle? A pofont meg mindenki megérti, muszáj megérteni. Koplaltattuk, kurta vasra vertük, ki is kötöttük s akkor értette a szót, de ember is lett belőle. Minek is kiméltük volna? Hát bálba visszük mi a katonát táncolni, vagy csatába verekedni? Bizony csatába visszük. S ha azt akarjuk, hogy tudjon a csatában verekedni, akkor ugy is szoktatjuk, hogy ne pityeregjen egy kis verés, egy kis fájdalom miatt. En ezredes volnék, vagy miesoda: azért büszke vagyok rá, hogy engem se kényeztettek soha. En is vertem, de engem is vertek. No ugyan nagy dolog! Utéstől keményedik az acél s hagyjon nekem békét az olyan gyerekkel, akit csókkal nevelnek. Hisz az ugy megszokja a csókot, hogy mindjárt a mamája után kiabál, ha az első lépésénél egy kőbe ütődik.

Bors Mihály uram nagyokat szivott a pipából, de nem hagyta magát lefőzni:

— Több verést kaptam én inaskoromban, mint a maguk ármádiája tizenhét csatában. Hát aztán mért gondolja, hogy aki nem katona, az mind kocsonya-ember és puha és reszket a puszta levegőtől is? Vagyok olyan legény, mint akármelyik katona.

Abban a pillanatban az öreg katona megszólította Vikit.

— Hát te felelj nekem, fiu! Kaptál-e csak egyszer is verést, amióta inas vagy?

Vikinek arcába szökött a vér, nem tudott felelni. Mintha véletlenségből lenyelte volna az egész utcát s megakadt volna a torkán, hogy se föl, se le. S mert olyan buzgón hallgatott, az öreg katona nagyot nevetett, Bors Mihály uram meg egy kicsit szégyenkezve mondta:

— Hát nem csuda, Viki a szüleinél tanulja a mesterségét s a saját gyerekét nem engedi az ember kinozni.

— De nem is lesz akkor ember belőle! — mondta rá az öreg katona s csak nevetett.

Az udvarról kijött Loncsi s odaült Viki mellé, a füves árokpartra. A két karját belefüzte a fiu karjába s csak csudálkozott, hogy milyen szótlan ma az ő pajtása. Mert még mindig nem tudott egy szót kinyögni Viki, (hát nehéz is azt a nagy utcát lenyelni, ha már bekapta!) csak lihegett, mintha fuldokolna s ugy hallgatta az öregek beszélgetését, hogy megfájdult bele a feje. Ha kalapácsokkal ütötték volna a koponyáját, nem zugott volna jobban a feje. Az egész idő alatt csak arra gondolt, hogy ez bizony nem valami alkalmas pillanat a panaszkodásra, mert Bors Mihály uram tán még örülne is, hogy le-

Megfogták erre az inasok Pimpókát, kivitték a hintóba, a királyfi melléje ült s ugy elvágtatott a nyolc fehér ló, mintha ott se lett volna.

Pimpóka pedig sirt-ritt nagy keservesen a drága hintóban s egyszer, sokára, megállt a hintó valami vendégfogadó előtt s a szolgák leemelték Pimpókát s bevitték egy szobába.

Nagy hajlongások között három szobaleány fogadta itt, ezek hamarosan megmosdatták, megfésülték, a picike lábacskájára aranyos cipellőt huztak, drága, aranynyal himzett selyem ruhát adtak reá s mikor mindezzel elkészültek, egy tükör elé állitották, hogy nézze meg magát, milyen szép.

Nagyon gyönyörü volt Pimpóka, de ő ezzel nem törődött, csak sirt tovább keservesen.

Később levitték ismét a hintóba, s amig a kocsis a lovak kantárát igazgatta, egyszerre csak egy ismerős hang megszólitja a hintó ablakán keresztül Pimpókát:

— Mi bajod van Pimpóka?

Felnéz erre a mi leányunk s nagy álmélkodással azt a rongyos embert látja maga előtt állni, akivel három nap előtt otthon, a faluban beszélgetett.

Csunya, rongyos volt az ember ruhája, az igaz, hanem az arca annál szebb volt. Hosszu, fürtös szőke haj omlott a vállára s a gyönyörü kék szemével olyan szépen nézett Pimpókára, hogy az elpirult belé.

— Istenem, — zokogott Pimpóka — ahhoz kell feleségül mennem, akit nem szeretek.

— De hisz' királyné leszel, — mondta a rongyos ember.

— Óh, inkább lennék egy favágónak a felesége.

— Hát az én feleségem lennél-e, Pimpóka? — kérdezte a rongyos ember.

Jéh, hogy elpirult erre a kérdésre Pimpóka.

— Lennék bizony, — suttogta nagy szégyenkezve.

— De én csak szegény napszámos ember vagyok.

— Mindegy az.

— Kunyhóban lakom, fakanállal eszem...

— Jól van az.

— No ha jól van, — mondta a rongyos ember — hát hajtsál, kocsis.

Ezzel beugrott a bámuló Pimpóka mellé a hintóba és a nyolc fehér ló lába a földet sem érve, elvágtatott velük...

... Hogy ki volt a rongyos ember, azt az én mesehallgató pajtásaimnak el sem kell hogy mondjam; fölteszem az okos buksijokról, hogy azt ugy is kisütötték már maguknak s még csak annyit mondok, hogy a *csunya* királyfi a *szép* királyfinak a hüséges szolgája volt s hogy Pimpóka az ő igazi, szép királyfiával olyan boldogul élt, mint galamb a párjával s addig éltek, s még tán ma is élnek, amig a nyulnak hosszu farka nő, a rostán a homok nem fut keresztül s a falon a borsószem meg fog állani.

Hát csak hadd éldegéljenek...

Lux Terka.

KÜLÖNFÉLÉK.

Ne szeress engem. . . .

Kivüled engem nem szeret ember,
Nem szeret senki hübb szerelemmel!

Én, amit érzek, szánalom az csak,
Magamat, téged egyre siratlak.

Másra pazarlám ifju szerelmem,
Óh, ne szeressél, édesem, engem!

Vajha lehetne élni tenéked,
Látod, ilyen szeszélyes az élet!

Te vagy a jóság, te vagy a hüség,
Én a csalódás, a keserüség!

Kivüled engem nem szeret ember,
Nem szeret senki hübb szerelemmel.

S szivedet örök búba temessem? —
Ne szeress engem, ne szeress engem!

Herczeg János.

+ **Mark Twain és barátja, a költő.** Mark Twain, a világhirü amerikai humorista, nemrégiben felolvasott egy new-yorki egyesületben. A cime a felolvasásnak ez volt: Történet életemből. Ez a történet igy hangzott:

Reporter voltam San Franciscoban és ujra az akartam lenni egyszer, de mások nem érdeklődtek annyira a dolog iránt, mint én. A zálogházasok már minden ingó tulajdonomnak a birtokába jutottak. Akkor találkozom egy irodalmi férfiuval, aki éppen olyan helyzetben volt, mint jómagam. Költő volt. De nem volt foglalkozása. Azt hiszem, valami kis szerelmi história is bele játszott a dologba. Egy napon eljött hozzám ez a barátom, s azt mondota, hogy alighanem eltévesztette az életét, s hogy miképpen vélekedem a dolog felől. Azt mondtam, hogy alighanem igaza van. Azt felelte, hogy leg.obb lesz, ha agyonlövi magát. Csakhogy ehhez pisztoly kellett. Csakhogy nem volt pénzünk. Tanácsoltam, hogy a vizbe fulással is lehet némi eredményt elérni, s az olcsóbb is. Ez is tetszett neki, csakhogy valami akadály is került. Pompásan tudott uszni. Egészen másképp állott volna a dolog, ha künn lett volna a szabad tengeren. Lementünk a partra. Amint ott állunk a parton, valami uszik felénk és éppen a költő lábánál kötött ki. Egy mentőöv volt. Ezen bizony vagy három hétig is elélhetett volna a nyilt tengeren, ha kellő élelemmel elláthatta volna magát. Ekkor rendkivüli gondolatunk támadt. Azaz hogy nekem támadt ötletem — a költőnek soha sincsen gondolata, különösen akkor nem, amikor költ. Arra gondoltam, hogy a mentőövet elzálogosithatjuk és vehetünk rajta pisztolyt. A zálogházas bizony nem sokra becsülte az övet, de adott érte egy pisztolyt. Mikor átadta, megkérdezte:

— Mire való kérem ezt a pisztoly?

Félrevontam és igy szóltam:

— Az az ur oda künn költő és öngyilkos akar lenni.

A zálogos megnyugodott, azt mondta, hogy ez egészen rendjén van. A költő azt kivánta, hogy legyek jelen, amikor agyonlövi magát, én azonban ugy vélekedtem, hogy az még se járná, hogy jelen legyek egy öngyilkosságnál. Tulajdonképpen le is kellene róla beszélnem őt, mondottam. Ugy argumentáltam, hogy már-már ingadozni kezdett, de akkor hirtelen megigértem neki, hogy mint jó barát mellette leszek. Kimentünk és ő halántékára irányitotta a pisztolyt. Először ugy éreztem, hogy a szivem a megszakadásig puffog és kalapál, aztán, hogy egészen megszünik a dobogása és ott, ahol a szív van, tulajdonképpen csak üres tér tátong. Végre már nem birtam ki felindulásomat, s megkérdeztem:

— Hát miért nem süti már el?

Akkor elsütötte a pisztolyt. A golyó keresztül ment a fején, a költői képességet a közepén találta és magával vitte az utolsó porcikáig. Egészen más ember lett belőle. És örömmel jelenthetem, hogy ez az ember még most is él és azóta egészen helyes, okos, hasznos életet folytat.

•

+ **XVI. Lajos esernyője.** Érdekes tárgyat árvereztek el a minap Párisban egy mütárgy-árverésen: XVI. Lajos esernyőjét, amelyet a király Varenneből való menekülése közben használt. Utközben a király egyszerüen az árokba dobta a kényelmetlen holmit, ahol megtalálták és hosszu ideig a hitelességi okmánynyal együtt egy kis vidéki városka polgármesteri hivatalában őrizték. Meg van róla irva, hogy nagyon nagy és erős szerszám, mint valamennyi esernyő, melyet abban az időben használtak, amikor nagy szekereken és postakocsikon utaztak. Az esernyő szövete buzavirágszin nehéz selyemből készült, természetes szinü rózsákkal, himzett bordürrel. Aranybronz nyelén a finoman kidolgozott diszités kigyóalakban futott körül. Az elefántcsontogóval ellátott nyél elég erős volt arra, hogy a legádázabb viharban is egész biztonsággal lehessen használni. Az esernyőről a király gyászos menekü éséről szóló történelmi okmányok is szólnak.

•

főzheti az öreg katonát. Lám, Vikit se nevelik csókkal!

Szótlanul, izgatottan ugrott fel s Lonci sohsem látta még ilyen unalmasnak. Még játszani sem akart. Egyszer aztán kisompolygott megint az utcára s odaállt az apja elé:

— Adjál engem idegenbe mesterségre!

A két öreg ugy nézte, mintha megbolondult volna.

— Mit beszélsz te? — kérdezte a bádogos.

— Azt, hogy én más városba szeretnék inas lenni, ahol nincs a hátam mögött az apám, meg az anyám. Hallottam én, hogy mit beszéltetek! S ha édes apám idegenbe lehetett inas, hát én is lehetek.

Az öreg katona azt mondta: bravó! Bors Mihály uram meg egyet fujt a pipájából s eltaszitotta Vikit. Csak annyit mondott:

— Hordd el magad, te csacsi! Majd visszasirnád még az édes anyádat.

Tovább aztán nem is akart hederiteni a Viki beszédére, pedig hát Viki jól kigondolta az ő kis dolgát s azt mondta magának, hogy idegen mühelyben se kapna több verést s legalább nem csufolnák, hogy könnyü neki, mert otthon van, csak félig inas, inkább édes gyerek s annak is egyetlen. Aztán nem kellene hazudni, mintha gyöngy dolga volna. Ha vernék, még dicsőség is volna, hogy igy lesz belőle igazi ember. S mikor olyan szépen kigondolta, Bors Mihály uram rá se akar hederiteni.

De azért napokig gyötörte az apját, az anyját, hogy csak elmegy, nincs már otthon maradása. A végin sirva panaszkodott Román Kázmérnak a bádogosné:

— Itt akar hagyni a fiam.

— Majd kiverjük belőle! — morogta Bors Mihály.

— Hát akkor el is szököm hazulról! — pattant ki Vikiből legtitkosabb gondolata.

Ettől aztán egész estére megromlott Bors Mihály uram kedve. A pipáját szivta s egészen eltemetkezett a füstfelhőkbe, ami jó volt neki arra, hogy a füstől vádolhassa, mert csupa köny volt a szeme. Igazában pedig kicsin mult, hogy el nem tört a mécsese. Csak az öreg katonától röstelte, hogy sirva fakadjon, mint egy gyerek.

Román Kázmér mégis csak meglátta, hogy Viki nagy keserüséget okozott a bádogoséknak. Most már sajnálta, hogy annyit beszélt a katonás nevelésről s valami módon törte a fejét, hogy hibáját jóvá tegye. Volt ideje, hogy törje a fejét, mert Borsék egészen megnémultak a hirtelen bánattól s Viki is ugy állott ottan Lonci mellett, mintha egy jó szóért három verset sirna egy folytában s nem is esnék nehezére.

Köhögött az öreg katona s ugy tett, mintha nagyon jó kedve volna. A gyerekekhez fordult hirtelen:

— Mesélnék nektek valamit!

Lonci hegyezte a fülét.

— Igen, nagyapó! No, mesélj!

— Hát szeretnéd-e te is, Viki?

A fiu azt felelte, hogy igen. De olyan hangon, mintha az orra vére eredt volna meg.

Az öreg katona azonban nem törődött vele, hanem vidáman fogott a meséjébe.

— Hát mondok egy mesét a holt király szivéről. De jól figyelj Viki, mert a végin kérdezni fogok tőled valamit s arra neked felelni kell, még pedig okosan. Ott kezdem hát, hogy Kilikin császárhoz bekopogtat egyszer három szép királyfi. Azt mondják Kilikin császárnak: „Megholt az édes apánk hirtelen s mi hárman egyidősek vagyunk, nem tudjuk, melyiké legyen a trón! Te döntsd el, Kilikin császár, mert hallottuk híredet, messze földön te vagy a legbölcsebb!" Egyformán szépek, egyformán daliások s egyforma idősek voltak a királyfiak s bizony hiába törte a fejét Kilikin császár, még ő sem tudott valami okosat kisütni. Akkor egyszer csak megbökí ujjával a homlokát s azt mondja a három királyfinak: „Hozzátok ide az apátok holttestét, fel fogom állitani s amelyik közzületek nyilával eltalálja a holt király szivét, azé legyen a trón!" A három királyfi azt mondta: „Jól van!" A holttestet előteremtették, Kilikin császár emberei odaerősitették egy palánkhoz, hogy egyenesen állott, aztán kivonult a nép, de maga Kilikin császár is, hogy megbámulják a célversenyt. Az első királyfi ellőtte a nyilát és ha nem is találta el a holt király szivét, de messzi se járt tőle. A második királyfi borzongott egy kicsit, mikor ott látta maga előtt édes apját holtan, de azért ő is ellőtte nyilát s nem volt ügyetlenebb a testvérénél. A nép még tapsolt is neki. A harmadik eldobta a fegyverét s azt kiáltotta: „*Én nem tudok az édes apám szivébe lőni, még ha nem is él már!*"

A két gyerek mohón figyelt. Az öreg katona hirtelen csak megkérdezte Vikit:

— Hát melyiknek itélted volna a trónt?

— A *harmadiknak* — felelte Viki az izgatottságtól rekedten. Mert az volt a legjobb királyfi, aki akkor sem bántotta az édes apját, mikor az már nem is élt.

— Bravó! — szólt az öreg katona. Kilikin császár is ugy itélt, mint te. De akkor aztán édes fiam, azt is mondd meg nekem, hogy *hát te milyen fiu vagy, ha akkor sebzed meg az édes apád szivét, mikor még fáj neki, mert még meg se halt?*

Viki lesütötte a szemét, nagyon égette a szégyen. Mikor az öreglegény először kinozta meg, az nem fájt ugy neki, mint ez a mese. Lassan kihuzta kezét a Lonciéból s Bors Mihály uramhoz indult, szinte öntudatlan.

Román Kázmér meg biztatta:

— Ugy, ugy, fiam! Menj az apádhoz, csókold meg a kezét s arról többé szó se legyen, hogy elszöktél hazulról s itt hagyod apádat, anyádat. Igéred?

— Igérem.

Csöndesen, mélységes fájdalommal suttogta Viki ezt a szót s mikor le akart hajolni, hogy megcsókolja Bors Mihály kezét, szeméből kiszakadtak a könnyek, sirva és megbánással esett a reszkető ember lábaihoz. De az öreg katona megsimogatta érte a fejét és Lonci letérdelt melléje a földre, hogy vigasztalja.

Elérzékenyült a bádogos is:

— Édes jó fiam!

Fölemelte, megcsókolta, soha ugy nem szerette, mint ebben a pillanatban. Már kiesett a nyil a szivéből s nem is fájt a seb: egy kis szeretettől hamar behegedt...

(Folytatása következik.)

+ **Asszony-börzianerek.** Az angol asszonyok már a börzéig is eljutottak. Néhány évvel ezelőtt a nők még nem ismerték a börze titkait, manapság azonban már a börzeügynök angol előkelő szalonokban is található s a hölgyek most értékpapirokat vesznek spekulációra. A kerékpárt is nemcsak sportcélokra használják, hanem spekulálnak vele. Ha nem sikerül az üzlet, akkor férjük vagy testvérük kifizeti a differenciákat, ha pedig nyernek, akkor drága toalettjeik költségeit fedezik a nyert pénzzel. Sokat beszélnek az angol társaságban arról, hogy egy előkelő hölgy rövid idő alatt közel öt millió koronát nyert a börzén s más hölgyek egy-két milliónyi összegekbe játszanak. Van egy sereg cég, amely főleg hölgyekkel van üzleti összeköttetésben. Börzei ügynököknek tönkrement, de előkelő származásu embereket alkalmaznak, akik a legfelső körökben terjesztik a börzemániát. Ezek a gentleman-ek hölgyeiknek jó tipeket adnak, rábeszélik őket, hogy játszszanak s aztán megbizóikkal osztoznak a nyereségen. Ez a mánia a legfiatalabb hölgyek körében is terjed, akik ékszereiket teszik zálogba, kölcsönt kérnek barátnőiktől, csakhogy a differenciákat megfizethessék. Családokat is tönkre tettek már angol hölgyek a börze-mánia miatt.

•

+ **Rendkivüli temetkezések.** Egy angol lap néhány különcről emlékezik meg, aki abban üt el más embertársaitól, hogy a halálára egészen különös intézkedéseket tett. Tongban egy hetvenhat esztendős bányász meghalt s olyan koporsóba tették, amelyet saját állitása szerint husz esztendővel ezelőtt készittetek. Amig élt, a maga és a felesége ruháit tartogatta benne. Fejpárnának az öreg bányász egy széntuskót kapott, amelyet évek során át őrzött; mellette pipája és dohányzacskója feküdt. — A cardiffi temetőben néhány esztendővel ezelőtt egy csontvázat ástak ki, amelynek lábánál egy uj pár szeges cipőt találtak. Azonkivül fogai között pipát szorongatott és egy eldugaszolt üveg grogot a hóna alatt. — Egy liverpooli asztalos halála előtt megigértette a családjával, hogy szerszámainak egy részét, kedvenc pipáját és jó adag dohányt tesznek melléje a koporsóba. Szórul-szóra teljesitették a kivánságát. — Lady Gosz, akinek a férje harminc évig orgonista volt a Pál templomban, azt kérte, hogy a szerelmes leveleit, amelyeket a férjétől kapott, temessék el vele. Az első szerelmes levelet akkor irta neki későbbi ura, amikor még mind a ketten tizenhat esztendősek voltak. — Egy Robinson nevü öreg ur meghagyta, hogy egy aranyláncon és órán kivül, amelyet az unokaöcscsének hagyományozott, összes ékszereit temessék el vele. Ezt a kivánságát nagy ellenkezéssel bár, de mégis teljesitették s igy körülbelül nyolcezer korona értékü gyürü, nyakkendőtü és egyéb ékszer fekszik mint holt tőke a sirjában. — Egy angol katona nemrégiben hazatért Afrikából golyóval a testében. A golyót kivették, s a katona amlettet akart készittetni belőle az óraláncára. Hanem halálos betegségbe esett. Erre megkérte ápolóit, hogy ha meghal, a golyót tegyék a jobb kezébe. — Egy vallásos angol hölgy, aki családjának utolsó tagja volt, ugy végrendelkezett, hogy a családi bibliát a feje alá, az uj testámentomot, amelyet olyan szokszor olvasott életében, a lábához, imakönyvét az egyik énekes könyvét a másik kezébe tegyék. Hogy annál bizonyosabb legyen a dolgában, végrendelete végrehajtójával erősen megigértette, hogy teljesiteni fogja végső akaratát s hogy egészen bizonyos legyen a dolgában, tizezer koronát hagyományozott végrendelete végrehajtójának. Ez az ur aztán gondoskodott arról, hogy a vallásos hölgy végső akarata pontosan teljesüljön. Maga helyezte el az emlitett tárgyakat a koporsóba s ugyancsak vigyázott, hogy senki azokat el ne mozditsa a helyéről. — Végül New-Yersey államban, Trentonban élt egy excentrikus hölgy, aki az egész vagyonát a sirjába akarta vinni. Ez a vagyon záloglevelekből állott, amelyeket sehol sem tudtak megtalálni a rokonok. Amikor aztán megvizsgálták a halottat, látták, hogy a teste flastrommal van betapasztva. Mikor pedig ezt a flastromot lefejtették, alatta megtalálták az értékpapirokat. Vagy egy milliót értek.

KÖZGAZDASÁG.

Hetiszemle.

Budapest, február 22.

Gabonapiaczlet. (A *Budapesti Napló* tudósitójától.) Az időjárás e héten is tulnyomóan száraz és tartós hideg mellett derült volt, e mellett azonban a vetések nagy része a bőséges hóesés által az időjárás befolyásától meg van védve. A vetések károsodásáról eddigelé nem érkezett panasz. A vizállás továbbra is csökkent és a jég az összes folyókon ujból beállott. A külföldön az időjárás ugyancsak fagyos és erősen télies.

A külföldi piacokon az üzlet alapirányzata továbbra is szilárd, de a forgalom állandóan csak mérsékelt. Amerikában a látható készletek tartós csökkenése szilárditólag hatott, később azonban az irányzat visszaesett, mert az európai piacokon nem talált elég támaszt és a kiviteli kereslet is csak mérsékelt marad. Az áringadozások különben a mult héthez viszonyitva egyenlegként alig tüntetnek fel valamelyes változást. A vetések az Unióban a bőséges hólepel által a fagy ellen jól vannak védve. Argentiniából jelentik, hogy a piacra kerülő buza minősége nem teljesen kielégitő. Angliában az irányzat nyugodt maradt, az árak azonban tartottak maradhattak, éppen ugy, mint a francia piacokon is, habár a kereslet valamivel gyengébben alakult. A német piacokon kezdetben jobb forgasztás mellett szilárd volt az irányzat, utóbb azonban az árak valamivel csökkentek.

Nálunk a kereslet kenyérmagvak iránt gyengült, az árak azonban alig változtak. Takarmánycikkek iránt a hangulat szilárd és habár a forgalom mérsékeltebb, az árak némileg magasabbak is.

Az üzleti forgalomról e héten a következőket jelenthetjük:

Buza csendes irányzatban indult. A malmok tartózkodóak voltak és a kereslet is szük keretben maradt, minélfogva az árak alig tartottak és tulajdonosok engedményekre voltak kényszerülve. A tartósan fagyos, hideg időjárás behatása alatt később jobb kereslet mutatkozott, a hangulat kellemesebbre fordult és az árak a hét végével is változatlanul jegyeznek. A hozatalok eladatlan áruban nagyon gyengék és az elkelt ca. 150.000 mm. tévő hetiforgalom zömét raktáráru, valamint tavaszi szállitásra szóló hajóáru képezi.

Rozs e héten is csak mérsékelten volt forgalomban; a gyenge kinálat dacára a kereslet ugy a fogyasztás, mint az export részéről is csak gyenge maradt és az árak a mult héthez viszonyitva, változatlanok. Minőség szerint helyben és helybeli paritásra 7.10—7.20, finom áruért 7.30 koronáig jegyzünk. Nyiri származékokban alig volt forgalom és Debrecen-Nyiregyháza távolságában inkább névlegesen 6.70 koronát jegyzünk.

Arpa (takarmány- és hántolási célokra) továbbra is csak mérsékelten van kinálva, mig a kereslet ugy hizlalók, különösen azonban gyárosok részéről élénken alakult. Az árak igy szilárdak voltak és 10 fillérrel emelkedtek, minőség szerint 6.25—6.50 koronát fizetnek helyben. Állomásokon átvéve sör- és malátaárpákban a hangulat ugyancsak szilárd eladások azonban egyébként teljes mult heti árak mellett csak szórványosan történnek.

Zab e héten tartott maradt. A hozatalok mérsékeltek maradtak ugyan, azonban a kereslet nem haladta tul a rendes mértéket. Jobbminőségü áru továbbra is csak gyengén van kinálva. Körülbelül 4000 mmázsa forgalom mellett minőség szerint 6.30—6.50 korona között, jobb és prima-áruért 6.50—6.65 korona cassa között fizettek.

Tengeri továbbra is szilárd. A hét elején élénkebb volt a kereslet, amely azonban később a nagyobb mennyiségben piacra kerülő romániai áru kinálatával megszünt. A mult héthez viszonyitva mindazonáltal 5—10 fillérnyi árjavulás mutatkozik és budapesti paritásra 5.35 koronáig cassa jegyzünk. Tiszavidéki állomásokról ugyancsak budapesti paritásos árakat 4.60—4.95 között és Kőbányán mérsékelt forgalom mellett 5.40—5.45 koronát fizettek. Román tengeri, melynek minősége nagyon kielégitő, néhány fillérrel többet ért el. Hibás áruból eme származékokban szeszgyárosok részére tavaszi szállitásra nagyobb tételek keltek el 4.75—4.65 korona árakon elvámolva helyben.

REGÉNY.

A rajongók.

— REGÉNY —

Irta: **STEPNJÁK.**

80

Most megint egy öreg ur lépett be, nagy kopott hivatalos forma felöltőben. Szemével pislogva, rosszkedvüen nézett körül, s levegő után kapkodott. Valószinüleg nagyon sietett, most levette kalapját, s kivéve zsebkendőjét, megtörülte nagy homlokát s kopasz fejét. Andrejnak ugy tünt fel, hogy már látta valahol ezt az arcot.

— Itt van végre Mikael Evgrafics! — szólt Varia. Az iroda ajtóban kövér rendőrtisztviselő jelent meg.

— Látogók a „politikusok"-hoz, kiáltott.

Varia hirtelen felfutott a nehány lépcsőn s az irodaajtóban állott.

— Mikael Evgrafics, szólt a hivatalnokhoz, akit ugy látszott jól ismert, elhoztam magammal a Dudoroffék bátyját. Csak ezért jött Moszkvából s ma este visszautazik. Nem ért rá engedélyt szerezni; de meg vagyok róla győződve —

A rendőrtiszt tetőtől-talpig végig mérte az ujdonsült bátyot, aki előlépett s udvariasan meghajolt.

— Irja be a nevét a hivatalban, szót Variához fordulva. Hanem legyen rá gondja, hogy ilyesmi máskor meg ne történjék. Ismeri a szabályokat.

A kopaszfejü öreg ur szintén közelébb lépett. A Dudoroff név hallatára rendkivüli meglepetést mutatott s gyanus tekintetet vetett a növérek bátyjára. Egy csodálkozó „hm"-al megfordult.

— Bocsánat uram, szólt azután, a tisztviselőhöz fordulva elég nyugodtan, én is külön a Dudoroffokhoz jöttem. A nagybátyjuk vagyok, nevem Dudoroff Timothy.

— Nem engedhetem meg, szólt határozottan a tisztviselő. Már két látogató van.

— De nekem külön engedélyem van a központi hivataltól és a nagybátyjuk vagyok. Minthogy idegenek is kapnak engedélyt, szólt az öreg ur, gyanus tekintetet vetve Andrejra.

— Lehetetlen. Tessék máskor jönni, felelt a tisztviselő a nélkül, hogy csak rá is hallgatna.

Azután még néhány parancsot osztott ki, sarkon fordult s visszament az irodába. Az öreg azonban sehogy sem akart megbékülni. Teljesen kétségbeejtette ez a tisztelethiány.

— Hallatlan! Panaszt emelek az igazgatónál! kiáltott s indult a hivatal felé.

Várián hideg remegés futott végig. Előre látta a katasztrófát. Oda futott tehát az izgága öreg urhoz s bizalmasan megfogta a kezét.

— Az istenért mit csinál! — sugta a fülébe. Az az ember Masa jegyese. Őrülten imádják egymást. Vele megy Szibériába s most azért jött, hogy megbeszéljék a házasságot. Ha botrányt csinál, tönkre teszi a boldogságukat. Csak maradjon nyugodtan. Mindjárt eligazitom a dolgát.

Varia az irodába sietett, hogy teljesitse igéretét, az öreg ur pedig elment, hogy kezet szoritson leendő rokonával.

— Ismerem a titkát fiatalember, sok örömet s boldogságot kivánok, szólt, de hirtelen elakadt a hangja s ijedten bámult Andrejra.

Andrej ránézett, az hitte megőrült, s azután ő is nagyot nézett. Megismerték egymást. Az öreg ur Andrej utitársa volt a határról Szt.-Pétervárra.

— Ugy hiszem, már találkoztunk valahol, szólt az öreg ur remegő hangon.

Harag és jóindulat — hirtelen elmult. Emlékezett még arra, amit a vasuti kocsiban mondott s most egészen megbénitotta a félelem.

— Lehet, felelt Andrej, de nem tudom, hol lehetett.

Nem akarta elriasztani a félénk öreg urat. Az öreg ur fölöslegesnek találta feleleventeni Andrej emlékezetét. Mindenesetre igen szives volt vele szemben. Nem kellett már tőle tartania.

— Nem leszek akadályára fiatal barátom. Csak látogassa meg Masát — szólt. Ha én nem is láthatom, legalább vigye el neki az én üdvözleteimet is. Hja, az öregeknek hátul kell maradniok, a fiataloké az elsőbbség.

És igy beszélt tovább szüntelenül, magáról a leányokról, dicsérte mindkettőt, különösen Masát, de leginkább nagy csodálkozásáról beszélt, amikor meghallotta, hogy a leányok résztvettek „ezekben az összeesküvésekben".

— Epidémia uram, valóságos epidémia, ismételgette.

Varia a legbarátságosabb beszélgetésben találta őket. Mindent közös megelégedésre igazitott el. A két nővért külön látogatják meg. Az öreg ur a fiatalabbikat, Andrej és Varia az öregebbiket látogatják meg.

Az öreg Dudoroff már néhány perc mulva került sorra. Alig egynegyed óra mulva látszólag igen megelégedetten tért vissza.

— Szóltam nekik, hogy itt van; Masa bizonyára örül, ha már előbb hallja, — szólt bizalmasan Andrejhez.

Más csapatok mentek be, atyák, anyák, feleségek, gyermekek. Sietve mentek be egymás után, ki-ki virággal, csomaggal kezében. Mikor visszatértek, már nem volt virág a kezükben, nem volt derültség arcukon. A rövid pillantás az sötét üregbe mindkettőt elrabolta. Némelyek egészen meg voltak törve; mind igyekeztek erőseknek látszani. Megannyi kisérletként léptek ki a boltozott folyosó félhomályába. Andrejt a látvány rendkivül lehangolta. Ugyis kevéssé érzékeny idegeit még jobban megedzették az utolsó napok eseményei. Mégis, amint olvasta a szomoru arcok alatt elrejtett tragédiákat, ugy látszott neki, hogy soha életében nem látott annyi szenvedést, mint ebben a két órában, a börtönfolyosón.

Végre ők is sorra kerültek. Dudoroff Mária volt a legutolsó a sorban.

— Menjünk, szólt Varia.

(Folytatása következik.)

Ipar és kereskedelem.

A kis-garami zománctelep eladása. Lukács László pénzügyminiszter a Ház mai ülésén oly jelentést terjesztett elő, amelyben felhatalmazást kér a képviselőháztól, hogy a zólyommegyei kis-garami állami zománc-gyártelepet eladhassa. A gyártelep az utóbbi években esztendőnkint negyvenezer korona deficittel dolgozott, mert a külföldi verseny olyan konjunkturákat teremtett a piacon, amelyek az állami kezelésbe bele nem illeszthetők. A vevő a pilzeni „Actiengesellschaft der Emailgeschirrfabrik", mely kötelezte magát a zománcedénygyári üzem folytatására, a gyárban belföldi személyzet alkalmazására, hazai nyersanyag feldolgozására és arra, hogy gyártmányait az eddigi védőjegy alatt fogja áruba bocsátani. A gyár ingó és ingatlan leltárának értéke 1,033.969 korona, ezzel szemben a pilzeni részvénytársaság csak 500.000 korona vételárat ajánlott föl. A pénzügyminiszter mégis az ajánlat elfogadását kéri, mert a gyár lellári értéke nem felel meg a forgalmi értéknek. Az igy nyert 500.000 koronát a zólyom-brezói gyártelepnél tisztviselői lakások építésére forditják.

A Budapesti Bankegyesület részvénytársaság mult évi mérlege a következő számadatokat tartalmazza:

Mérlegszámla. *Vagyon.* Pénztár 343.351 K., váltók 5,620.663 K., adósok 15.452.366 K., banküzleti befektetés 6.350.828 K., szindikátusi részesedések 3.429.865 K., bankegyesületi váltóüzleti részvények 1.700.000 K., értékpapirok 2,546.515 K., külföldi értékek 91.895 K., ingatlanok 1,438.435 K., különfélék 212 K., leltár 29,185 K., összesen 37,003.520 K.

Teher: Részvénytőke 12,000.000 K., általános tartalékalap 1,248.927 K., betétek és hitelezők 16,481.970 K., elfogadványok 1.200.000 K., előleg vasuti elsőbbségi részvényekre frankfurti vasuti bankoknál 4,987.795 K., tárca-hitelegyleti biztositék-alap 89.258 K., intézeti nyugdijalap 104.500 K., átmeneti kamatok 49.540 K., különfélék 16.064 K., nyereségáthozat 1899-ről 61.492 K., nyereség 1900. december 31-én 763.970 K., összesen 37.003.520 K.

Nyereség- és veszteségszámla. Tartozik. Betét-kamatok 310.138 K., igazgatósági tiszti fizetések és költségek 322.190 K., adó 70.000 K., értékpapir veszteség 18.145 K., nyereség 825.463 K., összesen 1,545.938 K. *Követel.* Kamatok 767.065 K., értékpapir-kamatok (adómentes) 302.774 K., szindikátusi nyereség 86.206 K., jutalékok 189.110 K., házbér övedelem (adómentes) 59.217 K., nyereség-áthozat az 1899. évről 61.492 K., összesen 1.545.938 K.

Az Országos Iparegyesület végrehajtó bizottsága tegnap *Matlekovits* Sándor elnöklete alatt ülést tartott, melyen *Gelléri* Mór igazgató bejelentette, hogy a munkásügyi szakosztály legközelebbi ülése március első felében lesz, amikor Neményi Ambrus orsz. képviselő fogja megtartani a munkáslakásokról szóló előadását. Dr. *Soltész* Adolf titkár bemutatta a hajlitott fabutoripari szakosztálynak az iparág sérelmei ügyében készült előterjesztését. A bizottság ez előterjesztés alapján hozzájárult ahhoz, hogy a kereskedelmi és földmivelési miniszterekhez emlékiratot terjesszenek föl. A fővárosi iparoktatásügyi bizottmányba a bizottság *Thék* Endre alelnököt, *Palóczy* Antal, *Ráth* Károly, dr. *Wagner* Jenő igazgatósági tagokat és *Gelléri* Mór igazgatót küldte ki. *Molnár* Mihály igazgatósági tagnak a keztyübőrök meghonositasa ügyében előterjesztett inditványát a bizottság a bőripari szakosztályhoz tette át.

A Magyar Acetylen-gáz Részvénytársaság (Budapest, VI. Felső-Erdősor 3.) részvénytőkéjének ezidő szerint 1,000.000 koronára való felemelését határozta el, hogy a *saját* carbidszükségletének fedezésére tervezett carbid-gyárat, valamint a Nagy-Szalonta, Tokaj, Alsó-Kubin stb. városokkal szerződött központi acetylen-világitási telepeket kiépithesse. Az uj részvények eladása most van folyamatban és tekintettel a most már kiválóan prosperáló vállalatnak évtizedekre jól biztositott jövedelmezőségére, az uj részvények iránt általános érdeklődés mutatkozik, különösen a magán-pénzkörökben.

Tavaszi luxusló-vásárok. Az O. M. G. E. védnöksége alatt a *Budapesti Tattersall* által szokásosan rendezett luxusló-vásárokat a kereskedelmi miniszter engedélye folytán a folyó évtől kezdve minden tavasszal két, ősszel pedig egy alkalommal rendezik. A székesfőváros gyámolitó hozzájárulása következtében minden egyes vásár dijazással is lesz egybekötve. A folyó évi luxusló-vásárok terminusai a következők: a tavaszi XVII. és XVIII. számu vásároké március hó 21., 22. és 23-ika, — illetve április 28., 29. és 30-ika, az őszi XIX. számu vásáré szeptember hó 28., 29. és 30-ika.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferencvárosi petróleum-rakodónál lévő székes-fővárosi sertés-konzumvásár árjegyzése 1901. évi február 23. Készlet 520 darab. Érkezett 1213 darab. Összesen 1534 darab. Eladatott 1213 darab. Maradt 321 darab. Napi árak: 120—180 kilogramm sulyban 84—90 koronáig, 220—280 kilogramm sulyban 86—92 koronáig. 320—380 klgr. sulyban 86—92 K.-ig. Öreg nehéz páronkint 400—500 kilós 82—86 koronáig. Malac 68—84 kgrig ——— korona. A vásár élénk.

A budapesti gabonatőzsde.

Budapest, február 23.

Ma a készáru-üzlet csendes volt. Elkelt összesen 20,000 mm. változatlan árakon.

Román tengeriből ismét eladatott egy 8000 métermázsás tétel 4.65 K. áron ab Budapest, a hajózás megnyitásakor való szállitásra.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 79 k. 7· K. 75 f., 500 mm. 78·5 k. 7 K. 92½ f., 500 mm. 78 k. 7 K. 85 f., 100 mm. 78 k. 7 K. 80 f., 400 mm. 77·5 k. 7 K. 77½ f., 3000 mm. 77 k. 7 K. 80 f., 1700 mm. 77 k. 7 K. 80 f., szállitásra, 900 mm. 76·5 k. 7 K. 80 f., szállitásra, 100 mm. 77·3 k. 7 K. 60 f., felső, 100 mm. 77 k. 7 K. 75 f., 100 mm. 76·3 k. 7 K. 60 f., 400 mm. 75 k. 7K. 50 f.

Pestvidéki: 100 mm. 78 k. 7 K. 62½ f., 150 mm. 78 k. 7 K. 62½ f., 1200 mm. 77·5 k. 7 K. 65 f., 200 mm. 78 k. 7 K. 65 f., 900 mm. 77·5 k. 7 K. 60 f., 100 mm. 77·5 k. 7 K. 60 f., 100 mm. 77 k. 7 K. 65 f., 100 mm. 76·5 k. 7 K. 65 f., 100 mm. 77 k. 7 K. 55 f. 100 mm. 77 k. 7 K. 60 f., 500 mm. 77·5 k. 7 K. 60 f. 100 mm. 76 k. 7 K. 60 f., 350 mm. 76·5 k. 7 K. 62½ f., 150 mm. 75·8 k. 7 K. 62½ K.

Fehérmegyei: 250 mm. 78 k. 7 K. 75 f., 2500 mm. 77·5 k. 7 K. 67½ f.

Raktárból: 1800 mm. 78 k. 7 K. 73 f., 1350 mm. 77 k. 7 K. 65 f., 1300 mm. 76 k. 7 K. 45 f.

Mind három hónapra.

Rozs: 200 mm. 7 K. 25 f., 200 mm. 7 K. 20 f., 100 mm. 7 K. 35 f., 100 mm. 6 K. 70 f.

Zab: 100 mm. 6 K. 40 f., 100 mm. 6 K. 60 f., 100 mm. 6 K. 25 f.

Készpénzfizetés mellett.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktőzsde szokásai szerint, készpénzben 50 kilogrammonkint. — A minőség hektoliterenkint és kilogrammonkint.

Buza		Kilós	50 kilogramm ára K.-tól	K.-ig	Kilós	50 kilogramm ára K.-tól	K.-ig
Tiszavidéki	ó	75	7.35	7.45	79	7.75	7.90
„	„	76	7.45	7.60	80	7.85	7.95
„	„	77	7.60	7.70	81	—.—	—.—
„	„	78	7.65	7.75	82	—.—	—.—
Fehérmegyei	„	75	7.25	7.45	79	7.75	7.85
„	„	76	7.45	7.60	80	7.85	7.90
„	„	77	7.60	7.70	81	—.—	—.—
„	„	78	7.65	7.75	82	—.—	—.—
Pestvidéki	„	75	7.25	7.40	79	7.65	7.75
„	„	76	7.35	7.45	80	7.75	7.85
„	„	77	7.50	7.60	81	—.—	—.—
„	„	78	7.60	7.70	82	—.—	—.—
Bánsági	„	74	7.30	[illegible]	78	7.65	7.75
„	„	75	7.35	[illegible]	79	—.—	—.—
„	„	76	7.45	7.60	80	—.—	—.—
„	„	77	7.60	7.70	81	—.—	—.—
Bácska	„	73	7.35	7.45	78	—.—	—.—
„	„	74	7.40	7.55	79	—.—	—.—
„	„	75	7.55	7.65	80	—.—	—.—
„	„	76	7.70	7.80	81	—.—	—.—

Egyéb gabonaneműek			Kilós	50 kilogramm ára K.-tól	K.-ig
Rozs	uj	elsőrendű	70—72	7.15	7.30
„	„	másodrendű	—	7.—	7.05
Árpa	„	takarmány	60—62	6.10	6.20
„	„	égetni való	62—64	5.90	6.10
„	„	sörfőzésre való	64—66	—.—	—.—
Zab	„	—	39—41	6.15	6.60
Tengeri	ó	bánsági	—	6.15	6.30
„	„	másnemű	—	5.25	5.35
Repce	uj	káposzta	—	—.—	—.—
„	„	bánsági	—	—.—	—.—
Köles	„	—	—	5.10	5.30

A határidőüzlet folyamán a következő kötések történtek:

Buza áprilisra . . . 7.46—7·47
Buza októberre . . . 7.63—7.62
Rozs áprilisra . . . 7.27
Rozs októberre . . . 6.64—6.65
Zab áprilisra . . . 6.20—6.18—6.19
Tengeri májusra . . 5.17—5.16—5.18—5.19—5.18
Tengeri juliusra . . 5.30—5.31
Repce augusztusra . —.——.—

Déli egy órakor a következő záróárakat állapitották meg hivatalosan a tőzsdén:

Buza áprilisra	7.47	pénz	7.48	áru
Buza októberre	7.69	„	7.70	„
Rozs áprilisra	7.26	„	7.27	„
Rozs októberre	6.65	„	6.66	„
Zab áprilisra	6.19	„	6.21	„
Tengeri májusra	5.16	„	5.17	„
Tengeri juliusra	5.28	„	5.29	„
Repce augusztusra	12.60	„	12.70	„

Délután fél 5 órakor zárul:

Buza áprilisra . . . . . . 7.47— 7.48
Buza 1901. októberre . . . . 7.63— 7.64
Rozs áprilisra . . . . . . 7.26— 7.27
Rozs októberre . . . . . . 6.64— 6.65
Zab 1901. áprilisra . . . . 6.18— 6.19
Tengeri májusra . . . . . 5.17— 5.18
Tengeri juliusra . . . . . 5.29— 5.30
Repce augusztusra . . . . 12.60—12.70

A budapesti értéktőzsde.

A mai előtőzsdén az ultimó-halasztás talált elintézésre, amely tekintettel a felette bő pénzanyagra és a fennálló igen csekély engagementokra, gyors, sima és jutányos módon ment végbe. Az ezután létrejött üzlet ugy forgalom, mint árváltozás tekintetében a legminimálisabb határok között mozgott.

A zárlat csendes volt.

A helyi és járadékpiac változatlan volt.

A déli tőzsde különféle kedvezőtlenebb hirre egy árnyalattal gyengébb volt s a vezető értékek némileg alacsonyabbak voltak.

A helyi piacon közutiak 3—4 koronával visszafejlődtek.

Járadékok szilárdak, mig a valutapiac változatlan.

Az előtőzsde csendes.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 685.—. Osztrák hitelrészvény 673.75—674.75. Államvasut 671.——671.75. Koronajáradék 93.62·5—93.65. Jelzálog 441.—. Rimamurányi 477.— korona.

A déli tőzsde némileg gyengébb.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 683.——683.75. Osztrák hitelrészvény 673.——673.25. Államvasutak 670.——670.75. Koronajáradék 93.62·5—93.75. Jelzálogbank 440.—. Közuti vasut 575.50—576.50 korona.

Forgalomba került: Salgótarjáni 631.— korona.

Utótőzsde. A 4 órai zárlatkor maradt:

Osztrák hitelrészvény 673.50. Magyar hitelrészvény 683.—. Leszámitoló bank részvény 426.—. Rimamurányi vasműrészvény 476.—. Osztrák-Magyar államvasut 670.50. Közuti vasut részvény 576.—. Városi villamos vasut részvény 277.— korona.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezónszerü hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapitotta meg:

Jegyzések: Heremag: lucerna magyar 43.—48.— korona, vörös aprószemü 48.—50.— korona, vörös erdélyi —.——— korona, vörös bánsági —.———.— korona, középszemü 55.——58.— korona, nagyszemü 61.—65.— korona. Disznózsir: budapesti: 54.50—55— korona, vidéki —.———.— korona. Táblaszalonna: légenszáritott vidéki —.———.— korona, városi 4 darabos 44.50—45.—. korona, 3 darabos 47.50—48.— korona, füstölt —.———.— korona. Szilva: boszníai, szokás szerinti minőség 15.——15.50 korona 120 darabos —.————. korona, 100 darabos 16.25—16.50 korona, 85 darabos 17.——17.50 korona, azonnali szállitásra. Szerbiai szokás szerinti minőség 14.50—14.75 korona, 100 darabos 15.50—15.75 korona, 85 darabos 16.50—16.75 korona. Szilvaiz: szlavóniai 19.25—19.50 korona, szerbiai 18.——19.— korona, azonnal való szállitásra.

A bécsi értéktőzsde.

A mai *előtőzsdén* ismét nagyon csendes volt a forgalom.

Déli tőzsde Berlinre kedvetlenül indult.

Zárlat is gyenge.

Bécs, február 23. *(Magyar értékek zárlata.)* 4%-os aranyjáradék 118.—. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegy 142.—. Magyar vasuti kölcsön ezüstben 100.60. Magyar keleti vasuti állami kötvény 119.—. Magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 424.—. Rimamurányi vasműrészvény 476.52. Magyar koronajáradék 93.60. 4%-os Magyar földteherm. kötvény 92.70. Magyar hitelbank részvény 682.—. Magyar nyeremény kölcsön sorsjegy 168.25. Kassa-oderbergi vasuti részvény 358.— Magyar kereskedelmi bank ——. Magyar cukoripar 1905.—.

Bécs, február 23. *(Osztrák értékek zárlata.)* 4·2%-os papirjáradék 98.60. 4%-os osztr. aranyjáradék 117.95. 1860-iki sorsjegy 137.35. Osztrák hitelsorsjegy 392.—. Angol-osztrák bank 274.—. Bécsi bankegyesület 469.—. Osztrák-magyar bank 1671. Déli vasut 105.25. Dunagőzhajózási részvény 772.—. Dohányrészvény 298.— Császári és királyi arany 11.34. Német bankváltók 117.40. 4·2%-os ezüst járadék 98.35. Osztrák koronajáradék 98.—. 1864-iki sorsjegy 205.—. Osztrák hitelintézeti részvény 673.50. Unionbank 538.—. Osztrák Länderbank 413.50. Osztrák-magyar államvasut 670.50. Elbavölgyi vasut 477.—. Alpesi bányarészvény 439.—. 20 frank. arany 19.08. Londoni váltóár 240.52. Bécsi Tramway Litt B. 274.—. Bécsi Tramway Litt A. 277.—. Lipót kohó —.—. Az irányzat csendes.

Bécs, február 23. (A *Budapesti Napló* tudósitójának telefonjelentése.) A *délutáni magánforgalomban* a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 672.50. Magyar hitelrészvény 683.—. Angol-Osztrák bank 275.—. Bécsi bankegyesület 469.50. Union bank 539.—. Länderbank 414.—. Osztrák-magyar államvasut részvény 670.50. Lombard 105.—. Elbavölgyi vasut 478.—. Északnyugati vasut részvény 467.—. Dohányrészvény 299.—. Rimamurányi vasmű 477.50. Alpesi bányarészvény 439.—. Májusi járadék 98.40. Magyar koronajáradék 93.60. Török sorsjegyek 108.25. Német birodalmi márka 117.45. Napoleon d'or 19.0?.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, február 23. (*Tőzsdei tudósitás.*) A mai értéktőzsde irányzata gyönge volt. Az a hir, hogy a Schaaffhausenféle bankegyesület a Schäffer és társa cég ettdorfi kamgarngyárának fizetésképtelenségében nagy összeg erejéig van érdekelve, elkedvetlenitette a bankpiacot. Kőszénrészvények gyöngültek a ruhrvidéki kőszénpiac helyzetének kedvezőtlen megitélésére. Járadékok nyugodtak. Vasuti értékek el vannak hanyagolva. Gotthardiak alacsonyabbak arra a hirre, hogy az államositás nem áll közvetlenül küszöbön. Transvaaliak szilárdak. A második tőzsdeórában bányaértékek részben javultak. Zárlat szilárd. Zárlatkor bányaértékek megszilárdultak, bankok javultak, készpiac iparértékekben szilárd. Belföldi befektetési papirok magasabbak. Gotthardi vasut javult. Utótőzsde szilárd. Ultimópénz $3^{3}/_{8}$—$3^{1}/_{2}$%. Magánleszámitolási kamatláb $3^{3}/_{8}$%.

Berlin, február 23. *(Zárlat.)* 4·2%-os papirjáradék —.—. 4%-os osztrák aranyjáradék 100.40. Elbavölgyi vasut —.—. Magyar koronajáradék 94.25. Osztrák-magyar államvasut 143.25. Kassa-oderbergi vasut —.—. Bécsi váltóár 85.05. Magyar vasuti beruházási kölcsön 102.75. Alpesi bányarészvény —.—. Disconto-Commandit 184.10. Általános villamossági Edison 209.—. Gelsenkircheni 173.80. Laura-kohó 200.70. 4·2%-os ezüstjáradék 98.30. 4%-os magyar aranyjáradék 99.10. Osztrák hitelrészvény 211.90. Déli vasut 25.30. Károly Lajos vasut —.—. Orosz bankjegyek 216.25. 4%-os uj orosz kölcsön 96.10. Török dohányrészvény —.—. Olasz járadék 96.10. Magyar hitelbank —.—. Dynamit Trust 152.90. Harpeni 168.10. Az irányzat szilárd.

Berlin, február 23. (A *Budapesti Napló* tudósitójának távirata.) *Esti forgalom.* 4%-os magyar aranyjáradék 99.10. Magyar koronajáradék 94.25. Osztrák hitelrészvény 212.—. Osztrák-magyar államvasut 143.25. Déli vasut 25.40. Északnyugati vasut —.—. Elbavölgyi vasut —.—. Orosz bankjegy készpénz 216.25. Buschtiehradi —.—. Orosz bankjegy —.—. (Ultimo.) Lombard —.—.

Frankfurt, február 23. *(Zárlat.)* 4·2%-os papirjáradék 98.50. 4%-os osztrák aranyjáradék 100.30. Magyar koronajáradék 94.35. Osztrák-magyar bank 120.10. Déli vasut 25.10. Elbavölgyi vasut 120.70. Londoni váltóár 204.60.

Bécsi bankegyesület 118.—. Villamos részvény —.—. 3%-os magyar aranykölcsön 85.40. 4·2%-os ezüstjáradék 98.45. 4%-os magyar aranyjáradék 99.10. Osztrák hitelrészvény 211.90. Osztrák-magyar államvasut 143.20. Északnyugati vasut 115.70. Bécsi váltóár 850.33. Párisi váltóár 811.66. Unio bank —.—. Alpesi bányarészvény 218.—. Az irányzat csendes.

Frankfurt, február 23. (A *Budapesti Napló* tudósitójának távirata.) Árfolyamok januárra. *Esti forgalom* Osztrák hitelrészvény 212.25. Osztrák-magyar államvasut 143.30. Déli vasut 25.40. Osztrák aranyjáradék —.—. Olasz járadék —.—. Laura-kohó 180.40. Harpeni 200 50. Discont 184.60. Alpesi —.—. Bécsi bankegyesület —.—. Szilárd.

Hamburg, február 23. (*Zárlat.*) 4·2%-os ezüstjáradék 98.50. 1860. sorsjegy 138.50. Déli vasut 25.—. 4%-os osztrák aranyjáradék 100.20. Osztrák hitelrészvény 211.80. Osztrák-magyar államvasut 143.25. Olasz járadék 96.—. 4%-os Magyar aranyjáradék 99.60. Az irányzat nyugodt.

Páris, február 23. (*Zárlat.*) Osztrák-magyar államvasut —.—. 4%-os osztrák aranyjáradék 101.10. Osztrák Länderbank —.—. 3%-os francia járadék 102 40. Ottomanbank 549.—. 3½%-os francia járadék 102.92. Alpesi bányarészvény —.—. Déli vasut —.—. 4%-os magyar aranyjáradék —.—. Párisi bankrészvény 1078. Olasz járadék 95.70. Francia törleszth. járadék 100.52. Osztrák földhitelintézeti részvény 1245. Török dohányrészvény 323.—. Az irányzat tartott.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Február 23. A sertésüzlet irányzata csöndes.

A) *Hizott sertések ára:* I. A) Magyar elsőrendü: Öreg nehéz (páronkint 400 kilogrammon felüli sulyban) 88—92 fillérig. Öreg közép (páronkint 300—340 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) 97—99— fillérig. Fiatal közép (páronkint 251—320 kilogrammig terjedő sulyban) 94—96— fillérig. Fiatal könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) 90—92— fillérig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 kilogrammon felüli sulyban) ——— fillérig. Közép (páronkint 240—280 kilogramm sulyban) ——— fillérig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. — III. Romániai: Nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) ——— fillérig. Közép (páronkint 250—320 kilogrammig terjedő sulyban ——— fillérig. Könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban. ——— fillérig. IV. Romániai eredeti (Stachl). Nehéz (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. Könnyü (páronkiut 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. — V. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kilogrammon felüli sulyban) —92—94 fillérig. Közép (páronkint 240—260 kilogrammig terjedő sulyban) 90——92 fillérig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) 88——90 fillérig.

Sertéslétszám 1901. február 21. napján volt készlet 32.145 darab. — 1901. február 22. napján felhajtatott 483 darab. 1901. február 23. napján elszállittatott 295 darab. 1901. február 23. napjára maradt készletben 32.333 darab.

ÚTMUTATÓ.

Sternberg Ármin és Testvére cs. és kir. udv. hangszergyár központi főraktárában **Kerepesi-ut 36.** cimbalmok, hegedük, fuvolák s minden más hangszer jutányos árban szerezhető be. Külön zongoratermek a **Kossuth Lajos-utcában** (a Károly-körut sarkán), hol zongorák és pianinok kedvező fizetési feltételek mellett is kaphatók.

Budapesti takarékpénztár és Országos **Zálogkölcsön Részvénytársaság.** Befizetett részvénytőke: **10 millió korona.** Elnök: **Tolnay Lajos,** vezérigazgató: **Bonke Gyula.** Központ: **VI., Andrássy-u. 5.** Magy. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusitó helye: **IV., Koronaherceg-utca 11.** Kézi zálogüzletek: **IV., Károly-körut 18.; IV., Koronaherceg- és Zsibárus-utca sarkán; VII., Király-utca 57.; VIII., József-körut 2.; VIII., Üllői-ut 6. sz.**

Első Leánykiházasitási Egylet Budapesten, **VI. ker.,** Teréz-körut 40—42. szám. **Alapittatott 1863. évben.** Kifizetett nászjutalékok 1892. december hó **31-ig 1,600,000 frt.** Legelőnyösebb feltételek kiházasitási **biztositásokra 300 frttól 10,00 frtig.**

Napirend.

Naptár: Vasárnap, február 24. — Római katolikus: F. 1. Invocabit. — Protestáns: F. 1. Mátyás. — Görögorosz: (február 11.) G. Vagh v. — Zsidó: Adár 5. — Nap kél: 6 óra 34 perckor. — Nyugszik: 5 óra 20 perckor. — Hold kél: délelőtt 9 óra 05 perckor. — Nyugszik: délelőtt — óra — perckor.

A miniszterek nem fogadnak.

Nemzeti Muzeum. Régiségtár, nyitva van délelőtt 9 órától 1 óráig. Többi tárai 1 korona belépődijjal megtekinthetők.

*Nemzetközi kiállitás a Nemzeti Szalon*ban délelőtt 9 órától este 8-ig. Belépődij 1 korona.

Az iparművészeti társulat karácsonyi kiállitása nyitva d. e. 9—12-ig és délután 2—4-ig.

Iparosok oktatása a Nemzeti Muzeumban, az Iparművészeti Muzeumban és a Teknológiai Iparmuzeumban délután 2 órától 4-ig.

Országos Képtár és a Dürer-kiállitás az Akadémiában nyitva délelőtt 9—1-ig.

Iparművészeti muzeum kiállitása nyitva délelőtt 9 órától 1 óráig.

Természetrajzi gyüjtemények muzeuma (Muzeum-körut 4. sz.) nyitva délelőtt 10—12-ig.

Teknológiai Iparmuzeum nyitva van délelőtt 9 órától 12 óráig.

Mezőgazdasági muzeum nyitva délelőtt 9—1-ig.

Földtani intézet muzeuma (Stefánia ut 14.) nyitva délelőtt 10 órától 1-ig.

Közlekedési muzeum a Városligetben délelőtt 9 órától 12 óráig,

Magyar kereskedelmi muzeum a városligeti iparcsarnokban délelőtt 9 órától 12 óráig.

Szabadalmi levéltár (Erzsébet-körut 19.) nyitva délelőtt 9—1 óráig.

Goethe-szoba az Akadémiában zárva.

Muzeumi könyvtár zárva.

Akadémiai könytár zárva.

Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9—12-ig és délután 3—8-ig.

Iparművészeti muzeum könyvtára nyitva délelőtt 10 órától 12 óráig.

Az uj országház kupolacsarnoka és lépcsőháza délelőtt 9 órától este 6 óráig.

Mentőegyesület helyiségei reggel 8 órától este 6-ig.

Állatkert a Városligetben nyitva egész nap. Belépődij 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Muzeum. Igazgatóság: VII. kerület Kerepesi-ut 20. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-től délután 2 óráig. Tudakozó osztály és kereskedelmi szakkönyvtár VII. Kerepesi-ut 22. sz. Hivatalos órák délelőtt 9—12 óráig és délután 3—6 óráig. A hazai termékek állandó kiállitása, (a Keleti mintatár és kereskedelemtörténeti gyüjtemény, továbbá a házi-ipari kiállitás, melyben az üzletvezetőség árusitásokat is eszközöl) a városligeti iparcsarnokban nyitva: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 2 órától 4 óráig. A külföldi kirendeltségek központi üzletvezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V., Váci-körut 32. szám alatt.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Február 23. —

Kinevezések és áthelyezés. Az igazságügyminiszter Vild Károly szabadkai kir. törvényszéki aljegyzőt a szabadkai kir. törvényszékhez jegyzővé, — a vallás- és közoktatásügyi miniszter Riczinger Ignác okleveles tanitót a forbergi állami elemi népiskolához rendes tanitóvá, — a sepsi-szent-györgyi m. kir. pénzügyigazgatóság Opra Vilmos kézdi-vásárhelyi dijtalan adóhivatali gyakornokot a kovásznai kir. adóhivatalhoz dijas gyakornokká nevezte ki, — az igazságügyminiszter Upor Géza liptó-ujvári kir. járásbirósági irnokot a mármaros-szigeti kir. járásbirósághoz helyezte át.

Névmagyarositások. A belügyminiszter megengedte, hogy Fleischmann Jakab budapesti lakos saját, valamint kiskoru gyermekei Ilona és Sándor Fodorra, Schifner József budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei Rezső, Géza és Stefánia vezetéknevének Hajósra, dr. Schönfeld Arthur budapesti lakos Simonra, Tisch Henrik budapesti lakos Tarjánra, Fink János budapesti lakos Fenyvesire, kiskoru Goldstein Jenő József budapesti lakos Gosztonyira, Czeizel Ignác budapesti lakos Szőnyire, Engel Salamon pécsi lakos Élekre, kiskoru Grosz Dezső nyirbaktai lakos Nagyra, Szemár János nyirbátori lakos Szemerére, Kacz Jakab margittai lakos Margitaira, kiskoru Frankl Róbert bécsi lakos Molnárra, Pollák Mór budapesti lakos saját, valamint leányai Franciska és Heléna Pálra változtathassa vezetéknevét.

Pályázatok. Dijnok a gyulafehérvári járásbirósághoz 2 hét alatt. — Adótiszt a s.-a.-ujhelyi pénzügyigazgatósághoz 2 hét alatt. — Gyakornok a tordai pénzügyigazgatóság kerületében lévő marosludasi adóhivatalhoz 2 hét alatt.

Időjelzés.

— *Az Országos Meteorologiai Intézet hivatalos jelentése.* —

Budapest, február 23.

A magas nyomás, amelynek magvai Angliát és Magyarországot boritják, széles sávban terül el Európa közepén az Atlanti-Oceántól Kis-Ázsiáig, mig északon és délen a depressziók alig változtatták helyzetüket.

Az idő csak a két depresszión belül volt csapadékos, mig egyebütt, Európa nagyobb részében száraz és jobbára derült.

A hőmérséklet északon és délkeleten sülyedt, északnyugaton és keleten emelkedett, de viszonylagos eloszlása nem változott.

Nálunk az idő tulnyomóan derült. Csapadék sehol sem volt. A fagy az éjjel erősödött, de napközben csak kevéssel van hidegebb, mint tegnap; a napos helyeken gyengén olvad.

Kilátás: Helyenkint, de inkább csak az ország északi részein havazás várható, lényeges hőmérséklet változás nélkül.

Vizállás.

		Febr. 22. méter	Febr. 23. méter			Febr. 22. méter	Febr. 23. méter
Inn	Schärding	1.80	1.70	Tisza	M.-Sziget	0.46	0.45
Duna	Passau	0.50	0.21	"	Tekeháza	0.86	1.80
"	Linz	2.30	2.30	"	V.-Namény	0.58	0.56
"	Bécs	1.81	1.02	"	Tokaj	0.93	0.67
"	Pozsony	0.15	0.—	"	Tisza-Füred	1.56	1.20
"	Komárom	1.26	2.22	"	Szolnok	1.62	1.35
"	Budapest	1.99	1.90	"	Csongrád	1.36	1.25
"	Paks	0.58	0.54	"	Szeged	1.62	1.66
"	Mohács	0.60	0.54	"	Török-Becse	0.88	0.72
"	Gombos	0.50	0.57	"	Titel	0.98	0.—
"	Ujvidék	0.11	0.02	Ondova	Bártfa	0.35	0.35
"	Pancsova	1.00	1.82	Topolya	Hoór	0.70	0.70
"	Orsova	1.84	1.70	Bodrog	Zemplén	1.44	1.26
Morva	Magyarfalva	0.—	0.—	Sajó	Zsolca	1.11	1.70
Vág	Zsolna	0.52	0.56	Hernád	H.-Németi	0.20	0.94
"	Trencsén	0.28	0.27	Berettyó	Margita	0.08	0.04
"	Szered	0.—	0.44	"	B.-Ujfalu	0.12	0.06
Rába	Sz.-Gotthárd	0.10	0.10	Körös	Csucsa	0.—	0.14
"	Sárvár	0.14	0.16	"	N.-Várad	0.06	0.05
"	Győr	0.—	1.67	"	Belényes	0.42	0.46
Dráva	Pettau	0.—	0.—	"	Tenke	0.06	0.02
"	Zákány	0.28	0.—	"	Gurahonc	0.40	0.40
"	Barcs	0.10	0.27	"	Borosjenő	0.48	0.44
"	Eszék	0.12	0.16	"	Békés	1.42	1.24
Mura	M.-Szerdah.	0.—	0.50	"	Gyoma	1.20	1.06
Száva	Zágráb	0.48	0.—	Maros	Gy.-Fehérvár	0.10	0.12
"	Sziszek	0.40	0.30	"	Branyicska	0.40	0.42
"	Mitrovica	2.82	2.68	"	Soborsin	0.—	0.—
Szamos	Dés	0.60	0.52	"	Arad	1.28	1.20
"	Szatmár	1.34	1.28	"	Makó	0.84	0.84
Kraszna	N.-Majtény	0.87	0.98	Temes	K.-Kostély	0.10	0.04
Latorca	Munkács	0.16	0.16	Béga	Kiszető	1.14	1.12
Laborcz	Homonna	0.18	0.05	"	Temesvár	0.08	0.—
Ung	Ungvár	0.39	0.30	"	Becskerek	0.38	0.30

Több, mint 100.000 felgyógyult

minden országban és több, mint **20,000 köszönőlevél** a nép minden rétegéből, közöttük tanároktól, orvosoktól és a legmagasabb arisztokráciából bizonyitják, hogy **Feith elektro-galv.**

Kettős Volta-keresztje

3 villany-elemmel és

dr. Sanden elektro-galv. öve 8 villany-elemmel

biztos gyógyulást idéz elő a következő bajoknál: köszvény, rheuma az összes tagokban, idegesség, étvágy- és álomnélküliség, influenza, morfiumbetegség, neuralgia, hisztérikus rohamok, sápkor, bénulások, hátgerincbajok, görcs, szivdobogás, vértólulás a fejhez, szédelgés, hipokondria, asztma, fülzugás, hideg kéz és láb, ágynedvesités, bőrbetegségek, büzös lélekzet, kólika, fogfájás, női bajok. Árak: 1 kettős volta-kereszt csak 4 kor., 3 drb 10 kor., 6 drb 18 kor. **Dr. Sanden villamos öve** csak 10 kor. Az ár előzetes beküldése mellett (bélyegekben is) postadij- és vámmenteseen küldjük. Utánvéttel 60 fillérrel több. Az öv megrendelésénél derékbőség is megirandó. Megrendelések intézendők a szabadalom tulajdonosához: **Feith Lipót, Basel (Svájc).** Levelek a Svájcba 25 fillér, levelezőlapok 10 fillér portóba kerülnek. Levelezés minden nyelven.

A Pesti hengermalom-társaság LXVIII. közgyülése.

A mai igazgatósági ülés határozata folytán **Pesti hengermalom-társaság** t.-cz. részvényesei — utalással az alapszabályok 16.* és 17.** §-aira — ezennel meghivatnak a **folyó évi márczius hó 12-én délelőtt 10 órakor,** telepünk (Hengermalomépület, V. kerület, Klotild-utca 6. szám) ülésterméhen tartandó

közgyülésre.

A tanácskozás tárgyai:

1. Jelentés a lefolyt üzletévről, a mérleg előterjesztése.
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. A mérleg megállapitása és a felmentvény megadása.
4. Határozat a tiszta nyereség hovaforditása iránt.
5. A Lágymányoson ujabban vásárolt telekre vonatkozó adásvételi szerződés előterjesztése és helybenhagyása.
6. A felügyelő-bizottság három rendes és egy póttagjának megválasztása három évre és a rendes tagok évi tiszteletdijának megállapitása.

Jegyzet. A mérleg, valamint a felügyelő-bizottság jelentése f. évi márczius hó 4-étől fogva a társaság üzlethelyiségében a betekintésnek nyitva áll.

Budapest, 1901. február 14-én.

Az igazgatóság.

*) 16. §. A közgyülésen, ugy a rendesen, mint a rendkivülin, csak azon részvényes bir szavazati joggal, kinek legalább három egész részvénye legalább három hónappal a közgyülés előtt a társaság részvénykönyvébe nevére bevezettetett és részvényei a szelvényekkel együtt legalább három nappal a közgyülés megtartása előtt a társaság pénztáránál letétettettek. Minden három egész részveny egy szavazatra jogosit. Ugyanazon részvényesnek második és további szavazataira azonban őt már a letéteményezett részvények birtoklása is jogositja, mely birtoklás egyszerü üres forgatmány által is igazolva van.

**) 17. §. Minden szavazatképes részvényes más szavazatképes részvényes által képviseltetheti magát a közgyülésen. Gyámság vagy gondnokság alatt levők azonban, szintugy községek, társulatok vagy testületek törvényes képviselőik által képviseltethetik magukat még akkor is, ha az utóbbiak nem részvényesek.

Nincs ember ki a KHINAI események iránt nem érdeklődnék! Egész Khinát s annak népét ismertető gyönyörü könyv jelent meg a napokban Cholnoky Jenőtől

Sárkányok országa

cim alatt 200 eredeti képpel.

Kapható Köves Béla könyvkiadóhivatalában Veszprémben. — Füzve 10, diszkötésben 13 kor.-ért utánvét vagy az összeg beküldése ellenében.

Schenk Lipót dr.

A nemi viszonyokra gyakorolt befolyás. A hires bécsi egyetemi tanár a születendő gyermekek nemének önkényes meghatározásáról szóló elméletét irta meg ebben a könyvben, melynek megjelenése nagy forrongást idézett elő a világsajtóban. Az általános érdekü könyv ára 4 kor. Az összeg előzetes beküldése esetén bérmentve küldetik meg. Megrendelhető Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai) cs. és kir. udvari könyvkereskedésében Budapest, Andrássy-ut 21. sz.

Ezen gyógymóddal az egész test megszabadul, a kóranyagtól, vér megtisztul és az idegek megerősödnek.

TITKOS BETEGSÉGEKET

ideg- és nemi bajokat,

sebeket, hugycsőfolyást, magömlést, elgyengült férfierőt (impotenciát), a bujakór és önfertőzés következményeit, nőknél fehérfolyást, **bőrbetegségeket** és mindenféle **szépséghibákat (kozmetika)** sok év óta biztos sikerrel gyógyit

Dr. PALÓCZ I. v. kórházi orvos **specialista**

Budapest, VII., Kerepesi-ut 10.

Rendelés d. e. 10 órától d. u. 6 óráig.

Külön férfi- és női osztályok. Levelekre kimeritő diszkrét válasz. Gyógyszerekről gondoskodik.

A 10940. számu

„Eljárás sör pasteurisálására“

czimü magyar szabadalom tulajdonosa szabadalmának gyakorlása céljából magyar gyárosokkal összeköttetést keres; szabadalmát esetleg el is adja, vagy gyakorlási engedélyt ad. — Érdeklődőknek bővebb felvilágositással szolgál

Kelemen és Társa

szabadalmi ügyvivő iroda,

Budapesten, Royal-szálló B.

Szinházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Vasárnap, 1901. február hó 24-én.
Pollini né Bianchi Bianca vendégfellépésével.

Bánk bán.

Eredeti nagy opera 3 felvonásban. Zenéjét szerzette Erkel Ferencz. Szövegét irta Egressy Béni.

Személyek:

II. Endre	Beck	Petur bán	Ney D.
Gertrud	Diósyné	Biberach	Szendrői
Ottó	Kertész	Sólyom mester	Mihályi
Bánk bán	Broulik	Udvarmester	Kornai
Melinda	Bianchi	Tibore	Takáts

Kezdete 7 órakor.

NEMZETI SZINHÁZ.

Vasárnap, 1901. február hó 24-én.
Délután 2½ órakor, mérsékelt helyárakkal.

A kaméliás hölgy.

Dráma 5 felvonásban. Irta: Ifj. Dumas Sándor, fordította Szemere Attila.

Személyek:

Duval A.	Mihályfi	Varville	Gyenes
Duval G.	Szacsvay	Az orvos	Mészáros
Rieux	Császár	Arthur	Faludi
Saint Gaudens	Gabányi	Valentin	Narcisz
Gustavo	Nádav B.	Jean	Deák
Giray	Heténvi	Gauthier M.	Márkus

Este:

A peleskei nótárius.

Énekes bohózat 3 szakaszban. Irta Gaál József. Zenéjét szerz. Thern Károly.

Személyek:

Zajtai István	Ujházi	Hermann	Zilahi
Klára	Lányiné	Othello	Beregi
Baczur Gazsi	Rózsahegyi	Desdemona	Hegyesi
Tóti Dorka	Rákosi	Vasas német	Náday F.
Sugár Laci	Gyenes	„ „	Vizvári
Hopfen	Gabányi	„ „	Latabár
Fanny	Ligeti J.	„ „	Náday B.
Nina	Nagy Ib.	„ „	Császár

Kezdete 7½ órakor.

MAGYAR SZINHÁZ.

Vasárnap, 1901. február hó 24-én.
D. u. ½3 órakor mérsékelt helyárakkal:
Miss Saharet vendégfelléptével.

Angot asszony lánya.

Víg opera 3 felvonásban. Szövegét irták Clairville, Siraudin és Koning. Forditotta Vezéri Ödön. Zenéjét szerzette Charles Lecocq.

Személyek:

Angot	Clairette	Radványi	Cadet	Kunosi
Lange		Dóry	Buteux	Erdős
Pomponnet		Giréth	Vilmos	Sarlai
Ange Pitou		Palásthy	Louchard	Mátray
Larivaudière		Boross	Huszártiszt	Odry
Trémitz		Kardos	Amaranthe	Láng

Este:

Miss Saharet vendégfelléptével.

A postás fiu.

(The messenger boy).

Operett 5 képben. Szövegét irták: James T. Tanner és Alfréd Murray. Forditották: Salgó Ernő és Mérey (Merkl) Adolf. Zenéjét szerzették: Ivan Caryll és Lionel Monckton.

Személyek:

Punchestown	Erdős	Bang, postásfiu	Sziklai
Hooker pasa	Mátrai	Nóra	Inkei G.
Cosmos bey	Giréth	Daisy	Dóry M.
Clive Radnor	Palásthy	Lady Punches,	Sziklainé
Pott kapitány	Ráthonyi	Mistress Bang	Margó Z.
Stokfisch tanár	Szilágyi	Róza szobaleány	Rózsa L.
Tudor, bankár	Vidor	Lady Winifred	Varga A.
Naylor	Kardos	Cecile Gower	Gombaszögi
Gascoigne	Iványi	De Fleury	Füredi

Kezdete 7½ órakor.

Jegyek a M. kir. Operaház, Nemzeti és Magyar Szinház előadására kaphatók és előjegyezhetők Bárd Ferenc és Testv. zeneműkereskedéseiben Kosuth Lajos utca 4. sz. és Andrássy-ut 42. sz. a., valamint a New-York kávéházban. (Telefon)

Hétfőn, március 11-én, a Royalteremben

Münchhoff

Mary egyetlen dalestélye.

Jegyek kizárólag MERY BÉLA zeneműkereskedésében, Andrássy-ut 12.

MANDL JÓZSEF
korhelyleves csárdájában
VI. Nagymező-utca 21.
a magyar artisták otthonában
egész éjjel friss meleg ételek, a legkitünőbb balatonvidéki borok és friss Dréher sör kaphatók.

Somossy-Mulató

(Nagymező-utca).
Albrecht Ferenc, igazgató.
Pénztárnyitás 7-kor. Kezdete 8-kor.
Ma vasárnap 2 nagy előadás,
délután fél 4-kor: nagy gyermekelőadás, mérsékelt helyárakkal, egész uj fenomenális műsorral.
Este 8 órakor: nagy előadás
Csak néhány napig még a kitünő februári műsor!

AZ 5 LORRISONS
amerikai női szépségek, egész uj ének és tánccal.
MISTER RITSCH
kóborló a biciklin.
LA ET DO Jeane Freder
francia duettisták. francia énekesnő.
Jules Angelo
élőszobor csoportjai és óriás dombormüvei.
Az átváltozó müvész.
Bohózat 1 felvonásban. Armin Józseftől.
Ugymint az összes müerők.
Előleges jelentés!
Csütörtökön, 1901. február hó 28-án:
NAGY HÁZI-BAL
3 zenekarral. Kezdete 9 órakor.
A 32-dik gyalogezred teljes zenekara, karmesterük személyes vezetése mellett, Munczy Lajos kedvelt cigányzenekara és a megerősitett házizenekar.
Jegyek ezen kedélyes estélyre kaphatók 1 frtjával a következő elővételi tőzsdákban: Tőzsde Andrássy-ut 2., és 38., tőzsde Weisz, Károly-körut 26, tőzsde Sopronyi, Kerepesi-ut, tőzsde Patzik Kertész Luiza Kristóf-tér és Bécsi-utca sarkán.

FOLIES CAPRICE.

Tüneményes! Szenzációs!
Trio Arcella.
11 órakor:
„Gebrüder Zifferblatt"
Bohózat Leitner H.-től. — Személyek:

Oblatt)	vidéki kereskedők	Schönberg
Naschitz)		Rott
Zifferblatt Róza)	sógornők	Ferenczyné
Zifferblatt Fanny)		Schindlerné
Zwetschkenstiel Salome,	bába és masszirnő	Weissné
Szabadvári)	gigerlik	Steinhardt
Vörösházi)		Ormai
Birósági végrehajtó		Pfeiffer
„ becsüs		Peterdi
Kati, cseléd		Bayer
A tejes-ember		Ecsten
Egy fiakkeros		Juhász
Egy boltiszolga		Jaulus

Történik Zifferblattéknál.
Előzőleg: 10 órakor
„Fogat-fogért."
Eredeti magyar bohózat.
Irta egy fogász. Rendező Rott S.
9 órakor: 9 órakor:
Ungekehrt heisst auch gefahren.
Bohózat.
Cigányzene reggeli 5 óráig a pompás
télikertben.

HOTEL „UNION" SZÁLLODA

Budapest, az Operával szemben, étterem, telefon, villany-világitás.
Utazóknak kedvezmények.

Az utolsó nagyszerü álarcos ünnepély ezen évben!
Vasárnap, 1901. március 3-án
a Fővárosi Vigadó összes termeiben
ÓRIÁSI
Purim-bál
5 zenekar (2 katonazenekar és 3 más zenekar) 200 bohóc, hasbeszélők, akrobaták, varázslók, szemfényvesztők, gladiátorok, táncosok, énekesek, birkozók, jósok, eunuchok stb. 9 órakor Ahasveros ünnepélyes bevonulása (Aalbach Jaques ur) miniszereivel, összes udvaroncaival, udvari bolondjaival és rabszolgákkal. Trónra lépés után Eszther bevonulása kiséretével. Ahasveros a legszebb álarcosokat a „Dalles" rendjellel tünteti ki. Ezután: 1. A rabszolgavásáron. 2. Ahasveros háremében. 3. A törvényszék. 4. Az udvari bolondok bevonulása. 5. A fő Eunuch „Erbsknalme Lueger" bevonulása Ahasveros kitünteti őt a „Meschunnet" rendjellel, miro a fő eunuch „misse meshume"-vel mul ki. 6. A szép „Dávidl" a finom fizimiskával avagy a „koser Haserfüssl." 7. „Boolesz" kindli és turós-béles versenyevés. 8. Zsákfutás: I. dij: 1 óriási szőllős Barches Bauer Cukrászól. II., III., IV. és V. dij egy-egy „Pfefferkugli" egy tüzdelt „Béleg" 1 libacomb solet, tojással Herz mütermében. 12 órakor
a világ vége,
minden látogató kap egy bohóc-sipkát, és egy hangszert ingyen. Belépő dij a tőzsdékben előre váltva 1 frt. este a pénztárnál 1 frt 20 kr. Rendező Aalbach Jaques. Diszletek Rumbold müterméből. Bohóc sipkák Riglertől. Hangszerek Bottelheimtől.
Kezdete 8 órakor! Vége soha!
Alarcos csoportok a Vigadóban előzetesen jelentkezhetnek.

Könyvkedvelők,

ha jó könyveket olcsón akarnak venni, forduljanak
Nádor Kálmán
könyvkereskedőhöz
Budapest, Erzsébet-körut 26. szám.
Ajánlható müvek:

1. **Pillangó,** Társadalmi és müvészeti életlap 1000-nél több kitünő illusztrációval. 1899. évi teljes évfolyam 4 frt helyett 1 frt.
2. **Gerő K.** Próbaházasság, szinmü a fővárosi életből 50 kr.
3. **Gutius** (Guthi Soma) és Füredi. **Kacagó Themis.** Humoros karcolatok a törvényszéki teremből 50 kr.
! Igen mulattató!
4. **Somogyi „Magyar Lexikon"** 17 kötetben, teljes 10 frt.
5. **Szántó Kálmán.** Elbeszélések. Igaz érzéssel megkapóan leirt történetek! 50 kr.
6. **Kiss József.** Összes költeményei. Uj, olcsó kiadás, szép vászonkötésben 1 frt 50 kr.
7. **Ezéregy éjszaka.** Arab regék. Számos képpel diszitett első teljes magyar kiadás 4 kötet füzve 3 frt.
Ugyanaz 4 kötetbe, vászonkötésben 5 frt.
! Ezen kitünő forditásban megjelent érdekfeszitő regék gyermekek, ifjak és öregek legkedvesebb olvasmányát képezik!
8. **Városy Mihály.** Családok hőhéra. Igen érdekes regényi 30 kr.
9. **Kabinetképek.** Karcolatok és apró elbeszélések. (Pikáns) 40 kr.
10. **Karácsonyi Aladár.** Fátyol mögül. Elbeszélések csinos kötésben 60 kr.

Fenti müvek, vagy bárki által hirdetett könyvek és folyóiratok nálam megrendelhetők. A pénz beküldése esetén (mely esetben a könyv árához 20 kr. csatolandó) mindent bérmentve küldök, ellenkező esetben utánvét mellett. Könyvtárak külön engedményben részesülnek.

Diszes ingaórák. **Zsebórák** Divatos ékszerek.
5 évi jótállás mellett
részletfizetésre
kaphatók
Polgár Kálmán
órás- és ékszer-üzletében
Budapest, Erzsébet-körut 29. sz.
Vidékre árjegyzék bérmentve.

Dreher Antal cs. és kir. udv. és kamarai szállító
kőbányai serfőzdéje
ajánlja a legjobb minőségü, kizárólag pasteurizált palacksöreit
(eredeti töltés a serfőzdében), a legolcsóbban megállapitott árakon és pontos szállitás mellett.
A szállitás eredeti 25 és 50 üveget tartalmazó ládákban történik bérmentes házhoz szállitással.
Kisebb mennyiségben kapható minden nagyobb csemege- és füszerkereskedésben.

Kimoshatlan
Ruhajelző - Ténta
fehérnemük jelzésére
kapható
TINTNER J. E.
bélyegző-gyáros és vésnök-üzletében
BUDAPEST,
Kigyó-utca 10. szám.

Képes levelező-lapok
a legkedveltebb budapesti
színésznők
brom-ezüst kivitelü arcképével diszitve.
Páratlan szép gyüjtemény.
Eddig megjelent 4 sorozat. Egy sorozat 12 darbot tartalmaz, ára bérmentes ajánlott küldéssel
1 frt 80 kr. (3 K. 60 fil.).
Az összeg beküldése után küldi a
„Budapesti Napló"
kiadóhivatala
József-körut 18. sz.
Aki mind a négy sorozatot egyszerre hozatja, az 48 helyett 52 képet kap.

B.
Aiszeghy Irma
Amon Margit
Bárdy Gabi
Delli Emma
Dóry Margit
Keczery Irén
Komáromi Mariska
Küry Klára
Meszlényi Adrienne
Prielle Kornélia
Szilágyiné B. Ilona
Vidor Pálné.

M. kir. államvasutak Igazgatóság.
Hirdetmény!
Ezennel közhirré tétetik, hogy a kézbesithetlen márvány fürész géprész küldemények Vaskoh-Barest állomáson f. é. február 26-ára kitüzött árverése elmarad.
Budapest, 1901. február 23.
Az igazgatóság.

BUTOROK
úgy készpénzért, mint
részletfizetésre
a legegyszerübbtől a legfinomabb kiviteligy
legjutányosabban
Ehrentreu és Fuchs
testvéreknél,
BUDAPEST,
VI., Teréz-körut 8.
Andrássy-ut közelében
Képes árjegyzék ingyen.

Nógrádi László
Történetek
című munkája megjelent
a Franklin-Társulat
kiadásában.
Kapható
a
„Budapesti Napló"
kiadóhivatalában.
Ára 3 korona.

A hét szinházi műsora.

	Nemzeti szinház	M. Kir. Operaház	Vigszinház	Népszinház	Magyar Szinház
Hétfő	Hamlet	Nincs előadás	Ocskay brigadéros	San-Toy	A postás fiu
Kedd	Ibolyafaló	Sába királynője	Ocskay brigadéros	A falu rossza	A postás fiu
Szerda	Szentivánéji álom	Bajazzók Sylvia	Ocskay brigadéros	A modell	A postás fiu
Csütörtök	Testvérek (először)	Észak csillaga	Ocskay brigadéros	Jupiter és társa	A postás fiu
Péntek	Testvérek (másodszor)	Nincs előadás	Ocskay brigadéros	San-Toy	A Gyurkovics lányok
Szombat	Peleskei nótárius	Lohengrin	Ocskay brigadéros	A modell	A postás fiu
d. u. Vasárnap	Stuárt Mária	A hugenották.	Hobortos Márta A szálka A királyné apródja	Jupiter és társa	A mikádó
este	Testvérek (harmadszor)		Ocskay brigadéros	A vörösbajú	A postás fiu

Szinházak, szórakozó helyek.

VIGSZINHÁZ.

Vasárnap, 1901. február hó 24-én.
Délután 3 órakor mérsékelt helyárakkal.
L. Komáromi Mariska assz. vendégfelléptével.

Az „Arany Kakas".

Bohózat 3 felv. Írták Blumenthal O. és Kadelburg G.
Magyarositotta Fái J. Béla.

Személyek:

Szikra Julis	Komáromi	Klárika	Kalmár P.
Fürge Antal	Hegedüs	Dr. Gyárfás	Bihari
Dachslmayer	Szathmáry	Müller	Tapolczai
Erzsi	Varsányi	Flóris	Gyöngyi
Liza	Rostagni	Treszka	Hajós
Horváth	Gál	Körmös A.	Kazaliczky

Este:

Ocskay brigadéros.

Szinmü prológussal, 4 felv. Irta Herczeg Ferenc.

Személyek:

Ocskay László	Fenyvesi	Dili	Delli E.
Tisza Ilona	Csillag T.	A palóc	Szerémy
Tisza Jutka	Nógrádi	Szörényi	Gál
Pyner	Hegedüs	Tarics	Bihari
Ozoróczy	Kazaliczky	Ocskay Sándor	Tapolczai
Jávorka	Balassa	Königsegg	Pécsi

Kezdete 7½ órakor.

NÉPSZINHÁZ.

Vasárnap, 1901. február hó 24-én.
D. u. 2½ órakor, bérleten kivül, mérsékelt helyárakkal.

A szökött katona.

Eredeti népszinmü dalokkal. Irta: Szigligeti Ede.
Zenéjét szerzette Szerdahelyi József.

Személyek:

Monti gróf	Szirmai	Lajos	Solymosi
Kamilla	P. Lukács J.	Julcsa	Kápolnai
Korpádiné	Siposné	Gémesi	Szerdahelyi
Gergely	Kiss M.	Miska	Raskó

Este:

Jupiter és társai.

Eredeti énekes bohózat 3 felvonásban. Irták Guthi Soma és Rákosi Viktor.

Személyek:

Bogáncs	Németh	Miska	Kovács
Pettendy	Kiss M.	Bankóné	Sipossné
Klarisz	Küry	Esztike	Bárdy
Filippi	Solymosi	Gergő	Ujvári
Dorongi	Szirmai	Bucsainé	Baán N.
Királyi	Raskó	Ágnes	Izsóné
Bányai	Kenedich	Táncos	Szerdahelyi
Lávai	Tollagi		

Kezdete 7½ órakor.

URÁNIA SZINHAZ

Vasárnap, 1901. február hó 24-én.
D. u. 4-kor mérsékelt helyárakkal:

1848. A szabadságharc története,

Irta: Hentaller Lajos.

Este:

A XIX. század.

Előadás 3 felvonásban, egy előjátékkal. Irta Pekár Gyula.

Kezdete ½8 órakor.

A Magyarországi Könyv-Nyomdászok és Betűöntők Jótékonysági Köre

1901. évi márczius hó 24-én (vasárnap) tartja a fővárosi vigadó összes termeiben —

Paraszt-Bálját,

mely ezuttal azért lesz érdekes, mert községünk jegyzője ott tartja meg lakodalmát.

Belépti díj: előre váltva 2 kor. a pénztárnál 3 kor.

LYON 1894-ben | GRAND PRIX

FOGAK

2 forinttól, valódi amerikai módszer, 10 évi jótállással. A gyökér eltávolitása fölösleges. Szájpadlás nélkül is. Vidékiek 24 óra alatt kielégittetnek. Részletfizetésre is.

Kovács J. fogműterme. Budapest,

Károly-körut 9., II. 8. (gróf Hadik-palota.)
Található naponta reggel 9-től d. u. 5-ig.

Van szerencsénk a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy áruházunkban f. évi február hó 1-től kezdve szigoruan

szabott árat

vezettünk be, mely a legmérsékeltebben számitva, minden darabon látható.

Becses pártfogását továbbra is kérve, maradunk

kiváló tisztelettel

BERÉNYI és FRANKL
női felöltők áruháza
Kossuth Lajos-u. és Muzeum-körut sarok.

Második bővitett kiadásban, csinos kiállitásban és tetszetős alakban

MIRJAM.

Irta: Dr. Kiss Arnold, veszprémi főrabbi. Remek nyelvezettel nők számára irott magyar nyelvü zsidó imádságos könyv. Ára: Vászonkötésben 2 frt 50 kr. Bőrkötés 3 frt 50 kr. Csontutánzatu díszes kötés 5 frt. Legfinomabb bőrkötés 6 frt. Kapható: Köves Béla könyv- és papirkereskedésében Veszprém.

Most jelent meg!

Atlanti történetek.

(Tizennégy elbeszélés)
irta:
VIRTER FERENC.
Ára: 2 korona.

Kapható a „Budapesti Napló" kiadóhivatalában. Két korona és 40 fillér beküldése után portomentesen elküldjük.

Hatóságilag engedélyezett

Végeladás.

Az üzlet feloszlatása folytán a raktáron levő összes **uri divat-cikkek**, u. m. **férfi-fehérnemű, nyakkendők, angol echarpok, angol keztyük, zsebkendők, harisnyák, esernyők, sárcipők, kocsi- és uti-takarók, eső-köpenyek, vadász-harisnyák, vadász-mellények** stb., stb., **legjebb minőségben a beszerzési áron alól eladatnak**

V., Dorottya-utca 6. szám. (Wurm-udvar.)

KANITZ G. ZSIGMOND.

Az üzleti berendezés eladó.

Fabrieks-Merk.

Kérem!

Tessék próbát tenni az elismert kitünőségü

„SISAK"-KAKAO-val

és

„SISAK"-CSOKOLADÉ-val

Kezességgel a legtisztább és mindamellett legolcsóbb hollandi gyártmány.

Kapható az összes jobbfajta gyarmatáru- és csemegés üzletekben.

Legolcsóbb sorsjegyek!

Budapesti bazilika-sorsjegyek.

Főnyeremény 40,000 K.

Kibocsátási éve 1886.

HUZÁS MÁRCIUS 1-én.

Minden sorsjegyet okvetlenül kisorsolnak.
Egy sorsjegygyel kétszer is lehet nyerni.

Az 1883. évi XXXI-ik törvénycikk szerint 40 havi részletre eladok: 5 drb eredeti sorsjegyet havi részlet K. 2.85 — 10 drb eredeti sorsjegyet havi részlet K. 5.60. — 25 drb eredeti sorsjegyet havi részlet K. 13.50. — 50 drb eredeti sorsjegyet K. 26.
Játékjog az első két részlet befizetése után.
Pénzküldeményeket a cim pontos megjelölése mellett postautalványnyal kérek. A többi fizetések portómentesen postabefizetési lappal történnek. **Nálam nyert főnyeremények 200.000, 100.000, 50.000, 40.000, 30.000 és 20.000 kor. stb.**

FUCHS H. váltóháza

Budapest, IV., Kecskeméti-utca 1.

Alapitva 1866. évben. Ügynökök mindenütt fölvétetenek.

Huzás március 1-én

!! Magyar tollal irjon minden magyar ember!!

SCHULER JÓZSEF Első magyar acélirótoll és tollszár gyárának kitünő gyártmányai

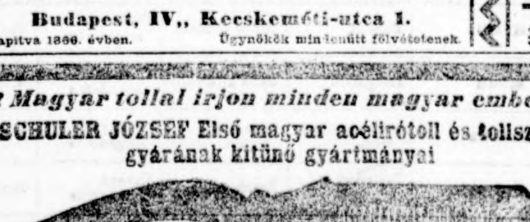

melyeket hazánkban már mindenütt használnak, felülmulhatatlanok és jóságuknál fogva angol és más gyártmányokkal teljesen **versenyképesek.**

Különösen ajánlhatók: Dániel Ernőné 504 szám, 530 szám, 532 szám, 408 szám, 450 szám, 155 szám, 255 szám, 1896 szám.

— *Minden papirkereskedésben kapható.* —

MOST JELENT MEG

Tornai Gyulának „Európai zsákmány" és „Tam Tam" cimü képe kitünően sikerült, müvészi, heliogravure (fénymetszet) reproductióban.

Ára, a magyar iparmüvészetnek diszére váló, divatos keményfa - keretben, fém - diszitéssel egyenként 40 korona.

Részletfizetésre is megszerezhető.

Rendelő-lap.

Alulirott a **„Könyves Kálmán"** magyar irodalmi és könyvkereskedési részvénytársaságtól, Budapesten, VIII., Kerepesi-ut 17. szám, ezennel megrendeli a következő képeket a) utánvéttel, b) az alant jegyzett feltételek mellett. Fizetendő Budapesten.
TORNAI: Európai zsákmány. Heliogravure margóval 70×54 cm divatos kemény fakeretben üveg alatt 40 kor. **TORNAI: Tam-Tam.** Heliogravure margóval 70×54 cm. divatos kemény fakeretben üveg alatt 40 kor. Vidékre csomagolással, bérmentesen szállitva darabonként 3 koronával több.

Egy-egy kép után a legkisebb havi részlet 2 korona.

Összesen .... kor. .... fill.-ért 1 .... hótól kezdődőleg Budapesten havonként fizetendő .... kor. .... filléres részlet fizetésének kötelezettsége mellett. A részletfizetések be nem tartása esetén a részletfizetési kedvezmény megszünik és a teljes vételár esedékessé válik. Az első részlet a szállitáskor utánveendő.

Lakhely és kelet: ....

Megrendelő aláirása és állása: ....

Tessék ezt a rendelő-lapot kivágni és b. aláirásával hozzánk beküldeni.

Kivánságra készséggel küldünk képünkről kis mintát.

„Könyves Kálmán"
magyar irod. és könyvkeresk. részv.-társ,
Budapest, VIII., Kerepesi-ut 17.

IFJ. Haggenmacher H. Sörfőzde

Palaczk Sör

Különlegességek: Szalon Sör. Maláta Sör.

Védjegy — Gyári töltés

Évi forgalom: 5 millió palaczk — Évi termelés 125.000 hectol

Megrendelési helyek: Budapesten V. Kádár-utcza 5. Haggenmacher Kőbánya :: Haggenmacher Budafok

---

A 12491. számu

„Idomvasból készült korlát oldható kapcsolással"

cimü magyar szabadalom tulajdonosa szabadalmának értékesitése céljából magyar gyárosokkal összeköttetést keres, esetleg szabadalmát eladja vagy gyártási engedélyt ad — Felvilágositás nyerhető:

Kalmár J. mérnök

hites szabadalmi ügyvivő irodájában
Budapesten, VII. Kerepesi-ut 44. sz.

Porto rose

1 órányira Triesttől

Pirano mellett (Isztria).

Tengerifürdő — Ausztria Magyarország egyetlen tengerisósfürdője. — **Sósfürdő**

25% sós- és nagy bromtartalma, tehát példátlan felszivó képessége van **minden-fajta izzadmánynál, csont-, forgó- és izom-bajoknál (különösen csúznál és az athritis különböző nemeinél)** továbbá **uterus-bajoknál rhachitisnél, vérszegénységnél** stb.

Igen szép tengeri fürdő puha fövenynyel, **különösen alkalmas** gyenge nőknek és gyermekeknek, továbbá utókurának sósfürdők után, azonkivül ezekkel kombinálva. Nagyon kellemes, enyhe, télen és nyáron egyaránt mérsékelt éghajlat. Hotel, pensió Porte rosa, polgári árak. — Prospektusokat és értesitést ad

Frediani G. O. fürdőbérlő és igazgató.

Ezrek mennek Carlsbadba,

hogy rossz gyomrukat kireperálják és ujra jól emésszenek és erre elköltenek — néha hiába — egy vagyont, pedig ezt a célt otthon kényelemben, kevés költséggel elérik a

„PEPSIN-BOR"

használata által, mely az ételt megemészteni segit és a gyomort rövid idön tökéletesen helyreállitja. Az én pepsin-borom kedves izü és hatása ki nem marad. Egy üveg ára 2 kor. 40 fillér, 6 üveg franco küldve 12 kor.

ROZSNYAI MÁTYÁS gyógyszerész, müvegyészeti laboratoriuma Aradon. Kapható Budapesten: Török József gyógyszerész urnál, Egger-féle Nádor-gyógyszertárban valamint minden magyarországi gyógyszertárban.

Haas Fülöp és Fia cég

BUDAPEST,

CSAK Gizella-tér 1. sz. alatt

értesiti tisztelt vevőit és a nagyérdemü közönséget, hogy

kiselejtezett, de jó karban levő

különféle áruit, ugymint: **szőnyegeket, butorszöveteket, csipkefüggönyöket, portiereket, asztal-, ágy-, flanell- és utazótakarókat** stb. üzletének félemeleti helyiségeiben

mérsékelt árban eladja.

Az eladásra bocsájtott kiselejtezett áruk bármikor megtekinthetők.

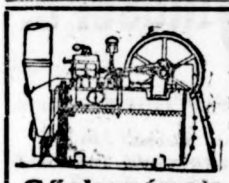

Gőzkazánok

minden rendszer szerint.

Félstabil Compound-Condensatiós-gőzgépek

huzható csőkazánnal 20—100 lóerőre. Legjobb legtakarékosabb és legegyszerübb üzemgép **malmoknak, fürésztelepnek** és más **iparvállalatoknak. Prospektusok ingyen.**

Reservoirok. Vas- és fémöntvények. Saját gyártmányu csapágyfém. Kovácsmunkák. Általános gépépitészet.

AZ ELSŐ CS. KIR. SZAB. DUNAGŐZHAJÓZÁSI-TÁRSASÁG

Ó-BUDAI HAJÓ-, KAZÁN- és GÉPGYÁRÁNAK

kereskedelmi képviselősége

BUDAPEST, V. KER., LIPÓT-KÖRUT 28. SZÁM.

FERNOLENDT

cipő-fénymáz, a világ legjobb fénymáza, gyorsan mélyfekete fényt ad és a bőr tartósságát fentartja.

Alapittatott 1832-ben. **Gyári raktár: Bécs, I. Schulerstrasse 21.** Kapható mindenütt.
Raktár Budapesten, V. Lipót-körut 24. sz.

Huzás március 1-én

MAGYAR vör. ker. SORSJEGY.					BAZILIKA-SORSJEGY.				
Játéktartam 1936-ig. Kapható					Játéktartam 1936-ig. Kapható				
24 HAVI TÖRLESZTÉSRE					**24 HAVI TÖRLESZTÉSRE**				
1	drbra	havibefizetés	1 kor.	25 fill.	2	drbra	havibefizetés	1 kor.	50 fill.
2	„	„	2 „	50 „	3	„	„	2 „	25 „
3	„	„	3 „	75 „	5	„	„	3 „	75 „
5	„	„	6 „	25 „	10	„	„	7 „	50 „

Már az **első részlet** és **35** fillér ajánlási dij beküldése ellenében megküldöm a sorsjegyek sorozatát és számát tartalmazó részletivet, melynek birtokában a vevő az egyedüli játékjogot élvezi az összes huzásokokon.

Fleissig Sándor

bank- és váltóháza
BUDAPEST,
VII, Erzsébet-körut 2.

ÜGYNÖKÖK FÖLVÉTETNEK.

Méterje **68** kr. 10.000 mtr. selyem **Weiner Mátyás** divatáruházában Bpest, VI. Andrássy-ut 3.

Méterje **98** kr. 10.000 mtr. csakis tiszta selyem

Tafft Rayé, Ecosse façonne à jour sima Liberty, Moiré Velour stb. stb.

Kassay Adolf.

Legujabb levelező, önügyvéd és házi titkár. A közönséges életben előforduló mindenféle levelek, meghivások, ajánlatok, szerződések stb. mintáival. Ára füzve 2 kor., kötve 2 kor. 40 fill. Az összeg előzetes beküldése esetén bérmentve küldetik meg. Megrendelhető: Lampel Róbert (Wodiáner F. és Fiai) cs. és kir. udvari könyvkereskedésében, Budapest, Andrássy-ut 21. szám.

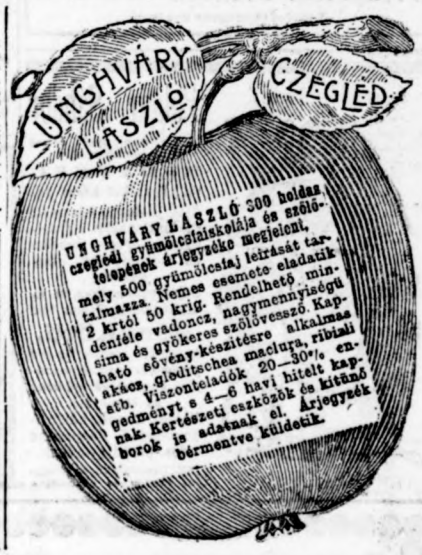

SALAMON ÖDÖN:

VÖRÖS ÉS FEKETE

(Montecarlói tanulmányok)

czimü könyvének II-ik kiadása még kapható.

(Az első kiadás nehány nap alatt fogyott el.)

Megrendelhető a **Budapesti Napló** kiadóhivatalában.

Ara 2 korona 50 fillér.

KI AKAR = egyéves önkéntes = LENNI?

Mindazon ifjak, kik az előirt iskolákat nem végezték, előkészültségükre és foglalkozásukra való tekintet nélkül megszerezhetik az egyéves önkéntesi jogot. Aki már sor alatt állott, elkésett. Születési év közlendő.

Prospektust ingyen és bérmentve küld

LICHTBLAU ALBERT

a katonai előkészitő tanf. igazgatója Debreczenben. Tanbizottság: eddei **DRAUGENTZ JÁNOS** m. kir. honvédezredes ny. és **MAYER ADOLF** cs. és kir. őrnagy ny. Felügyelő: a nm. vallás- és közokt. ügyi m. kir. miniszterium megbizásából a tank. kir. főigazgató.

A sárospataki kovamalomkő-gyár-egylet

ajánlja kitünő hirnevü

sárospataki kova-malomköveit.

Megrendelések elfogadtatnak **a sárospataki Kova-Malomkő-Gyárban, Sárospatakon** (posta-, vasut- és távirda-állomás).

Árjegyzék kivánatra ingyen és bérmentve.

A neküuk bemutatott számtalan megbizható, hiteles köszönőirat folytán ezen negyedszázad óta fennálló rendelő-intézet a legmelegebben ajánlható.

Rendelő-intézet Budapest, Andrássy-ut 24.

az Opera mellett.

TITKOS BETEGSÉGEKET

hugycsőfolyásokat és sebeket, az önfertőztetés utóbajait, az elgyengült férfierő, magömléseket, a bujakór utókövetkezményeit, nőknél fehérfolyást, bármenynyire idültek is, valamint mindazon női betegségeket, melyeknek a magtalanság egyik főokozója és bőrbetegségeket gyógyit uj gyógymód szerint, biztos sikerrel, gyorsan és alaposan

Dr. Garai Antal

orvos, sebész, szemész- és szülész-tudor, volt cs. és kir. oszt. főorvos.

RENDEL: naponta d. e. 10 órától egész délután 4 óráig, este 7 órától 8 óráig.

Dijazott levelekre legnagyobb figyelemmel válaszolnak és gyógyszerekről is gondoskodva lesz.

Nőknek külön váróterem.

Ugyanott megjelent és a szerzőnél: Dr. GARAI ANTALnál megrendelhető **NÉPSZERU UTMUTATÓ** (már a 15-ik kiadásban megjelent) a nemi betegségek és ezek összerü gyógykezeléséhez cimü könyv, volt ára 2 frt 50 kr., **most csak 90 kr.** A könyv jól becsomagolva lesz elküldve, 1 frt beküldése mellett bérmentve vagy 90 kr. utánvét mellett.

Titkos betegségek ellen

25 évi, részben katonaorvosi (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvos tapasztalatai után legmelegebben ajánlható

Dr. KAJDACSY,

v. cs. és k. ezredorvos.

Electrotherapiai rendelő intézete

Budapest, Váci-körut 4. sz. I. em.

A legelhanyagoltabb hugycsőfolyásokat, legsulyosabb hugyhólyagbajokat, bujakóros sebeket, syphilist, az önfertőztetés utóbajait

Elgyengült férfierőt

az orvosi világ által legujabban olyannyira felkarolt és hatásában páratlan sikerü

Electro-Massage vagy Psychrophor

által, magömléseket, nőknél fehérfolyást bafecskendezés nélkül, a legmakacsabb bőrbetegségeket, valamint ifjukori bünök következtében beállott ideg és ennek utókövetkezményeképp létrejött hátgerinebajokat gyógyit a legujabb gyógymód szerint alaposan és biztos, állandó sikerrel.

Rendel: délelőtt 9 órától 4 óráig; este 7—8 óráig Nőknek ugy mint férfiaknak külön be és kijárat Külön várótermek.

Levelekre dijtalanul azonnal válaszolnak; esetleg gyógyszerekről is gondoskodva lesz.

1	darab magyar vörös † sorsjegy ára 24 havi lefizetésre Főnyeremény 40.000 Korona.	**1.40 korona.**
2	darab bazilika-sorsjegy ára 24 havi lefizetésre Huzás március 1-én.	**1.65 korona.**
3	darab magyar vörös † sorsjegy ára 24 havi lefizetésre Huzás március 1-én.	**4.20 korona.**
4	darab bazilika-sorsjegy ára 24 havi lefizetésre Főnyeremény 30.000 korona.	**3.30 korona.**
5	darab magyar vörös † sorsjegy ára 24 havi lefizetésre Huzás március 1-én.	**7.— korona.**

Megrendelhető 2 részletnek előleges beküldése mellett (mely esetben a 3. részletet) ingyen nyugtázom.

BEIFELD bankházánál Budapest, Károly-körut 1. szám.

A megrendelt sorsjegy már március 1-én játszik!

Össze nem tévesztendő mások által olcsóbban hirdetett, kevesebb értékü bélyegtelen sorsjegyekkel.

Oh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Én és családom évek során át használjuk az ön valódian hatásos **mellpasztilláját.** Postai utánvéttel ismét 10 drb **1 koronás** dobozt.

Teplitz-Schönau, 1900.

G. Grimm, szerkesztő

Köhögés és rekedtség ellen gyors és kitünő eredménynyel használja mindenki

EGGER

mellpasztillát.

Doboza 1 kor. és 2 korona. Próbadobox 50 fillér.

Kapható mindeu gyógyszertárban és droguériában.

Fő- és székhelyi raktár:

„NÁDOR"-gyógyszertár Budapest, VI., Váci-körut 17.

Éljen!

EGGER-mellpasztilla csakhamar megszabaditott!

Ujdonságok! R. & B. szabad. 15840. sz

RIES és BERKOVITS

GÉPGYÁRA

BUDAPEST, VII., KERPESI-UT 66. SZÁM.

Ujdonságok! R. & B. szabad. 15840. sz.

Különlegesség: Oxygén- és szikvizgyárak berendezése, szabadalmazott szifonfejek és palackok, valamint sörnyomógépek gyártása.

Oxygén- és szénsav-eladás.

Oxyigén és szikvizgyári berendezèsek.

„Ideal"-Spitzwalzen üveg R. & B. szabad. 15123. sz.

ábra 56/59. sz.

Oxigén-szifonpalackok, cs. és kir. szab. fedeles szifonkupakok, törv. védett „Oroszlán- és Unicum" szifonfejek, „Non plus ultra" gazcsepalackok, szab. „Ideál-szifonpalackok, **„Poseidon"** törv. védett oxygénvizgépek.

„Ideal"-palack R. & B. 15 szab. 123. sz.

ábra 54. szám.

Schiller ∘ ∘ ∘ Irigyes ∘ színművei. ∘

Forditotta: **Tomor Ferenc.**

Egy-egy kötet ára 1 kor.

I. **Wallenstein tábora.** A Piccolominiak.
II. Wallenstein halála.
III. **Az orleánsi szűz.**
IV. **Stuart Mária.**
A messzinai menyasszony Forditotta Váradi Antal M. K. 43. sz.) **30 fill.**
Tell Vilmos. Forditotta Tomor F. **1 kor. 60 fill.**

Megrendelhető a **„Budapesti Napló" kiadóhivatalában.**

Ki tüdőbajban, nyakfájásban, tüdőhurutban, gégefőhurutban, aszthmában, vérköpésben, köhögésben és rekedtségben

szenved, különösen pedig ki **a tüdővész csiráját magában érzi,** tegyen kisérletet **az Epstein-féle valódi Polygonummal.** Meg fog győződni, hogy ezen mellett gyakran oly esetekben is, melyekben már minden más szer eredménytelen maradt, gyógyulást és javulást eredményez. **Kevés oly szer van, melylyel a tüdő és nyakbántalmaknál oly gyakori és megiepő eredményeket értek volna el,** mint épp az Epstein-féle Polygonummal. A valódi Epstein-féle Polygonum **sok évi tapasztalatok alapján jogosan ajánlható mint legkiválóbb és legolcsóbb háziszer a légzőszervek** mindennemü megbetegedéséné.

Ára egy csomagnak 1 korona 20 fillér.

Részletes leirás orvosi véleményezéssel és használati utasitással ingyen és bérmentve. — Hogy vevőimet hamisitványoktól megóvjam, nem tartok elárusitó helyeket, hanem csakis közvetlenül küldök.

Az Epstein-féle Polygonum egyedüli eláruasitó helye:

F. Epstein Dresden Fürstenstr. 14.

Levelezés magyar nyelven.

Polgár Sándor

m. kir. szab. nyert orvosi mü- és kötszerész

BUDAPEST,

VII., Erzsébet-körut 50.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát saját gyártmányu orvos- sebészi és betegápolási tárgyakban.

Saját gyártmányu, m. k. szabadalmaz. Polgár-féle

sérvkötő,

haskötő, görcsér elleni gummiharisnya, orthopaediai készülékek, műlábak és kezek stb.

Valódi francia különlegességek **F. Berguerand fils, párisi gyárából.**

Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Legszebb Legjobb Legolcsóbb

PAP[ian] **PAP**[ian] **PAP**[ian]

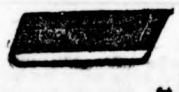

	frt
1 összehajtható vaságy 3 db kivehető matraccal	— — 10.—
1 rouge paplan	— — — 1.80
1 „ „ prima	— — 2.80
1 cachmir paplan	— — 3.40
1 satin „	— — 2.80
1 atlasz cachmir	— — — 4.80
1 selyem atlasz paplan	— 8.50
1 fodros selyem atl. papl.	13.50
1 jó vászon paplan lepedő	2.—
1 „ ágy „	1.30
1 flanell „ gyakorló pokróc	2.50
1 gyapju „ „	3.50
1 jó lópokróc	— — — 1.60
1 téli pokróc	— — — 4.60
1 szép fali szőnyeg	— — 7.50
1 szőri sodrony ágybolét	5.—
1 tengerifii matrac	— — 4.50
1 afrique „	— — 5.—
1 lócsör „	— — 12.—
1 ablak kőper függöny	— 5.—
1 „ tunis „	— 1.50
1 „ gyapju „	— 4.50
2 ágy, 1 asztalterítő bouret	5.50
2 „ 1 „ gyapju	12.—
1 nagy szobaszőnyeg	— — 2.50
1 „ „ L	— 5.30
1 ágyalóke I.	— — — 0.85
1 tapestry ágyalóke	— — 1.50
1 mtr. jó futószőnyeg	— —.40
1 „ „ mintázott	— — —.75

GICHNER JÁNOS

poplan, matrác és kárpitosáru gyáros, szőnyeg, függöny, vasbutor stb. nagy raktára

Budapest, VII., Erzsébet-körut 20.

Árjegyzéket kivánatra ingyen és bérmentve küldök. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek, nem tetsző áruk kicseréltetnek, vagy a pénz visszadatik.

Millió embernek a Schneider-féle Páfrány-tokocskák (Galandócelhajtó)

adták vissza teljes egészségüket.

Pántlika gillszta fejestől a páfrány-tokocskak által fájdalom nélkül (5 perc) alatt teljesen elhajtatik. E kitünő gyógyszer nemcsak a galandféregben, hanem gyomorbajban szenvedőket is biztosan meggyógyitja. A páfrány-tokocskák nem ártanak, ha a féreg nincs is jelen. Rendelésnél az életkor megjelelendő.

Egy eredeti dobon postai utánvéttel 8 korona, a pénz előleges beküldésével 7 korona használati utasitással együtt.

Egyedül valódi kapható:

Schneider József gyógyszerésznél Resica, fő-utca 105.

Meghivó

a Magyar Ipar- és Kereskedelmi-Bank R.-Társ. részvényeseinek **1901. március hó 9-én délelőtt 10 órakor** Budapesten az intézet saját helyiségében (V., Nádor-u. 4.) tartandó

X-ik rendes közgyülésére.

Napirend:

1. Az 1900. évi mérleg és igazgatósági jelentés előterjesztése.
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. A tiszta nyeremény mikénti felosztása iránti határozat.
4. Az igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak adandó felmentvény iránti határozat.
5. Az igazgató-tanács kiegészitése.
6. A felügyelő-bizottság megválasztása és tisztelotdijának meghatározása.
7. Az alapszabályok 3., 7., 10., 18., 20., 24., 27., 37., 40., 42., 44., 45., 49., 50., 60. és 61. szakaszainak módositása.

Azon t. részvényesek, kik a közgyülésen személyesen vagy meghatalmazott által résztvenni kivánnak, felkéretnek, hogy részvényeiket a le nem járt szelvényekkel együtt

Budapesten a társaság pénztáránál, vagy Bécsben, a Wiener Bank-Verein-nél

ugyanott díjmentesen rendelkezésükre bocsátott consignátiók, kiséretében, legkésőbb 8 nappal a közgyülés megtartására fent kitüzött határidő előtt, tehát bezárólag 1901. március hó 1-ig letenni sziveskedjenek.

A letett részvényekről elismervény és a közgyülésen való részvételre szóló igazolási jegy állittatik ki.

Minden 25 darab letett részvény egy-egy szavazatra jogosit.

Ha valamely részvényes más szavazatképes részvényes által kivánja magát képviseltetni, úgy az erre vonatkozó meghatalmazást az igazolási jegy hátlapján kitölteni és aláirni tartozik.

Senkisem birhat 100 szavazatnál többet, sem saját nevében, sem meghatalmazás útján.

A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a közgyülés elé terjesztendő jelentéssel együtt, a közgyülést 8 nappal megelőzőleg a társaság irodájában közzététetik.

Az igazgatóság.

MEGHIVÁS

A

„Magyar leszámitoló- és pénzváltóbank"-nak

1901. március 16-án d. e. 11½ órakor saját helyiségeiben (V., Dorottya-utca 6. sz.) tartandó

XXXI-ik rendes közgyülésére.

NAPIREND:

1. Az igazgatóság jelentése az 1900-iki üzletévről.
2. Az 1900-iki számadás és mérleg előterjesztése és az igazgatóságnak a nyereség felosztására vonatkozó inditványa.
3. A felügyelő-bizottság jelentése az igazgatóság által előterjesztett évi számadás és mérlegről, valamint a nyereség felosztását illetőleg tett inditványok megvizsgálásáról.
4. Ezen tárgyak, nemkülönben az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére adandó felmentvény fölötti határozat.
5. Az igazgatóság megválasztása.
6. A felügyelő-bizottság megválasztása.

Azon részvényesek, kik a közgyülésen résztvenni kivánnak, felhivatnak, hogy az alapszabályok 17. §-a értelmében részvényeiket, a még le nem járt szelvenyekkel együtt, legkésőbb **folyó évi március 13-áig** a társaságnál **Budapesten,** vagy az Union-Bank-nál **Bécsben** letéteményezzék.

A megvizsgált mérleg és az erre vonatkozó felügyelő-bizottsági jelentés 1901. március 6-ától kezdve a társaság helyiségeiben a t. részvényes urak rendelkezésére áll.

Az igazgatóság.

(Utánnyomás nem díjaztatik.)

Valódi csak ezen bejegyzett védjegygyel.

Utánzás miatt ügyeljenek pontosan a SCHAFFER ROZA névre.

Szépség gazdagság, Szépség hatalom.

Ezt a legnagyobb kincset elérni eddig egyedül csak

Mme ROSA SCHAFFER,

szerb kir. udv. és kamarai szallitónő, BÉCS, I. Graben 14. által feltalált és használt szépségszereknek sikerült.

Poudre ravissante cs. kir. és kiz. szab., minden nőnek, ki egyszer próbálta, nélkülözhetlen, a bőrt vakitó fehérré teszi, csodálatos zománca alatt eltünnek a bőrkiütések, sőt a himlőhelyek és anyajegyek is, elsimitja a ráncokat, összehuzza a rossz kenőcsök által támasztott likacsokat, és minden nőarcot vakitóvá, fiatallá, majdnem átlátszóvá tesz. Ez az egyedüli poudre, melynek használata után mosakodni lehet, a nélkül, hogy szenzációs hatása a bőrről eltünne. Egy karton ára 2.50 és 1 frt.

Crème ravissante évtizedekkel fiatalit, a bőr ruganyos marad és ránc nélkül és estende minden hölgynek kellene használni. Egy tégely 1.50.

Eau ravissante, megőrzi a bőr üdeségét, erősiti és a legkitünőbb, biztos hatásu toilette-viz. Egy üveg 2.50.

Crème, Eau és Poudre ravissante a párisi és londoni 1897. évi nemzetközi kiállitáson a nagy aranyéremmel lett kitüntetve.

Mind e szereim csodálatos hatásáért teljes kezességet vállalok. Számtalan köszönő- és elismerő-levél betekinthető a legmagasabb körökből és csak diskrécióból nem közlöm őket.

Főraktár: Rosa Schaffer, Bécs, I. Graben 14.

Kapható Budapesten: Török József gyógyszertárában, Király-utca 12. és az Egger-féle a „Nádorhoz" cimzett gyógyszertárában, Váci-körut 17.

Ki akar pénzt!!!

megtakaritani, az jót olcsón vásároljon! Csupán 30 kr. postaköltséggel jár, hogy bárki meggyőződést szerezhessen cipőim jóságáról. Minden nálam vásárolt cipőért 6 havi jótállást vállalok, nem tetszőket saját költségemen visszaveszek és a pénzt minden levonás nélkül visszaadom.

Férfi vix-cipő egy darabból 3.—

Férfi vix-betétes cipő erős kivitelben 3.30.

Valódi borjubőr füzős cipő vászon vagy filcbéléssel — — — 3.50
Posztócipő oroszlakkal, dupla talppal — — — — — — — 4.—
„ bagariafejjel, háromszoros talppal — — — — — 3.50
Oroszlakk, füzős, meleg béléssel, elegáns — — — — — — 4.20
Szalonlakk füzős cipő, gavallér forma — — — — — — — 4.—
Valódi bagariacsizma egy darabból, vizhatlan háromszoros talppal, jótállás mellett — — — — — — — — — — 8.50
Térdig érő posztócipő, bőrfejjel, meleg bélés — — — — — 5.—
Erdélyi daróc- (halina) csizma, csuklóig bőrboritással, daróccal bélelve térdig — — — — — — — — — — — 7.—
Daróc-csizma bőrfejjel, meleg kivitelben — — — — — — 5.50
Női zerge- v. borjubőr cugos cipő, erős, meleg béléssel — 3.—
Posztócipő borjubőrfejjel, erős kivitelben — — — — — — 3.30
Oroszlakk cugos cipő, posztószáru — — — — — — — — 3.50
Előlkötős posztócipő, báránybőrbéléssel, prémmel szegve — 4.—

Mértéknek elegendő, ha harisnyában a láb talpa egy papirlapra rajzoltatik. Kérjen árjegyzéket több száz ábrával, melyet ingyen és bérmentve küldök.

AGULÁR DÁVID fia BUDAPEST, Deák-tér 6. sz.

Gyengeségi állapotok,

(Impotentia) ellen páratlan sikerü gyógyhatásai folytán legmelegebben ajánljuk

Dr. MITZGER TIVADAR

HIRNEVES

hydro-elektrotherapiai rendelő-intézetét

Budapest, VI., Terézkörut 44. I. em.

Tapasztalt gyors és biztos eredmények folytán honorárium teljes gyógyulás után fizethető.

Rendelés délelőtt 8—1-ig, d. u. 2—8-ig.

A 10937. számu

„Kapcsoló-készülék áramgyüjtőkhöz"

cimü magyar szabadalom tulajdonosa szabadalmának értékesitése céljából magyar gyárosokkal összeköttetést keres, esetleg szabadalmát eladja vagy gyártási engedélyt ad. — Felvilágositás nyerhető:

***Kalmár J.* mérnök**

hites szabadalmi ügyvivő irodájában Budapesten, VII. Kerepesi-ut 44.

GRACZA GYÖRGY

AZ 1848—49-IKI MAGYAR SZABADSÁGHARC TÖRTÉNETE

Az illusztrációkat (881 kép és szinnyomatu mellékletek) összeállitotta **KREITH BÉLA** gróf. Teljes öt diszkötésü, a budai honvédszobor dombornyomatával ellátott kötetben.

ÁRA 70 KORONA.

A nagy munkában foglalt képek a következőképen oszlanak meg:

TARTALMAZ: 338 arczképet, 22 allegorikus, 106 csataképet, 22 forradalmi képet, 26 gúnyképet, 53 hasonmást, 110 jelenetet, 39 katonai, 40 akkori látképet, 84 reliquiát, 24 szenthelyet ábrázoló képet stb. Összesen 881 kép, szines műmellékletek, térképek.

KIADTA:

Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai)

cs. és kir. udvari könyvkereskedése

Budapesten, VI-ik ker., Andrássy-út 21-ik szám alatt.

Megrendelhető havi részletfizetés mellett, ugymint:

2 koronás havi részletfizetés mellett 1 kötet szállittatik egyszerre
4 „ „ „ „ 2 „ „ „
6 „ „ „ „ 3 „ „ „
8 „ „ „ „ mind az 5 köt. szállittatik „

Ezen megrendelő-jegy kivágandó és a czégnek beküldendő.

Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai) cs. és kir. udvari könyvkereskedésének Budapesten, VI., Andrássy-út 21. sz.

Ezennel megrendelem:

„Gracza György: Az 1848—49-iki Magyar Szabadságharc Története"

cimü müvet 5 kötetben 70 koronáért.

Fizetendő .... koronás havi részletekben, a szállitástól kezdve minden hó elején Budapesten, a cég könyvkereskedésében. Az esedékes és le nem fizetett részleteket a cégnek jogában áll költségemre postai megbizással bevonni. A részletek pontos lefizetésének elmulasztása esetén a mű teljes vételára azonnal esedékessé válik. A rendelés vissza nem vonható. Az első részlet a szállitásnál fizetendő utánvételképen.

Név és állás: ....

Kelt ....

Lakhely: ....

Fizetendő Budapesten.

Fontos sérvbajosoknak.

SZENZÁCIÓS TALÁLMÁNY

Egy magyar találmány sem lett oly általánosan jónak elismerve, mint a Pollitzer által feltalált cs. és kir. szab. *gummisérvkötő*. Ezen sérvkötő előnyei a többi sérvkötők felett a következők: 1. nem gyakorol kellemetlen nyomást. 2. Ugy éjjel, mint nappal hordható. 3. A pellották oly módon idomulnak a sérvhez, hogy a sérvkaput teljesen elfödik és igy a sérv kicsuszása lehetetlen. 4. A biztonsági öv feltalálásával pedig a sérvkötő lecsuszása meg van gátolva. Célszerüségét nem egy bel- és külföldi orvosi tekintély ismerte el. Használhatóságát bizonyitja továbbá azon számos köszönet és hálanyilatkozat, mely a világ minden tájékáról (Német, Orosz, Francia, Olasz, Törökország, Amerika, India stb.) hozzánk beérkezett, s melyek a t. vevőinknek mindenkor rendelkezésükre állanak.

Célszerüsége mellett az árak mérsékeltek.

Egyoldalu ára 7 és 10 frt. Kétoldalué 10 és 16 frt.

Gyermekeknek a felével olcsóbb.

Rendelésnél a test bősége kéretik centiméterekben, továbbá, hogy a sérv jobb, bal, vagy mindkétoldalu-e.

Nagy raktár továbbá valódi angol és francia acélrugó sérvkötőkben, hasköto, köldökkötő, irrigateur, mindennemü méhfecskendő, görcsérharisnya, hátegyenestartó, légpárna, ágybetét, havi-bajfelfogók és minden e szakmába vágó cikkekben.

Egyedüli képviselőség valódi angol és francia

GUMMI-különlegességekben.

Postai megbizásokat, rendelményeket pontosan és titoktartás mellett leggondosabban utánvéttel eszközöl

POLLITZER MÓR és FIA

cs. és kir. szabad. orthopediai kötszerészek

Budapest, Deák Ferenc-utca 10. — Alapittatott 1858

ÁRJEGYZÉK kivánatra zárt boritékban bérmentve küldetik.

A cimre ügyelni tessék.

IEBE sagrada-bora

kitünő, könnyü székelést előidéző emésztőszer. — Biztos, kellemes hatás!

Anaemin

fölülmulhatatlan vérszegénységben és sárgaságban szenvedő személyeknek.

Vasfelvételnél emelkedő étvágy!

J. Paul Liebe Tetschen a/E.

A csoda górcső,

amelyből a csikágói világkiállitáson több, mint két és fél millió darabot adtak el, jelenleg nálam kapható

csak 1 frt 20 krért

(előzetesen beküldött 1 frt 30 krért bérmentve, utánvéttel 20 krral több). Ezen csodagórcső előnye, hogy körülbelül 1000-szer nagyit és porszemek, továbbá szemmel észrevehetetlen állatocskák e górcsövön nézve mintegy cserebogár nagyságuak. Nélkülözhetetlen a növény- és állattan tanitásánál és régóhajtott háztartási eszköz az élelmiszerek megvizsgálására, vajjon hamisitottak-e és a husnemüek megvizsgálására, hogy trichinamentesek-e. A vizben élő infuzóriákat, amelyek puszta szemmel nem láthatók, a górcsövön át vigan uszkálni látjuk. A górcsőhöz egy nagyitó lencse rövidlátók számára van mellékelve, amelynek segélyével a legkisebb irást is elolvashatják. Utasitást csatolunk.

Schüller J. Bécs, II. Kurzbauergasse 4.

Olcsó butor-eladás.

2 szekrény, 2 ajtós fényezett	30 frt	1 ebédlőszék, ó-német stil	3.50 frt
2 ágy, fényezett	22 „	1 iróasztal, 3 fiókos	16 „
1 éjjeli szekrény, fényezett	8 „	1 hálószoba, matt diófa	100 „
1 mosdó, 2 ajtós, fényezett	14 „	1 hálószoba, faragott	130 „
2 szekrény, 2 ajtós, diófa, matt	30 „	1 garnitura crépe- vagy bourette-behuzat	55 „
2 ágy, magas, diófa, matt	26 „	1 garnitura selyem-behuzat	80 „
1 éjjeli szekrény, diófa, márványnyal	8 „	1 garnitura plüss-behuzat	80 „
1 kredenc, 4 ajt. fülkés, faragott, márv.	46 „	1 szalonasztal	10 „
1 diván, magas támla szőnyeggel	40 „	1 consol márványnyal és tükör	26 „
1 ebédlő-asztal, diófa, matt	12 „		

Nagy választék egyszerü, valamint a legdiszesebb kivitelü butorokban.

Dósa Kálmán fővárosi asztalos és kárpitos butortelepe Budapest, Erzsébettér 18 Sas-utca sarok, I. emelet.

Árjegyzék kivánatra ingyen és bérmentve.

Az orvostudományi Akadémiától javalva

VÉRSZEGÉNYSÉG — SÁPKÓR — FEHÉRFOLYÁS — SKROFULOZIS

PILULES et SIROP DE BLANCARD

változhatlan vasjódból

40, Rue Bonaparte, PARIS

ADAG: 2—6 pillula naponta.

ADAG: 1—3 kiskanál naponta.

Nélkülözhetetlen, felülmulhatatlan, hatása csalhatatlan!

Világcikk. Kivitel minden országba.

CHIEF-OFFICE 48. BRIXTON-ROAD. LONDON S. W.

A legmegbizhatóbb, legjobb s az egész világon hires és keresett háziszer a

Thierry A. gyógyszerész balzsama

Felülmulhatatlan mindenféle mell, tüdő, máj, gyomor s általában belső bajok ellen. Külsőleg alkalmazva a legsikeresebb

seb-balzsam.

Csak akkor valódi, ha a minden müvelt államban belajstromozott, zöld szinü apáca-védjegygyel és a záró tokon cég-jelzéssel van ellátva. Évi termelés kimutathatólag 6 millió palack.

Postán bérmentve 12 kis vagy 6 nagy palack 4 korona. Próba-palack prospektussal s minden országbeli raktárak jegyzékével 1 korona 20 fillér. Szétküldés csak készpénzre történik.

Thierry A. centifolia-kenőcse

(ugynevezett csuda-ir), sebeknél felülmulhatatlan szivó és gyógyitó hatásu. Az operációkat többnyire feleslegessé teszi. E csuda-irral egy régi 14 éves, gyógyithatatlannak tartott csontfekély, ujabban pedig egy 22 éves, sulyos rákszerü baj meggyógyult. Antiseptikus hatásu, gyorsan enyhitőleg és csillapitólag hat, rövid időn pedig teljes gyógyulást eredményez mindennemü gyuladásoknál és sebeknél. Továbbá gyorsan lágyitó és szétoszlató és biztosan megszabadit a még olyan mélyre behatolt idegen testektől. Egy tégely bérmentve 1 koronra 80 fillér, csak készpénz ellenében. Nagyobb rendelésnél olcsóbb. Kimutatható évi termelés 100,000 tégely.

Mindkét háziszerről egész levéltárat kitevő eredeti bizonyitványok állanak rendelkezésre a világ minden országából. Utánzatoktól óvakodni kell és szigoruan ügyelni a tégelyen beégetett ezen cég-jelzésre: Apotheke zum Schutzengel des A. Thierry. Ahol raktár nincs, senki ne hagyja magát rábeszélni állitólag hasonló értékü, de valójában értéktelen készitmények megvételére, hanem rendeljen közvetlen az alábbi cimre:

Apotheker A. THIERRY's FABRIK in Pregrada, bei Rohitsch-Sauerbrunn.

(Az osztrák hivatalnok-egylet szállitója.) (Contractor of the War-Office and the Admiralty, London.)

Kapható TÖRÖK JÓZSEF gyógyszertárában Budapesten.

Minden szó egyszeri beiktatása nonpareille betükből 4 fill. Vastagabb betükből 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre dijmentesen ad felvilágositást a kiadóhivatal: József-körut 18. szám.

Levélbeli tudakozódásra ingyen adunk felvilágositást, csak a válaszra szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozódásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

„A. Budapest 62."
Vasárnap délben 11 órakor várjon Szikszay előtt. Sibylla. 8317

„Könyves Kálmánnak" Mező-Keresztesen poste-restante levele van vegye át. 8314

Fonograf okt. 10.
Szerdán vigyázz a posfára, kedden küldök valamit. 8315

A. E. 1873.
Levele van ismert helyen. 3549

Drága!
Ha olyan bizonyos volna, hogy elfelejtettem, akkor nem irogatnék, nem kérlelném nap-nap után s ezerszer köszönöm a jó napot, mit kedves levelével szerzett. Ha **hiszem** is, a mit irt, még sincsen kizárva az, hogy egyszer, másszor lássam, ha egy szinielőadás tartamáig is. Ugye igaz? — Hogy csélcsap vagyok, az baj — de, hogy mindig **magához** térek vissza az dicséretemre válik, s különösen a **maga** dicséretére. Kezeit csókolom és választ várok én. 6728

Elsőrangu
házasság közvetitő utó dijazással. Ormos, Rottenbiller-utca 37/2. I. 3.

KERESLET.

Vaskereskedősegéd,
szakképzett, perfect magyar és német levelező, alkalmazást nyer Kohn Lajos vaskereskedő és lakatosáru-gyárában Miskelcon. 8207

Takaritónő
azonnal felvétetik. Csengeri-utca 24. II. 18.

Intelligens
hivatalnoknő, 5 évi gyakorlattal, megfelelő állást keres. Cim a kiadóban. 3435

Magányos ur,
elegáns berendezett butorozott szobát, fürdőszoba használattal keres, lehetőleg a Dorottya-utca közelében. Ajánlatok „P." jeligealatt a kiadóba kéretnek. 8991

Egy nagyobb
gyógyszertárba kerestetik egy ügyes provisor, ki a magyar, német és román nyelvet tökéletesen birja. Szives ajánlatok Kurzer B.-hez Arad, Szabadság-tér intézendők.

Komptoirista
szép irással alkalmazást kaphat, **gyorsirászatban** jártasak előnyben részesülnek. Kizárólag irásbeli ajánlatok intézendők Gál és Tirnauer épitési vállalkozókhoz, Vörösmarty-utca 45. 3546

Tehetséges
fiatal ember (33 éves nős), ki egy helybeli előkelő cégnél **10 évig** mint irodafőnök alkalmazva volt. ilyen vagy ehhez hasonló állást keres. Kivánatra a legjobb referentiákkal rendelkezik. Szives megkereséseket „K. M. 33" jelige alatt e laphoz kér.

Elegáns megjelenésü
fiatal özvegy, kitünő modoru, feltétlen tisztességü, állást keresmint pénztárnoknő, felirónő, elárusitónő, házvezetőnő. Esetleg **vidéken is** vállal állást. Cim: Gyöngytyuk-utca 10. III. em. 62. ajtó. 3531

200 frtot
keres rövid időre szigorló orvos, szigorlatainak letevéséhez, Ajánlatok „Szigorló 30" alatt a kiadóba kéretnek. 8297

Magányos,
42 éves ur, beszél angol, francia, olasz, német és magyarul. Nagyobb szállodákban mint portás vagy idegenvezető, kisérő, társalgó vagy ehhez hasonló bármiféle alkalmazást keres. „Bon Espérence" cimen a kiadóba kér.

Müvelt és ügyes
gépirónő, aki a kereskedelmi szaktanfolyamot is végezte, foglalkozást keres üzleti, vagy gyári irodában, esetleg közjegyzőnél vagy ügyvédnél. Szerény igények, kitünő munka. Cim: Kecskeméti-utca 4. I. em. 12. ajtó. **Vidéken is** szivesen vállal állást, 3479

Francia

játszótársak 13, 14, 15 éves leányok, 60 frt évifizetés és utiköltségek megtéritése Franciaországból, két évi szerződéssel állást keresnek Pfeiffer Ferenc ügynöksége által, Budapest, József-körut 24. I. emeleten.

Veszek
operetteket, teljes operakivonatokat szöveggel, vagy szöveg nélkül a legjobb árban. Egyes könyveket és egész könyvtárakat veszek jó áron. Nádor Kálmán könyv és zeneműkereskedés fiókja Budapest, Erzsébet-körut 26.

Intelligens hölgy,
4—600 korona óvadékkal, pénztárnoknői állást keres. Szives megkeresések **„Megbizható 3478"** jeligével e lap kiadóhivatalába kéretnek. 3478

Kereskedelmit
végzett fiatal leány, gyors és gépirásban is jártas, szerény feltételek mellett foglalkozást keres, esetleg 1—2 hét próbaidőre ingyen megy. Nagy Ilona, Peterdy-utca 36. II. 21.

KINÁLAT.

Intelligens
kereskedősegéd, ki a helybeli viszonyokat jól ismeri és nagy ismeretséggel bir, privátvevőknél jól bevezetve van, ajánlkozik esetleg ügynöknek is. Szives ajánlatok e lap **kiadóhivatalába „Szorgalmas" cim alatt** kéretnek.

Zongora-
oktatást adok kezdőknek 80 krajcárért óránként. Váci-körut 1, II. emelet 10. 3520

Gazdasszonynak
ajánlkozik egy csinos, fiatal nő, ki a háztartás minden ágában jártas. Cim a kiadóhivatalban. 8242

Parisien
diplômè enseigne à très-bas, prix le français, les parisismes et la correspondance commerciale; il fait son possible pour placer avantageousement ses éléver ici nv à Paris. Rocher, VIII. Csokonai-utca 8/b. III. 15. 8316

Breuer Sándor
sümegi (Zala m.) lakós ajánlja saját valódi törköly pálinkáját vegyészeti jótállás mellett ára literenkint 2 korona, nagyobb vételnél tovább elárusitóknak 20 %-kal olcsóbb. 8321

Pénzkölcsönt
kizárólag fővárosi katonatisztek, közhivatalnokok, honoraciórok részére 500 koronáig rövid idő tartamra rögtön közvetitek irodámban, Gutmann Kerepesi-ut 16. II. em. 3547

Porcellán-
és üvegkereskedés, mely 30 év óta áll fenn és virágzik, más vállalkozás miatt azonnal és jutányosan eladó. Cim a kiadóban. 8289

Kerékpárokat
zálogházból kiváltottakat kitünő állapotban 25 forinttól felfelé szállit, Láng kerékpár üzlet József-körut 41. 8323

Hölgyeknek
segélyt és tanácsot nyujtok titoktartással. Kényelmesen berendezett lakásomon figyelmes ápolás, ellátás, esetleg orvosi segély nyerhető. Sok évi gyakorlattal birok. Metzger Sarolta okt. szülésznő, Erzsébet-körut 6. II. em. 18. 8194

Lakások
Üllői-ut 15. 5 nagy utcai szoba gáz, fürdőszobával esetleg butorozva 900 frtért, több más lakással olcsón kiadó. 3548

Szép emlékül
vagy ajándékul ajánljuk fénykép után készült bromnagyitásu arcképeket és olajfestményeket **havi részletfizetésre is.** Szaturnusz müvállalat Budapest, Üllői-ut 1. 8322

Butor.
Faragott hálószoba, kredenc, diván, asztal, olcsón eladók. Dohány-utca 54. I. em. 7. 8319

Nagyobb
uri kastély parkkal, bérletbe kerestetik. Kimeritően tájékoztató ajánlatok „Kastély" cimen a kiadóhivatalba kéretnek. 8809

Olcsó lakások
május 1-ére 1 utcai szoba, 2 ablakos, konyha, fürdőszoba, kamra, 140. 1 utcai szoba 2 ablakos, éléskamra, 1 udvari szoba, konyha, fürdőszoba, 170. 1 nagy lakás, áll: 3 utcai szoba, konyha, előszoba, kamra, fürdőszoba, 350 frt. Nagy kirakattal biró üzlethelyiség, most kávémérés, konyhával, 210 frt. 1 magtárnak való pince, utcai, 50 mtr hosszu, 50 mtr széles, faburkolattal, március 15-re. Bővebbet VIII. Magdolna-utca 20. 3 em. nagy sarok ház.

Vasrácsozatokat,
vasszerkezeteket, vaskioszkokat, vasajtókat és drótháló-keritéseket mint specialitásokat készit: **Barta Károly Budapest VIII., Főherceg Sándor-utca 30/B.** Rajzok és költségvetések ingyen!

Házi nevelésbe,
valamint gondos ellátásba fogadna gyakorlott fővárosi tanférfiu egy-két gyermeket. Cim a kiadóhivatalban. 8286

Nemes kanári
mély, változatos, előkelő előadás, szorgalmas éneklők, nappal ugymint éjjel, dbja 8 márka. Nőnemü $1^1/_2$ márka utánvéttel. Kicserélés 10 napon belül. Jótállás az élve megérkezésért és éneklő tehetségért. Árjegyzék ingyen. **H. Gorges.** tenyésztő, Thale, Harz, Hüttenstrasse Nr. 25.

Eladó
borbély-üzlet. Nagy vidéki városban a legjobb forgalomu utcában, 1800 korona évi abonensekkel biró borbély üzlet kézből kedvező feltételek mellett eladó. Bővebb Özv. Glück Józsefné B.-Csaba. 8261

Hajfiatalitó
biztos és kipróbált szer ősz haj, fejkorpa és hajhullás ellen, 1/4 literes üveg 1 forint 50 kr Fülöp Gy. (ezelőtt Török K.) Budapest, Kálvin-tér 3. szám, I. em. 7. és Török József gyógyszerész urnál, Király-utca 12. szám. 1186

Eladó gépraktár.
Más vállalat miatt a még raktáron levő uj és használt gazdasági gépek és eszközök jutányos áron azonnal eladók, azonkivül 4 kitünően kijavitott cséplőgarnitura és pedig 1 drb 6 lóerejü Nikolson gyártmány 6 éves, 1 drb 6 lóerejü Marschallsons gyártmány 10 éves, 1 drb 6 lóerejü Magyar Állam gyártmány 5 éves, 1 drb 3 lóerejü Garett gyártmány 10 éves, 1 drb 6 lóerejü magános cséplőszekrény, 1 drb használt malomhenger és 1 drb Eurneka. Bővebbet Tevan Géza B.-Csaba. 8261

Emdeni ludak
10 koronáért kaphatók Breuer Ignácznál Tisza-Sülyön. 8288

Az ugynevezett
„Kis tarcsai csárda" (Külső Kerepesi-ut) földekkel együtt vagy a nélkül több évre bérbeadandó. Cim: V., Zoltán-utca 13., a vendéglőben. 8270

Dán Dogge
szürke him, szobatiszta, jól kifejlődött $2^1/_2$ éves kényszerből eladó, bővebbet „Szobatiszta" jelige alatt a kiadóba.

Butor.
Beraktározott butorok minden árban eladók. Faragott hálószoba, kredenc, szőnyegdiván, használt szalon-garnitura, iróasztal, könyvszekrény és varrógép. Gyár-utca 25. a kárpitosmesternél. 8308

Világos pince-
helyiség, műhelynek nagyon alkalmas, azonnal kiadó. VI. Dessewffy-utca 22. 3535

Egy bronzmüves-
fujtató olcsón eladó. Budapest, Sándor-utca 30/B.

Privát kutató
Budapest, VI., Váci-körut 39. II. 15. Kényes megbizásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat elvállal. Található 9-től 2-ig. 8302

Kerékpárokat
pontosan és lelkiismeretesen javit, fényez és nikelez Barta Károly Budapest, Főherceg Sándor-u. 30/B. **! Jókarban tartást elvállal!**

Jósnő
lakik József-körut 17. félemelet 6. Található d. e. 9-től este 6-ig. 8185

Mignon-zongora,
fekete, keresztburos, alig használt, olcsón eladó. Vas-utca 15/B., I., 12. (a lépcsőnél.) 3

Szépen butorozott
hónapos szoba, egy ur részére azonnal kiadó. IV., Muzeum-körut 10. III. em. 24. 3511

Megjelentek
Zöldi Marcinak a honvéd főhadnagyból lett primásnak **két eredeti, gyönyörü nótája** Sternberg Ármin és testvére cs. és kir. udv. hangszergyár kiadásában. Ára 1 korona; 1 korona 15 fillér beküldése ellenében bérmentve küldik a kiadók. 1

Zongora,
rövid, keresztburos, kevéssé használt, sürgősen eladó. VII. Kerepesi-ut 64. I. emelet, ajtó 11. Megtekinthető délelőtt 11—12 óráig, délután 2—5 óráig, 5

A ki hegedüt,
cimbalmot, harmonikát, mechanikai hangszereket, vagy zongorát akar venni, kérjen árjegyzéket Sternberg Ármin és testvére cs. és kir. udv. hangszergyárosoktól Kerepesi-ut 36. mely cég minden cikkről külön illusztrált árjegyzéket küld teljesen dijtalanul. 4

Cserfa dongák
120 cmtr. hosszu, jutányos áron eladók. Bővebb felvilágositásokat ad **Braun Ede Düd** u. p. **Dranoz,** Arad m.

Zongora
fekete, keresztburos, kevéssé használt, diszes kiállitásu 250 frtért eladó. Fodor, Dohány-utca 90. sz. III. em. ajtó 12. Megtekinthető csak reggel 8—9-ig. 2

Használt férfiruhákat legmagasabb árban vesz Weisz Lipót, IV., Kristóf-tér 2. Kivánatra a vevő a helyszinén megjelenik.

Zongora-órát
ád nemzeti-zenede növendéke. Cim a kiadóban. 8274

Szabadalmakat
kieszközöl és értékesit az összes államokban
WEISZ SÁNDOR
hites szabadalmi ügyvivő Budapest, IV. Gizella-tér 2. sz. (Váci-utca sarkán). Szabadalmak értékesitésére vonatkozó köszönet-nyilvánitásokba betekintés vehető. 12464

Jutányos árban eladó
elegáns kivitelü, szilárdan épitett és egynyomban könnyü járatu, saját gyártmányu uj hintók, ugyszintén kocsijavitások olcsón eszközöltetnek, valamint beraktározásra is elfogadtatnak kocsik.
Stumpf Sándor fia
kocsi-gyáros
Budapest, IX. Liliom-utca 8.

Egy kis ipartelep
minden háztartásban csekély költséggel berendezhető. Elsőrendü szükségleti cikkek. Jó kereset biztositva. Levelek 25 filléres bélyeggel bérmentve
Eggart & F. E. Magrini
cimen, Mailand (Olaszország)

6.000,000 korona
kzlosönt keresünk, **a olztositék szerint** $4^1/_2$—5%-**al** kamatozva **bebizonyithatólag jövedelmező földbirtokokra, városi házakra és ipari vállalatokra.** Németül megirt frankirozott és **válaszbélyeggel ellátott** ajánlatokat közvetit **Haasenstein és Vogler A. G. Lipcsében.**

Saját gyártmányu fa- vas és réz
BUTOR
rézágyak, ruganyos acélsodrony ágybetétek, áfrik és lószőrmatracok, szalongarniturák, kertibutor és gyermekkocsik
részletfizetésre
minden árfölemelés nélkül — gyári árakban — olcsóbban, mint bárhol készpénzfizetés mellett. Vidéki megrendelőknél árjegyzék 30 fil. bélyeg beküldése ellenében.
Butorraktár:
Andrássy-ut 2.

Szépirási
tanfolyam.
Lelkiismeretes tanitásom, valamint 25 éven át a pozsonyi polgári- és keresk. iskolánál alkalmazott és kitünőnek bizonyult módszerem alapján akármilyen rossz irással biró, feltünő szép és folyékony irást sajátithat el magának. A tanfolyam kezdete minden nap. Értekezési órák: 10—1-ig és 5—8-ig. Adler J. szépiró tan. Esti tanfolyam: 8—9-ig. V., Nagykorona-u. 4., III. em. 8284

Nászajándék
modern lakásdiszek, már 1901. évi minták kaphatók igen olcsón minden tárgyon feltüntetett szabott árban
Hegedüs Zsigmondnál
Andrássy-ut 17.
szám alatt, u. m olajfestmények, acélmetszetek, aquarellek, ezekhez rendelésre tetszés szerinti keretek, tükrök, etagerek, fali reliefek, gobelinek, oszlopok, székek, vitrinek, paravanok dohányzó, kártyázó, zsur, szalon-fénykép és diszes női iróasztalok, órák, szobrok, candelaberek iró- és szivarkészletek, csak müvészi **kivitelü üvegek és porcellán tárgyak, bronz, nippek.**

Hazai Ipartermelők Ismertetője.

Ruházati ipar.

Legjobb egyenruhák, legszebb diszöltönyök, legolcsóbb libériák, valódi olasz vivószerek, **Tiller Mór és Társa** cs. és kir. udvari szállitóknál Budapest, IV., Váci-utca 35. szám.

Szombathelyi magyar pamutipar, Doctor Hermann S. Szombathely. Gyárt nyers, fehéritett és szines pamutárukat.

Wolfner Gyula és társa gyapjumosó Ujpesten.

Gép ipar.

Röök István Budapest, IX., Soroksári-utca 24 és Kelenföld. Gőzgépek, gőzkazánok, szivattyúk, hütők, jéggépek, vizmü-, gőzmalmi, göztégla-, olajgyári- és borászati berendezések.

Beschorner A. M. és fia, m. kir. udvari müércöntők, Budapest, VII. külső váci-ut 119. Ércöntvények, diszitmények és szoboröntvények.

Sangerhauseni gépgyár magyarországi gyártelepe. **Budapest, Külső Váci-ut 1443.** Gyárt az összes mezőgazdasági iparok számára szükséges gépeket, főleg cukorgyári és szeszgyári berendezésekhez.

Kühne E. mezőgazdasági gépgyára Mosonban. Főraktár: Budapesten VI., Váci-körut 57/a. **„Hungaria—Drill"** és mindennemü gazdasági gépek.

Hirmann Ferenc fémöntöde és ércáru gyár. Budapest, VII. Csányi-u. 9.

Miklóssy-féle acélmügyár Pestic. Gyárt mezőgazdasági, bányászati és vasuti szerszámokat. Árjegyzék kérendő.

Papir ipar.

Első magyar acélirótoll, tollszár- és indigó másolópapirgyár. Schuler József, Budapest. Gyártelep és iroda VI., Dalnok-u. 26. sz. Gyárt vegyi osztályában: Fényérzékeny negativ és pozitiv másolópapirt és vászonat. Szabadalmazott indigó és szines másolópapirt. Rajzmásolópapirt és olajlapokat. Fénymásolatok azonnal eszközöltetnek: egy □ méter negativ 1 kor. 30 fill., pozitiv 1 kor. 70 fill.

Agyag és üvegipar.

Léderer Márton, Élesd (Biharm.). Tüzálló (chamotte) tégla, disztéglák piros és fehér, alagcsövek, gyári kémény téglák, francia hornyolt tetőcserép, kitünő mész.

Butor ipar.

Tornatermek teljes berendezését és felszerelését vidékre is, elvállal a legelőnyösebben **Seffer Antal** ipartelepe **Budapest IV., Károly-utca 1, boltszám 12.** (Központi városház épület). Árjegyzék kivánatra ingyen.

BUTOR
jó, szolid kivitelben, előnyös részletfizetésre
Náthán Ignác
kárpitos és asztalos butor főraktárában **BUDAPEST, Erzsébet-körut 23.**
Árjegyzék ingyen és bérmentve

Hirschler-féle székgyár Budapest, VIII. Baross-utca 135. Telefon 53—12. Nagy raktár és választék minden fajta ebédlőszékben a legegyszerübbtől a legfinomabb kivitelig, egész bőráthuzattal, bőrbetéttel, valamint nádüléssel. Legjobb kivitel. Kizárólag saját gyártmány.

Hangszer ipar.

Thék Endre
egyedüli magyar
zongoragyáros
BUDAPEST,
Üllői-ut 66. szám.
hol nagy választék áll a t. közönség részére, különböző bel és külföldi fanemekből, német, francia és angol gépezettel a legmesszebbmenő jótállás mellett. Raktárak vidéken is.

Müszerek.

Polgár Sándor, m. kir. szab. nyert orvosi mü- és kötszerésznél, **Budapest, VII., Erzsébet-körut 50. sz.** jutányosan beszerezhetők „hazai" saját gyártmányu **sérvkötők, hátegyenestartók, ortopaediai-készülékek, müláb, mükéz stb.** betegápoláshoz szükséges eszközök és tárgyak. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Élelmi szerek.

Weisz Mór és Társa I. gyulai cognac és likőrgyár, törköly és pálinka-főzdéje Gyulán (Békés megye(. Mindennemü gyümölcsből párolt szeszes italok, cognac, szilvórium, likőrök és rumok.

Vegyészeti ipar.

Magyar gyártmány tengerentuli termékekből praeparalt természetes pálmák, sirkoszoruk pálmaágakból összeállitva, parafa és nyirfakéregből stb. különlegességek gyártása. **Fodor József, Szabadka.**

Bőr ipar.

Wolfner Gyula és társa bőrgyára Budapest. Gyár: Ujpest. Iroda: **VII., Károly-körut 3.** Ló-, juh-, gépszij és kipsbőr, talp-, blankbőr, hajtó-, **varró-** és kötőszijak, hadfelszerelési cikkek.

!Hölgyeim!
Van szerencsém az ujonnan megnyilt
szabászati-, rajz- és varró-tanintézetemet
ajánlani. A francia és angol szabászatban, ugyszintén a női ruha készitésében alapos oktatást nyujtok.
Ifj. Melion Józsefné
BUDAPEST,
IV. Muzeum-körut 17.

Butor hitelre
szolid árak és legkedvezőbb fizetési feltételek mellett. Fölvilágositással szolgál
Varga Ignác
hitelfőnök
BUDAPEST,
IV., Koronaherceg-utca 2., butorraktárban.
A legujabb árjegyzéket több mint 386 képpel 25 krnak bélyegben való beküldése ellenében franco küldjük.

Sérvben szenvedőknek!
Éppen most jelent meg dr. M. Reimanus füzete az altesti sérvek gyógyitásáról. Tessék kérni, teljesen ingyen küldetik. Cim: Dr. M. Reimanns 501. Wien, VII/2. Nr. 62. Postfach.

BUTOR-
vevők figyelmébe ajánljuk, hogy mielőtt butorszükségletüket beszereznék, **saját érdekükben** el ne mulasszák a IV. **Kecskeméti-utca 6. sz. I. emeleten,** a legolcsóbb árakon eladásra kerülő háló-, ebédlő- és szalon-butorokat megtekinteni.

Könyvárjegyzék!
Megjelent és mindenkinek kivánatra **ingyen és bérmentve** rendelkezésre áll:
IX.
Antiquariusi könyvjegyzék,
tartalmaz értékes müveket a történelem **(szabadságharc)** irodalom-történet, müvészet, ajándékmüvek, spiritizmus stb. köréből, **kb. 1600 munka** magyar, német és más nyelven.
Steiner Zsigmond
könyvkereskedés és antiquarium.
Pozsony,
I., Ventur-utcza 22. és II., Frigyes Főherceg-utca 15.

Csak Sanidtok (10 g Santol 3 Salol. 3 Cubeb. 1 Terpinolaj) azonnal hatnak és minden utócsapás nélkül húgycső- és húgyhólyag betegségeknél (befecskendés nélkül). Ára 1 üveg 3K70 fillér. főraktár. Budapest. Török gyógyszerésznél királyutcza 12.

BUTOROK
dús választékban a legegyszerübbtől a legdiszesebb kivitelig, csodálatosan **olcsó árakon** kaphatók
Sárkány és Schütz
cégnél **Budapest, VII., Erzsébet-körut 12.,** I. em. a New-York-kávéház átellenében. Ugyanott a **7 utcai szobából s mellékhelyiségekből** álló lakás egészben vagy részben azonnal vagy május **1-re kiadó.**

Nyomatott a „Pátria" irodalmi és nyomdai vállalat részvénytársaság körforgógépén, Budapest, IX. Üllői-ut 25